

విశ్వా

సంపాదకులు: పి.వి.ఎస్. సత్యనారాయణ

సెప్టెంబర్ 85
రూ 1-50

విసిడన్

తెలుగు మాన పత్రికకు
అన్ని నైమోలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతులైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజన్సీ వివరాలకు
వెంటనే వ్రాయండి.

సర్క్యూలేషన్ మేనేజర్

విసిడన్

౨, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు,
మద్రాసు - 600004.

వినియోగదారు

అంతర్జాతీయ తెలుగు సాహిత్య మహాసభ

సంపాదకవర్గం

సంపాదకుడు

అయ్యి **కె.వి.గోవిందరావు**

గౌరవ ప్రధాన సంపాదకులు

టి.వి.ఎన్.రావు

వి.బాలకుమార్

సభ్యులు:

కె.వి.ఎస్.గోవిందరావు

కె.వి.ఎస్.శరత్ బాబు

కె.వి.ఎస్.విజయకుమార్

కె.రత్నకుమారి

చందా వివరాలు

శాశ్వత చందా	1000.00
చేరిత చందా	250.00
త్రైమాసిక చందా	52.00
సంవత్సర చందా	18.00
ఎయిర్ మెయిల్ గ్రాంట్	8000
ప్రింటింగ్ (సంవత్సరం)	45.00

చంకి దండ్రి చంకిన చంకి మోహి:

వినియోగదారు

అంతర్జాతీయ తెలుగు సాహిత్య మహాసభ

మొత్తం - 6000004

ఈ సంచికలో

సెప్టెంబరు 1985

భావనం, సంపాదకుని పేజీ	2
ప్రపంచంలో ఆగ్నేయ ప్రాంతాల్లో	4
సంగీత త్రిమూర్తులు	8
పొగ త్రాగడంలో భావాలు	9
అమాయ పెను భూతం	13
జీవితం నేర్పిన పాఠాలు	15
క్రీడలు, వినోదాలు—డా.స్కెచ్ బాల్	17
స.బి. విద్యకు మూలాలు	20
నీ అంతట నీవే వదలుకో!	23
కొందరిని గ్రహించు	24
తమిళిం	25
అరోగ్యానికి మూలకాలు—అరితమంజరి	29
కలసి మెలసి ఉండాలంటే	30
కలం స్నేహితులు	35
వీరు నా మాయ	38
రకరకాల మేనేజిమెంట్	41
తీరిక నమయాల్లో అద్భుత సాధనలు	48
దహమతి పొందిన వ్యాసం	50
ఔషధ ప్రపంచం	53
చంద్రుని దగ్గర దృశ్యం	55
పోటీలు	59
పోటీలు (ఫలితాలు)	63

ముద్రితం-కలం ప్రాంతాల్లో :

ఎన్. శివస్వామయ్య, మద్రాసు-17.

తెలుగు విశేషమేకు ఇది నాల్గవ సంవత్సరం

ద్వైతము

ఉత్తముడు మానవులలో
పుష్పం వంటి వాడు

శేషు ఎలెన్

మానవులలో పుష్పం వంటివాడు ఉత్తము గుణములు కలవాడు. అట్టి మానవుడు ఏ రోజు కా రోజు అహంకారం, దర్పం వంటి దుర్గుణాలను దరిచేరనియకుండా పరిశుద్ధమైన మనస్సుతో, నిష్కలంకమైన మనోభావాలతో నిరంతరం భగవంతుని సామీప్య భావాన్ని అభివృద్ధి పరచు కుంటూ సారూప్యాన్ని ప్రకటించుకో గలుగుతున్నాడు. “నా శిష్యుడు అనే వాడు అహంకారం అత్యంతా గంచేయనీ” అనే నిర్వచనాన్ని ఎవ్వరూ (మికా 6: 4)

“వివేకాన్ని విసరించడం కాదు,
అదిగమించడమే ఆధ్యాత్మికత.”

సంపాదకునిపేజీ

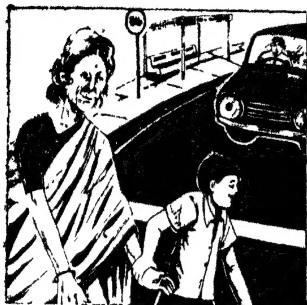
తల్లి చెప్పిన విద్యే విద్య

“భూషణ గావు మర్త్యులకు భూరిమయా గద తార హారము” అన్నాడు ఒకవి. విజయ వేషం ఎలా ఉన్నా సత్సవర్త ముఖ్యం. ఒక వ్యక్తి బాగా చదువుకోవచ్చు దీగ్రిలు సంపాదించుకోవచ్చు. సత్సవర్త భూషణం. దీగ్రిలు నద్వివియోగం చేసుకు ఉపకారం పొందితే పొందవచ్చుగానీ దీలకు, సత్సవర్తనకు సంబంధం లేదు. ఎం చదువుకున్నా, ఎంత నేర్చుకున్నా విదా విహీనుడాలా ప్రవర్తించేవాళ్ళను ఎంత మందిని చూస్తున్నాం

మంచి నడవడి, సత్సవర్తన మం మర్యాదను తెలియజేస్తుంది. ఈ మర్యాద ఇంట్లోనే ప్రారంభమవుతుంది. ‘అతామరి ముక్కే’ అంటారు. అంటే ఒక తండ్రి కొడుకు తండ్రిలాగే ఉంటాడు అని అర్థం. తండ్రి ఉత్తముడుగా ఉంటే కొడుకు మంచి గుణాలు అలవడతాయి. మార్గాన్ని చూపించు, పెరిగిన తరువాత మార్గాన్ని వదలడు’ అని శాస్త్రము చెబుతున్నాయి. బాలమంది తలిదండ్రులకు విల్లరిమ స్కూలుకు పంపించే వేళకు పూర్తి అయిందనుకుంటారు. బాధ్యత తీరింది అని సంతోషిస్తారు. కాని తల్లిదండ్రుల నేరు

—సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణ

కున్న విద్యే విద్య అని వాళ్లు తెలుసు కోలేక పోతున్నారు.

నేటి విద్యార్థుల పరిస్థితులు చూస్తే రెండు విషయాలు విచిత్రమౌతున్నాయి. 1. నే చెప్పింది చెయి కాని నే చేసేది చేయకు. 2. నే చేసినదే నీవు చేయాలి అది తప్పైనా ఒప్పైనా సరే.

పాఠ్య పుస్తకాలలోనే అన్నీ ఉన్నాయని సంకుచితపడి ఉరుకునే తలిదండ్రులు చివరకు మోసపోతున్నారు. ఎంత చదివినా ఎన్ని డిగ్రీలున్నా సత్యవర్తన ఎంతో ముఖ్యం.

పెనుక పీళ్ళలో ఈత బాగా చేతగాని ఒక తేలు తనని అద్దరికి చేర్చమని కాబేలుని అడిగింది. దానికి కాబేలు “నేను చేర్చను, నిన్ను పీచుమీద పెట్టుకుని ఈదుకుంటూ వెడుకుంటే దారిలో మునిగి కుట్టేస్తావు. నేను మునిగిపోతాను” అంది. “నేను కుడితే నువ్వు మునిగిపోతే నేనూ మునిగిపోతాను తెలియదా! ఆహా! ఎంత తెలివి వీడి” అంది తేలు. “నిజమే! అయితే రా! ఎక్కి కూర్చో” అంది కాబేలు.

తేలు కాబేలుమీద ఎక్కింది. ఈ ఆ గట్టుకి రెండూ ప్రయాణం మధ్య దారిలో తేలు కాబేలుని కట్టింది. రెండూ నీటిలో మునిగిపోయాయి మునుగుతూ ‘ఎందుకు కుట్టావు?’ అని కాబేలు అడిగింది. ‘అది నా గుణం. తెలివిలేదలకు దీనికి సంబంధంలేదు. అది నా నైజం’ అంది తేలు.

కాబట్టి విద్య వేరు. బుద్ధి వేరు. నీటికి, నడవడికి సంబంధం లేదు. అనలు చదువు కోకపోయినా, తక్కువ చదువు ఉన్నా మంచి నడవడి కలవారు ఎందరో ఉన్నారు. ●

(2 వ పేజీ తరువాయి)

అపార్థం చేసుకో లేదు. సద్గుణాలతో కూడిన సత్యవర్తనకు ప్రత్యామ్నాయం లేదు. మానవుడు ఉద్యమించి ఇట్టి మంచి నడవడిని సాధించకుండా పొందగలిగి అనుభవించేది శూన్యం.

ఉత్తమ గుణాలతో కూడిన సత్యవర్తనను సాధించడానికి ఒకే మార్గం - అహంకారం, దర్పం, ఈర్ష్య అనూయ, విరోధం మొదలైన దుష్గుణ రాశిని దరి చేరనియక పోవడమే. మనస్సులో ఉద్యమించే స్వాభిలాష, స్వార్థపరా యణత, నేను, నాది అనే కలుపు మొక్కలను సమూలంగా నాశనం చేసుకోవాలి. దురలోచనలకు తావు ఈయకూడదు. మూర్ఖత్వాన్ని వదలుకోవాలి. ●

“అత్య సంతృప్తిని పొందే విధానం తెలుసుకోడమే

ప్రపంచంలో అతి ముఖ్యమైన విషయం.” — మైకలో డిమాంకే

గగనచంగళి అగ్నిపుల్ల ప్రాము

ఎరిక్ పీటర్ సన్

విప్రును రాజేసుకుని దానివల్ల పుట్టిన కాపాన్ని తనకు అనువుగా వాడుకోటం తెలుసుకన్న మానవుని మేధా క్తి ఎంతో అద్భుతమైనది.

మొదట మానవుడు సహజంగా మేఘాలలో ఏర్పడే మెరపులతోనో, భూగర్భంలోనుంచి వచ్చే వాయువుల మంటలతోనో, సూర్యుని నుండో విప్రును చేసుకునేవారు.

కాలక్రమేణా విప్రును కృత్రిమంగా తయారు చేసుకునే విధం మానవుడు తెలుసు కున్నాడు. చకుముకి (flint) రాతితో గంధ కవు రాతి (pyrite) ని కొట్టి విప్రు చేసు కోడం సుమారు 9000 సంవత్సరాలనాటిది. గంధకవు రాతిని చకుముకి రాతితో కొట్టి నప్పుడు పుట్టే విప్రు నెరుసులు సులభంగా అంటుకునే సదార్థం (Tinder) మీద పడే

టట్టుచేసి విప్రును కలిగిండుకునేవారు. ఇతి అంత సులభ సాధ్యం కాదు. చాలా ప్రయా సతో కూడిన పని. ముఖ్యంగా మనుషు బట్టిన రోజుల్లో విప్రును తయారుచేసుకోడం మహా కష్టంగా ఉండేది. కొన్ని గంటల తర బడి ప్రయత్నించవలసి వచ్చేది.

తరువాత లోహయుగం ప్రారంభం.

ముఖ్యచిత్రవ్యాఖ్య

(జూలై 1985)

“భాషకు అందని అందం

‘విన్డమ్’ బొమ్మ ముఖారవిందం.”

—ఎ. గీతాంజలి, పొమ్మూరు.

“కాటుక కన్నుల చెల్లెమ్మ

కట్నం కావాలి లే వమ్మ.”

కె. విజయకుమార్, హైదరాబాద్.

“అంత లేసి కళ్ళలో

ఎంత లేసి ఆకలో”

—కె. నర్మనారాయణ

మచ్చిరాజుపాలెం పోస్టు, విశాఖపట్టణం.

“ప్రయత్నించకుండా నవ్యకమ అనుసరించడం కాదు,

ప్రయత్నించి పాతమ అనుసరించడమే శీవితంలో విర్లిప్తత.” —అక్రూహం లింకన్

అయింది. గంధకపు రాతికి బదులుగా ఇనుప ముక్కను ఉపయోగించి కొంచెం సులభంగా నిప్పును తయారు చేసుకోవడం తెలుసుకున్నారు. ఇది అంత సులభం అనిపించలేదు. ఒక కొయ్యపై మరియొక కొయ్య

రాపిడివల్ల నిప్పును పుట్టించుకునేవారు. ఒక మెత్తని కొయ్యమీద గట్టి కొయ్య ముక్కతో రాపిడిచే పుట్టిన అగ్నితో మెత్తని కొయ్యను అంటించటం మరో ప్రాచీన పద్ధతి. ఈ పద్ధతి సుమారు 5000 సంవత్సరాల నాటిది. ప్రపంచంలో అక్కడక్కడ ఇంకా ఈ పద్ధతి ప్రత్యేక సమయాల్లో అనుసరిస్తారు.

ప్రోమీథియస్ నాటి కాలంలో కూడా ధనికులు పదవాళ్ళు అనే భేదం లేకుండా అందరూ పకుముక్తి రాతిని ఉపయోగించి నిప్పును చేసుకునేవారు. 1832 వ సం.లో సుప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయ రసాయక చాల్లెస్ డికెన్స్ వర్షాకాలంలో నిప్పు పుట్టించడానికి అదృష్టం ఉండాలని చెప్పారు.

రాసు రాసు నాగరకత అభివృద్ధిని పొందుతున్న కొద్దీ పిస్తల్ వాడుకలోకి వచ్చింది. సాధారణ పిస్తల్ కు బదులు పైరు పిస్తలు వాడి నిప్పును కలిగించుకునేవారు. రాసాయనిక పద్ధతిలో తుపాకి మందు (gun powder), సల్ఫ్యూరిక్ ఆసిడ్, భాస్వరం ఉపయోగించి నిప్పు పుట్టించడం 18 వ శతాబ్దంలో ప్రారంభమైంది. గంధకం ఉపయోగించిన పుల్లలు తప్ప పై రాసాయనిక విధానంలో తయారైన అగ్గిపుల్లలు చాలా అపాయకకరమైనవి. వ్యయ ప్రయాసంతో కూడినవి.

దీని తరువాత ప్రొమీథియన్ (promethean matches) అగ్గిపుల్లలు వాడకం లోకి వచ్చాయి. విట్రియల్ (Vitriol) మందును అగ్గిపుల్లల చివర పెట్టి గజా పెట్టెల్లో పెట్టేవారు. వీటివల్ల సులభంగా నిప్పు లభించినా చాలా అపాయకరంగా ఉండేవి. ఎక్కువ సౌమును కూడా వెచ్చించవలసి వచ్చేది. 1830 సం లో గంధకపు అగ్గిపుల్లలు బయలుదేరాయి. ఇవి

ప్రపంచంలో అతి పురాతనమైన గృహం

రోడ్స్ లివింగ్ స్టన్ మ్యూజియం క్యూరేటరు మరియు పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞుల బృందంచేరి ఉత్తర రోడీషియా కలంబో జలపాతం దగ్గర 57,000 సంవత్సరాలకు పూర్వం నిర్మించబడిన ఒక ఇంటిని కనుగొన్నారు. ఇది ప్రపంచంలోనే అతి పురాతనమైన కట్టడం అని అంటున్నారు.

“సరాజయం పొందినప్పుడు విజయవంతంగా లేవడమే పరువు ప్రతిష్ఠలు.”

సాధారణంగా పెట్రెల్లోనే ఒకదాని కొకటి రాసుకుని మండిపోయేవి. దానివల్ల అనేక అపాయాలు, ప్రమాదాలు సంభవించేవి. అంతే కాకుండా అగ్గిపుల్లలకు పచ్చ భాస్వరం ఉపయోగించేవారు. ఇది ఒక బ్రహ్మాండమైన విషపదార్థం.

విరపాయకరమైన అగ్గిపుల్లలను తయారు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా కలిగింది. 1827 వ సం. లో స్టాక్ హోమ్ - ఆన్ - టేవల్ జాన్ వాకర్ అనే రాసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు ప్రవృత్తమంగా రావడి అగ్గిపుల్లలను తయారుచేసాడు. ఈ అగ్గిపుల్లలకు చివర రాసాయనిక పదార్థాల మందు మిశ్రమం అంటించబడి ఉండేది. 1844 వ సం. లో స్వీడెన్ స్టాక్ హోమ్ లో రాయర్ కెరొలిన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ప్రొఫెసర్ జి. ఇ. పాక్స్ అప్పటికి అగ్గిపుల్లలమందు తయారీలో ఉపయోగిస్తున్న ఆపాయకరమైన పచ్చ భాస్వరానికి బదులు ఎర్ర భాస్వరం ఉపయోగిస్తే అపాయముండదనే భావనను ప్రతిపాదించాడు.

దాడు. ఈ నవ్యభావనవల్ల భాస్వరం ఉపయోగంతో ఏర్పడే అపాయాలూ, నష్టాలూ పరిహారం పొందాయి. అపాయంతోనే అగ్గిపుల్ల (పేపీమార్) వాడుకలోకి వచ్చింది.

మరి కి నవత్పరాలకు స్వీడిష్ అగ్గి పెట్రెల పరిశ్రమకు విశామహుడు అనదగిన జె.ఇ. లుండ స్ట్రామ్ (J. E. Lundström) ఈ పరిశ్రమను మరింత అభివృద్ధిచేసి 'పేటెంట్' చేసాడు. విషకరమైన పచ్చ భాస్వరానికి బదులు ఎర్ర భాస్వరం ఉపయోగించాడు. ఈ భాస్వరం అగ్గిపుల్లలకు కాకుండా అగ్గిపెట్రెలకు ప్రక్కగా పట్టించి అగ్గిపుల్ల మందులో ఉండే రాసాయనిక పదార్థాలను వేరు చేసాడు. దీనివల్ల అగ్గిపుల్లల వాటం తట అవి రాసుకుని మండవు. పెట్రెప్రక్కన ప్రత్యేకంగా ఏర్పరచిన తలంమీద గీ పేగావి మండవు. ఈ విధంగా ప్రపంచాన్ని జయించాడు.

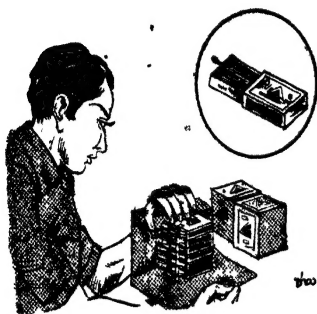
విగ్నెడమ్ సాతకాపీలు

ఏబ్రవరి '88, మార్చి '88: ఏబ్రవరి '84 నుంచి డిసెంబరు '84: జనవరి. '85 నుంచి మే '85 కాపీలు మానదర్త ఉన్నవి. 1 బ్లాషిల వెల రూ. 1.75 య, 1884 కాపీల వెల రూ. 13.00 య; 1885 కాపీల వెల రూ. 8.25 య. రిజిస్టర్డ్ పోస్టల్ పొందడానికి కాపీల వెలతోపాటు రూ. 2.75 చేర్చి M. O. పంపాలి. 'విగ్నెడమ్' 8, దేశకారోడ్డు, మద్రాసు-800 004.

—నర్సులేషన్ మేనేజర్.

“నర్వవిధులగు మజనుల నభలలోన
మౌనమే వితూషణము మూర మానవులకు.”

1801వ అగ్గిపుల్ల పరిశ్ర ప్రారంభమైంది. వెంటనే జె. ఇ. యండ్ స్టార్క్, అతని సోదరుడు కార్ల్ ఎచ్. యండ్ స్టార్క్ 1845వ సం.లో ఒక చిన్న ఖార్జానలో అగ్గిపెట్టెలను

యూరుచేయడం ప్రారంభించారు. కొద్ది గాలానికి ఒక పెద్ద ప్యాక్టరీగా జాన్ కోపింగ్ గో ప్రారంభించారు. ఈ భవనం ఈనాడు స్వీడిష్ మాచ్ కంపెనీవారి ముఖ్య కార్యాలయంలో మాచ్ మ్యూజియంగా ఏర్పడింది.

1884 వ సం.లో ఆలెగాండర్ లాగెర్ బీన్ ఆటోమాటిక్ మాచ్ మెషినును కనిపెట్టాడు. చాలామంది దీనిని అనుకరించారు. 1870-1880 సంవత్సరాల మధ్య ఒకప్పుడు పటిత పరిశ్రమగా అభివృద్ధిపొందిన అగ్గిపెట్టెల పరిశ్రమ బృహత్ పరిశ్రమగా ఏర్పడినాడు అగ్గిపుల్లలు తయారుచేయడం, పెట్టెలు తయారు చేయడం, పెట్టెలలోకి పుల్లలు పెట్టడం మొదలైన కార్యక్రమాన్ని ఉంటుంది అనే ఆటోమాటిక్ మెషిన్ల మీద ఆధారపడుతున్నాయి విశ్వమైన రకం

అగ్గిపుల్లలు తక్కువ ఖరీదుకి లభ్యమవుతున్నాయి. 19 వ శతాబ్దం రెండవ భాగంలో జాన్ కోపింగ్ మాచెస్ ప్రపంచం అంతా వ్యాపించాయి. ప్రపంచ ప్రకృతి వినిపించాయి. 1870-1880 సం.రంల మధ్య స్వీడెన్ లో ఎన్నెన్నో ప్యాక్టరీలు బయలుదేరాయి. 1893 వ సం.లో ఆరు ప్యాక్టరీలు నంటిన మైన జాన్ కోపింగ్ జాయింటు కంపెనీగా స్థాపించబడింది. వదేళ్ళ తరువాత మరో ఎనిమిది ప్యాక్టరీలు ఏకమై మరో క్రొత్త ప్యాక్టరీని స్థాపించారు. 1917 వ సం.లో ఈ రెండు కంపెనీలు చేరి స్వీడిష్ మాచ్ కంపెనీగా ఏర్పడింది. ఈ కంపెనీ అగ్గిపుల్లలు చాలా విశ్వమైనవి.

19 వ శతాబ్దం రెండవ భాగంలో సుమారు 100 సంవత్సరాలకు పూర్వం యండ్ స్టార్క్ సోదరులు రూపొందించిన దీర్ఘ తరుణ ప్రాకారపు పెట్టె చిన్న పొరుగు నేటికీ ఏమాత్రం మార్పుచెందలేదు. ఈనాడు ఉపయోగంలో ఉన్న అగ్గిపెట్టె ప్రపంచంలో మిక్కిలి ప్రాచీనమైనది.

(మిగతా 64 వ పేజీలో)

మిక్కిలి చిన్న మోచెడ్

ప్రపంచంలోనే అతి చిన్న మోచెడ్ స్వీడన్ కు చెందిన అండెర్స్ ప్రాన్ వన్ విర్మించాడు. దీని ఎత్తు 25 సెం.లు మాత్రమే. ఇది గంటకు 30 కి మీ వేగంతో పోగలదు.

“ప్రకాశవంతమైన ఆదర్శాలు, నిర్వహణ ఉన్నానా ఉన్నంత కాలం అవసరం లేదు. ధర్మ విరుద్ధంగా వైచారికి లొంగిపోవడమే నిజమైన అవసరం.”

— జనవరి 1901

శ్రీమూర్తులు

శ్యామా శాస్త్రి

దక్షిణ భారతదేశంలో సంగీతానికి వ్యాప్తి కలిగించిన శ్రీమూర్తులలో శ్యామాశాస్త్రి రెండవవాడు. ఇతడు తంజావూరు జిల్లా తిరువారూరు గ్రామంలో 1783 వ సంవత్సరంలో జన్మించాడు. త్యాగరాజు సమకాలి

కుడు. ఇతడి తాత తండ్రులు ఆంధ్రదేశం కర్నూలుజిల్లా కంబం నుంచి దక్షిణాదికి వలసపోయారు (త్యాగరాజు పూర్వీకులు కూడా కంబం దగ్గర కాకర్ల నుంచి దక్షిణాదికి చేరినవారే). శంకరాచార్యుల ఆదేశంతో కాంచీపురం వచ్చి అచ్చట కామాక్షిదేవి విగ్రహానికి అర్చకత్వం వహించారు. దేశంలో కాంతిరేడు. యుద్ధాలు ప్రారంభ

మైనాయి. విజయనగర పాత్రాజ్యం పతనమైంది మహమ్మదీయులు దండయాత్రలు పోగించారు. కంచిని వశపరచుకున్నారు. ఆ సమయంలో శ్యామాశాస్త్రి కుటుంబంవారు కామాక్షిదేవి విగ్రహంతోపాటు అనేక గ్రామాలు తిరిగి తిరిగి తంజావూరులో పీఠవివాసం ఏర్పరచుకున్నారు. అనాటి తంజావూరు పాలకులైన మహారాజు ప్రభువులలో కులజాతీ మహారాజు ఆశ్రయంలో చేరి, శ్యామాశాస్త్రి తండ్రి విశ్వనాథశాస్త్రి రాజుగారి ఆదరాభిమానాలకు పాత్రుడై, కామాక్షిదేవాలయం కట్టించి కామాక్షమ్మను ప్రతిష్ఠ చేసారు. దేవికి విశ్వపూజలు నైవేద్యాలు నైఋత్యపేతంగా జరుగుతున్నాయి.

శ్యామాశాస్త్రికి 18 సం.రాలు విందాయి. తెలుగులో, సంస్కృతంలో, అనేక శాస్త్రాలలో అపార పాండిత్యాన్ని సంపాదించాడు. చిన్ననాటి నుండి సంగీతంలో అభిరుచి ఎక్కువ. మేనమామవద్ద సంగీతాన్ని అభ్యసించాడు. తల్లిదండ్రులు ఇతనికి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం అని పేరు పెట్టివా శ్యామ కృష్ణా అని ముద్దు పేరుతో ఇంట్లో పిలుచుకుంటూ ఉండేవారు.

(మృతా 57 వ శతాబ్దం)

“సమాజంలో ఉన్నా మానసికంగా అందులో చిక్కుకోకపోతే అది ఏకాంతమే.”

గత్రోగడం లోలోభాలు

జాన సంవత్సరమైన ఒక వృద్ధుడు
గొడుసుకట్టుగా పిగరేట్లు కార్చే
తన మనుషునితో—

“బాబూ! నువ్వేందుకు అంత
ఎక్కువగా పిగరేట్లు కాయావు?”
అని అడిగాడు.

“నాకు ఎంతో ఇష్టం తాతయ్యా!
అట్ట—అవి నన్ను వదలవు
నేను నా అలవాటును వదలలేకుండా ఉన్నాను.
అది ఆరోగ్యానికి అపాయమని
శాకు నమ్మకం కలుగలేదు.
ఎందరెందరో చెప్పారు ఇది మంచిదికాదని,
కాదు కాదు, అవి నా మనస్సుకు తోస్తుంది.
తాతయ్యా! విజం చెప్పు.
పిగరేట్లు త్రాగడం మంచిదని మువ్వ
అంటావా?” అని అన్నాడు యువకుడు.

ఆ వృద్ధుడు తల ఆడించాడు.
తరువాత అన్నాడు: చూడు నాయనా,
నాకు తెలుసు దీనివల్ల మూడు లాభాలు
ఉన్నాయి.
నే చెప్పేది జాగ్రత్తగా విను.
“నీ ఆస్తిని ఎవ్వరూ దొంగిలించలేరు.
జంతువులు గాని పురుగులు గాని
నీకు హాని కలిగించవు.
వృద్ధాప్యంవల్ల నీకు సమస్య లుండవు.
ఈ మూడూ కూడా నికరమైన
లాభాలు.”
మనుషుడు అడిగాడు:
“తాతయ్యా! ఇది తెలుసుకున్నందుకు
నాకు సంతోషం.
దయచించి నాకు చెప్పవూ
ఇవి పిగరేట్లు కార్చేవారికి ఎలా లాభకరమో!”
వృద్ధుడు చెప్పాడు.
“నాయనా, నీవు రోజూ

ఒక గంటలో పెరుగు!

మైసూరు (కర్ణాటక)లోని కేంద్ర ఆహార
మరియు సాంకేతిక పరిశోధనా సంస్థ అతి
త్వరగా ఒక గంటలో పెరుగును తయారు
చేసే విధానం కనిపెట్టారు. వీరు తయారు
చేసిన రైమిక్స్ పొంది పాలలో కలిపి, ఒక
మణ్ణిగమక్కా తోడుపెడితే మంచి కమ్మని
పెరుగు ఒక గంటలోనే తయారువుతుంది.

“ఒక విషయాన్ని ఇద్దరు అంగీకరిస్తే
అందులో యోజనంతా ఒకరిదే అని తెలుసుకో.”

ఎప్పుడూ పిగరెట్లు కాలుస్తూంటే
రాత్రంతా దగ్గుకుంటావు.
నువ్వు మెతుకువగా ఉన్నప్పుడు
దొంగ ఎప్పుడూ జోరబడలేడు,
కుక్కగావీ, దోమగావీ, పురుగుగావీ
దూరంనుంచే వెనక్కు పోతాయి.
పొగ తాగేవారి రక్తం
జంతువులకూ, పురుగులకూ ఎంతో విషకరం.
అవి ఎలా వీ దగ్గరకు రాగలవు?
పొగతాగే వాళ్లు శీఘ్రంగా
మరణిస్తారు, చాలా శీఘ్రంగా,
ఆ విధంగా అసలు
వృద్ధాప్యపు సమస్య లుండవు.
ఇప్పుడు బాగా తెలిసిందా?”
యువకుడు ఆ వృద్ధుని బోధ
విని ఆలోచించాడు.

“ఇప్పటి కిప్పుడే పొగ త్రాగడానికి స్వస్తి
చెబుతాను,
దగ్గుకూ రాత్రంతా మేలుకుని
నేను బాధపడలేను.
నా శరీరంలో రక్తం విషపూరితం
కావడం నాకు ఇష్టంలేదు.

గ్యంగా నాయగు కాలాలపాటు
జీవించవీ.”

అని నిర్ణయించుకుని
మనసారా శాతయ్యకు పాష్టాంగ
ప్రణామం చేసాడు.

—ఎన్. స్వామినాథన్

‘రైఫ్ నామరల్’ సాజన్యంతో. ●

భారతదేశంలో ప్రతి సంవత్సరం 2 లక్షల రోడ్లు ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి

నేషనల్ ట్రాన్స్పోర్ట్ డెవలప్ మెంట్
మరియు రీసెర్చ్ ఏజెన్సీ (NATPAC)
వారు నర్వే జరిపి భారత దేశంలో ప్రతి
నాలుగేసి నిమిషాలకు ఒక ప్రమాదం
జరుగుతుందని, దాని వల్ల ఒక్కరు
మరణించడం గాని, తీవ్రంగా గాయ
పడడం గాని జరుగుతుందని తేల్చారు.
సాలీనా దేశంలో 2,00,000 ప్రమాదాలు
జరుగుతున్నాయి. వగటున 0 శాతం
వాహనాలు ప్రమాదానికి గురి అవుతున్నాయి.
ఈ ప్రమాదాల వల్ల 25,000 మంది మర
ణించగా ఒక లక్ష మంది గాయ పడు
తున్నారు. వీటి వల్ల కలిగే ఆర్థిక నష్టం
రూ. 350 కోట్లకు పైబడే ఉంటుందని
అంచనా.

“అవసరమైన వాటి కంటే అధికంగా

పన్నులు వసూలు చేయడం చట్టబద్ధమైన దోపిడి.” — గార్విన్ కూడి

అవీ-ఇవీ

ఇథియోపియాలో తీవ్రమైన కరువు:

గత పది సంవత్సరాలుగా ఇథియోపియాలో కరువు ఏర్పడింది. ఈ సంవత్సరం ఇది మరింత తీవ్రంగా పరిణమించింది.

ఒంటెలు కూడా మరణిస్తున్నాయి. 50 లక్షలకు పైగా జనం కరువు బాధకు లోనయ్యారు. మొత్తం కరువుబాధకు గురైన జనాభాలో 45 శాతం 15 సం.ల వయస్సు లోపు పిల్లలు.

ప్లాట్ ఫారం టిక్కెట్ల అమ్మకానికి తొలి ఎలక్ట్రానిక్ మెషిను:

భారతదేశంలో తిరువనంతపురం రైల్వే స్టేషనులో ప్లాట్ ఫారం టిక్కెట్ల అమ్మకానికి

నిక ప్రత్యేకమంగా ఎలక్ట్రానిక్ మెషిన్ ఏర్పాటు చేశారు. కేరళ రాష్ట్రం ఎలక్ట్రానిక్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వారిచే అభివృద్ధి కావించబడిన ఈ మెషిను వెంటనే మీ ముందే ప్లాట్ ఫారం టిక్కెట్లు అమ్మవేసి ఇస్తుంది. ప్రతి టిక్కెట్టు మీద తేదీ, నరి అయిన కాలం, చార్జీ, వరుస నంబరు మరియు పెన్క్యూరిటీ కోడు వుంటాయి.

టిక్కెట్లులేని ప్రయాణికుల నుండి రూ. 337 లక్షల వసూలు:

టిక్కెట్లులేకుండా ప్రయాణించే ప్రయాణికుల సంఖ్య 1983-84లో 40,000 నుండి, 1984-85 మొదటి తొమ్మిది నెలలకు 32,000 వేలకు తగ్గింది. వారివద్దనుండి 1983-84 సం. లో రూ. 38 లక్షలు వసూలు చేశారు. 1984-85 సం.లో రూ. 3.37 లక్షలు వసూలు అయింది. వీరి మీద విధించబడిన పెనాల్టీ 1983-84 లో రూ.

సౌది అరేబియాకు అమెరికా ఇసుక!

సౌది అరేబియాలో నీటిని వడకట్టి కుళ్రం చేసుకోవడానికి అమెరికా సూపర్వైజర్స్ నుండి ఇసుకను దిగుమతి చేసుకుంటుంది. అరేబియా దేశమంతా ఇసుకమయం కాని, ఇది నీటి వడపోతకు పనికిరాదు.

“నీతిమంతులు ధన లోభంతో గౌరవాన్ని భంగపరచుకుంటున్నారు.”

3.78 లక్షలు, 1984-85 లో రూ. 3.08 లక్షలు

కొత్త పానీయం:

కార్నాటి (హర్యానా)లో జాతీయ పాలు పరిశోధక సంస్థ (National Dairy Research Institute) వారు ప్రవృద్ధి చేసిన కొత్త 'అసిడ్ వే' (Acidowhey) అతి త్వరలో ప్రపిద్ధి పోదిన కమ్మని పానీయంగా తయారవుతుంది. పాలను వెన్నగా తయారుచేసేటప్పుడు మిగిలిపోయిన (విటమినులు, ఖనిజాలు, వందదార, కార్బోహైడ్రేట్లు కలిగిన) అకు వచ్చని ద్రవం నుంచి దీనిని తయారు చేస్తారు.

900 పాండ్ల రొట్టె:

హై గేట్ (వెర్మోంట్ - అమెరికా) ప్రదర్శనకి హెలికాప్టర్ మీద తెచ్చిన 900 పాండ్ల పెద్ద రొట్టెను 200 మంది ఆస్థాయంగా తిన్నారు. రెక్కకడికే ఒక్కొక్కరు 4½ పాండ్ల రొట్టెను తిని ఉండాలి.

అక్స్ ఫర్డ్ ఇంగ్లీషు నిఘంటువును కంప్యూటరైజు చేస్తారు:

21,000 పేజీలతో 18 సంపుటలు గల అక్స్ ఫర్డ్ ఇంగ్లీషు డిక్షనరీ అతి త్వరలో అమెరికా కంప్యూటర్ ఇండస్ట్రీవారి 70 లక్షల పాండ్ల ద్రవ్య సహాయంతో కంప్యూటరైజ్ కావించబడుతుంది.

ఒకే సమంగా రెండు అగ్నిపర్యటాలు అంటుకున్నాయి:

పసిఫిక్ మహా సముద్రంలో హవాయి ద్వీపాలలో మౌనాలోవా (Mauna - loa), కిలాకీ (Kilakea) అనే రెండు అగ్ని పర్యటాలు 118 సం. లో తొలిసారిగా ఒకేసారి అంటుకున్నాయి.

(మిగతా 55 వ పేజీలో)

ఆంగ్లంలో జొబువాసిన ప్రథమ ఆంగ్లేయ మహిళ

జోన్ వెర్నామ్ ఆంగ్ల భాషలో జాబు వ్రాసిన తొలి ఆంగ్లేయ మహిళ. తన భర్తకు జూలై 25, 1888 న ఈ జాబును వ్రాసింది. అంతకు ముందు ఆంగ్లేయ మహిళలు ఫ్రెంచి భాషలోనే జాబులు వ్రాసుకునేవారు.

“విరుత్సాహం సర్వ విజయ విరూపిణ హేతువు.”

అసూయ పెను

స్వర్ణసామాన్యంగా మానవులందరినీ వట్టుకు పీడించే మహామారి అసూయ. 'పవ్యకళ్య పెనుభూతం' అని వర్ణించాడు సుప్రసిద్ధ అంగ్లేయ మహాకవి 'షేక్స్పియర్'. ఈ

మహోపద్రవమైన రోగాన్ని కుదుర్చుకుంటే గాని మనస్సుకి కాంతి ఉండదు. అసూయ ఎంత అల్ప ప్రమాణంలో ఉన్నా, శౌలకూట విషంలా పతీణమిస్తుంది. కరుణామూర్తులు పుణ్యవంతులు. అసూయాపరులు పాపాత్ములు.

అసూయపడడం వల్ల ఏ సమస్యకూడా పరిష్కారం అవదు. కాగా మరింత క్లిష్ట తరం అవుతుంది. అసూయా భావాలు మన స్సులో అంకురించి ప్రవృద్ధి పొంది సర్వ వాళనాన్ని కలిగించినట్లు అనేక కథలను బట్టి, చరిత్రలనుబట్టి తెలుసుకుంటున్నాం. అసూయ వలన ఎట్టి సరిపథ్యాలలోను ఎదుర్కోలేనంతటి

మహోదౌర్బల్యం ఏర్పడుతుంది. అసూయ సర్వనాశనానికి హేతువు.

అసూయ ఎలా ఉద్భవిస్తుంది? అసమాన భావ వీణాలవల్ల అసూయ అంకురిస్తుంది. ఒక రీతి ఉన్నదిగాని, ఉన్నంతగాని నీకు లేకపోవచ్చు. తక్కువగా ఉండవచ్చు. అప్పుడు నీకు ఉన్నవాళ్ళను చూస్తే అసూయ పుడుతుంది. ఒకరు మంచి శరీరచ్ఛాయతో సౌగం సుగా ఉండవచ్చు, ధనవంతులుగా ఉండవచ్చు, సమాజంలో అధిక గౌరవం కలవారు కావచ్చు, నలుగురిలో బాగా ప్రసిద్ధిని పొందిన వారు కావచ్చు, మంచి విద్యావంతులు కావచ్చు. అనమిత్యభావన అన్యాయానికి, అధర్మానికి దారి తీస్తుంది. అసమానతలు సహజంగా ఏర్పడ్డవే. వారితో సమంగా లేము అనే అనమిత్య భావాన్ని పూర్తిగా పోగొట్టుకోవాలి. అప్పుడు అన్యాయం, అధర్మం అనే

సెమి కండక్టర్ స్టోరేజి చిప్

ఒక వతురం మిల్లిమీటరుకు 10,000 ట్రాన్సిస్టర్లు అమర్చబడిన సెమికండక్టర్ స్టోరేజి చిప్ను సీమెన్స్ కంపెనీ క్రొత్తగా మార్కెట్లో ప్రవేశ పెడుతున్నారు. మొత్తం 320,000 ట్రాన్సిస్టర్లు, -280,000 ఇతర విడిభాగాలు గల ఈ చిప్లో 282, 144 సమాచారాల (బిట్స్) ను భద్రపరచవచ్చు. మామూలుగా 18 పేజీల చైపుచేసిన సమాచారాన్ని ఒక చిప్ చిప్లో భద్రపరచవచ్చు.

“శత్రుములకు పరోపకారం సహజ లక్షణం.”

ప్రశ్నరాదు. అనమానకలో ప్రకృతికి అనందం. అందుచేత జీవితంలో 'వైవిధ్యం విలాసం'. నీ చేతి బదువేళ్ళను ఒక్కసారి చూచుకో. ఒకదానితో ఒకటి నమానంగా ఉండదు. ఐనా ఒక వ్రేలు మరో వ్రేలును చూచి అసూయ చెందదు. శరీర వర్ణాలను చూచి అసూయ పొందడం ఎందుకు? నలుపులో నాణ్యత ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు నల్లటి నలుపు. చిన్నవాళ్ళు, పెద్దవాళ్ళు ఆడవాళ్ళు, మగవాళ్ళు అందరూ ఆకాశం గోపాలం శ్రీకృష్ణుని చూపి మోహించినవాళ్ళే. మానవావీకం వలచిన ప్రేమమూర్తి.

పోక్రటిస్ దప్పిడి ముక్కుతో మరుగుజ్జు, కురుపి. హేమాహేమీలు పండితులెందరో అతని కాళ్ళముందు కూర్చున్నారు. అందరికీ వికారిగా ఉండే ఆబ్రహం లింకన్ అమెరికా ఐక్యతను సాధించిన మహానీయుడు. అతనిని ప్రపంచం పొగిడింది. హోమర్ గ్రుడ్డి మిల్లనకి కళ్ళలేవు. సాహిత్య రంగంలో పీరిని మించిన కవులు లేరు.

ధన హీనత వల్ల కీర్తికి హాని సంభవించదు. క్రీస్తు, బుద్ధుడు, గాంధీమహాత్ముడు చేత గ్రుడ్డి గవ్వలేని దరిద్ర నారాయణులు. పిరే ప్రపంచానికి మేలు చేసిన మహాత్ములు. శ్రీరామకృష్ణుడు, కారదా దేవి నిరక్షర కుక్షిలు. వారు వలికిన పలుకులు అమృత తుల్యములు; అతి గంభీరమైనవి, కాబట్టి నీకు లేని ఇంకొకరికి ఉందని అసూయపడవద్దు. పరమేశ్వరుడు నీకు ప్రసాదించిన దానిని ఉత్తమ రీతిగా వినియోగించుకో. మనస్సు

పరివక్తం పొంది విశిష్టమైన దానికోసం ఉదశి మిస్తూంటే అసూయ పొందడానికి అవకాశం ఏర్పడదు. అసూయ ఋణభావం. మనస్సులో ధన భావాలను ప్రవృద్ధి పరచుకుంటే అసూయను అతి సులభంగా పోగొట్టుకోవచ్చు, యోగ్యమైన ఉన్నతాచారాలను కలిగి ఉండటమే అభివృద్ధికి మంచి మార్గం.

(‘వేదాంత’ సౌజన్యంతో)

గుండె ఆకారంలో పెద్ద వజ్రం

ఈమధ్య లండన్ గ్రాఫ్ స్టోర్ లో అమ్మజాపిన 60 వజ్రాలు పొదిగిన నెక్లెసులో విశిష్టమైన 70.03 కారట్లు బరువుతో 70 లక్షల డాలర్లు విలువచేసే గుండె ఆకారంలో వజ్రం ఒకటుంది. ఒకటి మొదలు 10 కారట్లు భారముండే 48 వజ్రాలతోపాటు ఇది కూడా అందులోనే పొడగబడింది. దీని మొత్తం విలువ 180 లక్షల డాలర్లు.

“సత్య పండులు, స్వాతంత్ర్య యోధులు

మాత్రమే పండు నాయకులు.” — హెన్రీ ఇడ్ గన్

జీవితం నెల్లిన పాదాలు

ఎమ్. పి. పండిట్

భవంలో కష్టాలను మాత్రం జ్ఞాపకం పెట్టుకుంటారు. విచారిస్తారు, మొరపెట్టు

మూరైతే...?

(జూలై 1985)

(వైష్ణవ గుళ్ళలో తీర్థప్రసాదాలు లేవంటే?)

[పాండిచ్చేరిలో ఇంటర్ స్పీరియర్స్ పెల్ వివ మరియు ప్రాజెక్ట్ యూనివర్సల్ మాన్ పంత్ స్థాపకులు శ్రీ ఎమ్. పి. పండిట్ ప్రస్తుతం శ్రీ అరవిందాశ్రమం సెక్రటరీగా ఉంటున్నారు. వీరు గొప్ప రచయిత. యోగం, వేదాంతం, శంకరాచార్యుల, రాజకీయం మొదలగు విషయాల నెప్పిటిలో సంకలనం చేశారు. అనువాదాలు కావించారు.]

వ్యక్తిగతంగా ఎవరి జీవితాలు వారికి పాతాలు నేర్పుతాయి. అందరూ వాటిని నేర్చుకోరు. నేర్చుకున్న పాతాలూ ఉంటాయి; నేర్చుకోని పాతాలూ ఉంటాయి. వీరిద్దిన అను

“బాకులో దొరుకుకుండేమో చూడండి, టీక్కెట్టు పెట్టి కొంటాను.”

—ఎన్. రాజశేఖర్, ఇల్లందు, (ఖమ్మం జిల్లా)

“నిలువు నామాలను అడ్డంగా దిద్ది నెలాయానికి వెళ్తా.”

—కె. కనకదుర్గ, అత్తకూరు, (కర్నూలు జిల్లా)

“శివ! శివ!.....”

—పిట్టల చలపతిరావు, మన్న, (కృష్ణా జిల్లా)

“అధిక మధురమైన యాత్ర ఫలము అయోగ్యమని రాయి వెవ్వడు తినును.”

కుంటారు. అనలు గుణపాతాలు మరచి పోతారు.

ప్రపంచంలో అనుబంధాలు, బాంధవ్యాలు స్థిరంగావు కలకాలం కలిసి ఉంచాం అనుకుని ప్రారంభించిన స్నేహాలు ఇట్టే విడిపోతాయి. అలాగే నైరాలు, నైషఘ్నాలు విల్లకాలం ఉండిపోవు. చిరకాలంనుంచీ ఉన్న స్నేహ బాంధవ్యాలు కలకాలంలోనే ప్రారంభమవుతాయి. “ఈనాటి విరోధి ఎప్పుడో ఒకరోజు అప్రస్నేహితుడుగా మారడానికి, ఇప్పటి అప్రముక్తుడు విరోధిగా మారడానికి అవకాశముంది.” అనే చైనా సామెతను మనం అర్థం చేసుకోవాలి.

నీ మీద ఇతరులకుండే విశ్వాసాన్ని గెరవించు. వారి రహస్యాలను ఎప్పుడూ బయటపెట్టకుండా ఉండడం నేర్చుకో. పరుల గుట్టను కట్టు చేయడానికి ప్రయత్నించకు. అతడూ నీ రహస్యాలను ప్రకటించగలడు. అప్పుడు నీవు చేయగలిగింది లేదు. అనుభవించి తీరాలిందే. మీరు ఒకరి రహస్యాన్ని గూఢంగా ఉంచలేనప్పుడు వారు మీ రహస్యాలను గుప్తంగా ఉంచగలరని అనుకోవద్దు.

ఎన్నడూ స్నేహితులకు, బంధువులకు అప్పులు ఇవ్వవద్దు. ముఖ్యంగా బంధువులకు పొమ్ము అప్పుగా ఇవ్వవద్దు. పుచ్చుకునే బప్పుడు ఎంతో అభిమానంతో, ఆప్యాయంగా మాట్లాడి పుచ్చుకున్నా తిరిగి ఇచ్చేదిప్పుడు వెనుకంజ వేస్తారు. జ్ఞాపకం చేసామంటే మనస్తాపాలు, విరోధాలు ప్రారంభమై, బంధుత్వాలు దూరమవుతాయి. ఇవ్వగలిగే స్తోమత

ఉంటే ఇవ్వదలచినది బహుమానంగా ఇవ్వడం ఉత్తమోత్తమం. అప్పుగా మాత్రం పొమ్ము ఎప్పుడూ ఇవ్వవద్దు నీవు చెప్పేదే, నీవు వాదించేదే విజయం, న్యాయం అనుకోకు. అది సమంజసం కాదు. ఇతరులు చెప్పేవి న్యాయంగానే ఉంటాయి. నీదే న్యాయమైనదని తోచినప్పుడు కూడా ఉద్రేకంతో (మిగతా 49 వ కేజీలో)

మావో ట్సీ-టుంగ్ పై పదవికి అనర్హుడు!

సుప్రసిద్ధ చైనా నాయకుడు మావో ట్సీ-టుంగ్ ఇప్పుడు టీబీంగ్ లో ఉన్న పెకింగ్ యూనివర్సిటీ లైబ్రరీయన్ కు 1918 లో అపిష్టెంటుగా పని చేసాడు. అప్పుడు ఉద్యోగరీత్యా పై పదవికి అతడికి అర్హత లేదన్నాడు.

“చేరిక ప్రారంభ దశ, చేరి తీరించడం ప్రగతి,

చేరి ఉమ్మడిగా కృషి చేయడం విజయం.” — హెన్రీ థార్డ్

డలు-వినోదాలు

బాస్కెట్ బాల్

ఎత్తుగా అమర్చిన వలతో బంతిని వేసి గోల్పు స్కోరు చేసుకునే ఆట బాస్కెట్ బాలు. ప్రవ్రతమంగా వలకు బదులు ఒక బుట్ట (basket) ను వాడేవారు. అమెరికాలో

మొట్టమొదట ప్రింగ్ ఫీల్డ్ లో 1891 వ సం. లో ఇది ప్రారంభమైంది. వివోదనంత మైన ఈ క్రీడను ప్రారంభించిన మహా వీరుడు కెనడాకు చెందిన డా. జేమ్స్ నెల్సన్ (Dr. James Naismith), ప్రింగ్ ఫీల్డ్ లో యంగ్ మెన్స్ క్రిస్టియన్ అసోసి ఊషన్ ట్రెయినింగ్ స్కూలు ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు హెడ్. డా.

డా. లూథర్ గులిక్ (Dr. Luther Gulick) వ్యాయామంలో మానవ కఠిరాభివృద్ధి నిర్మాణానికి అనువుగా ఉండే ఒక క్రీడ అవసరమని అభిప్రాయాన్ని తెలియచాడు.

ఆ స్కూలులో అధ్యాపకుడుగా ఉన్న నెల్సన్ గులిక్ దీనికి పూనుకుని 'జిమ్నాషియం (gymnasium) లో ఈ చివర ఆ చివర వైవ్ లాదర్లు (Step ladders) పెట్టి వాటిపైన ఒక్కొక్క బుట్ట ఏర్పాటు చేసి మధ్య నుంచుని కాలి బంతి (soccer ball) ని ఒక బుట్టలోకి విసిరాడు. తరువాత ఈ బుట్టలకు

ప్రపంచంలో మిక్కిలి చేదైన పదార్థం

మ్యూయార్క్ (అమెరికా) ప్లేయిన్ వ్యూలో రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులు ప్రపంచం లోనే మిక్కిలి చేదైన పదార్థాన్ని కని పెట్టారు. క్వినైన్ (Quinine) కంటే కూడా 3,000 రెట్లు చేదుగా ఉండే ఈ తెల్లటి పొడిని డెనాటోనియం సాకరైడ్ (denatonium saccharide) అంటారు. ఒక వంతుకు 100 మిలియను వంతులు వీళ్ళు కలిపినా దీని చేదు పోదు.

“తార లెన్ని యున్నాడు కండ్లుడున్న గదా లాత్రి వెలుగొందు.”

రంధ్రాలు అనుర్పాదు. ఈ రంధ్రం ద్వారా బంతి క్రింద పడుతుంది. రాను రాను ఈ

బుట్టకు బదులు హామ్మక్ నెట్టు బుట్టను (hammock style basket) ఏర్పాటు చేశారు. మెల్లి మెల్లిగా ఈ ఆటను వృద్ధిపరచి దీనికి సంబంధించిన 18 నిబంధనలను నేయ్ స్మిత్ ఏర్పరచి క్లాస్ గడిలో ఆటను ప్రారంభించాడు క్లాసులో ఆ నాడు ఉన్న 18 మంది విద్యార్థులను చెరో ప్రక్క తొమ్మిదేసిమందిని జట్టుగా నిలబెట్టాడు. ఒక్కొక్క జట్టుకు 40 మంది ఆటగాళ్ళు ఉండవచ్చని ఈ ఆట మొదటి నిబంధన. రెండు సంవత్సరాల అనంతరం ఒక్కొక్క జట్టుకు 6 గురు ఆటగాళ్ళు ఉండడం ఉత్తమం అని నిర్ణయించారు.

ఆట మొట్టమొదట ప్రారంభించిన నాటి నుండి ఆ మెరికా లో కాస్తము క్రంగా ఒక్కొక్క టీములో 6 గురు చొప్పున ఈ ఆట బాగా ప్రచారంలోకి వచ్చింది.

క్రమేపి అన్ని కాలేజీలలోనూ, హైస్కూళ్ళ లోనూ, ఫిజికల్ ట్రయినింగ్ లోనూ ముఖ్యమైన ఆటగా పరిణమించింది 1932 సం.లో విర్జీనియాపబ్లిషన్ ఒలింపిక్ క్రీడలలో బాస్కెట్ బాల్ ఆట ప్రత్యక్షంగా ప్రదర్శించబడింది. తరువాత నాలుగు సంవత్సరాలలో దీనిని ఒలింపిక్ ఆటగా అంగీకరించారు. మొట్టమొదట అమెరికా జట్టు ఒలింపిక్ క్రీడలలో విజయాన్ని పొంది బంగారు పతకాన్ని గెలుచుకుంది ఆ నాటి నుండి ఎన్నెన్నో పతకాలను సంపాదించుకుంది.

బాస్కెట్ బాల్ కోర్టు దీర్ఘ పశురస్థాకారంలో ఉంటుంది. రెండు ప్రక్కల ఎత్తుగా చెరో స్థలానికి ఒక పెద్ద రంధ్రం గల వల తగిలిస్తారు. ఈ వల అంచు ఆట ఆడే స్థలం నుంచి 3 మీటర్ల ఎత్తుగా ఉంటుంది. ఒక టీములో ఉన్న ఆటగాళ్ళు బంతిని ఎదురు ప్రక్క ఉండే వలలోకి వేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. వలలో పడతే పాయింట్లను గెలుచుకుంటారు. ఈ సమయంలో ఎదుటి పార్టీ వాళ్ళు బంతిని వలలో పడనీయ

96,338 గ్రామాలలో తపాలా సౌకర్యాలు లేవు

ఉత్తర ప్రదేశ్ లో 96,338 గ్రామాలలో అనయ పోస్టాఫీసులే లేవు కర్ణాటక, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, తమిళనాడు రాష్ట్రాలలో వరుసగా 8,571, 12,551 మరియు 8,012 గ్రామాలలో పోస్టాఫీసులులేవు. ఒక్క కేరళలో మాత్రమే ప్రతి గ్రామానికి ఒక పోస్టాఫీసు ఉంది.

“పరిసరావరణములకు అనుకూలంగా మారుచే ప్రాణి లక్షణం.”

కుండా పట్టుకోడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

ఒక్కొక్క టీముకు 5 గురు ఆటగాళ్ళు ఉంటారు. బాస్కెట్ బాల్ ఆతి వేగంగా నైపుణ్యంగా ఆడగలిగే ఆట. బంతిని ఎత్తుగా ఉండే వలలోకి వేయడం ముఖ్యం కాబట్టి ఈ ఆటకు బాగా పొడవైన వాళ్ళనే ఎన్నుకుంటారు.

నెయ్యిక్ ప్రారంభించిన ఈ ఆట విధానం అంతగా మార్పు చెందకపోయినా దీనికి సంబంధించిన విబంధనలు మాత్రం ఆటగాళ్ళ నైపుణ్యాభివృద్ధికి అనుగుణంగా చాలా మార్పులు చేయబడ్డాయి.

మొట్టమొదట ఆటలో వానవంగా కోర్టులో ఆటగాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారో వాళ్ళ తెలియక కాబోలు 1.0 తో గెలుపొందారు: కోర్టులో ఆటగాళ్ళు గుంపుగా ముగేసారు కూడా. కాని 1880 సం. లో పిరియల్స్ వారియర్స్ టీముకు చెందిన విల్ చాంబర్లెన్ (Wilt Chamberlain ఒక్క ఆటలో 100 పాయింట్లను గెలుచుకో గలిగాడు.

మొట్టమొదట కెనడాకు, ఆ తరువాత 1900 సం. రానికి ఘండే ప్రాన్స్. జపాను, చైనా, బెజీర్, బ్రిటను, ఇండియాకు ఈ ఆట ప్రాకిపోయింది. స్ప్రింగ్ ఫీల్డ్ ఆటల్లో పాల్గొన్న మెల్. బి. రైడ్‌ౌట్ (Mel. B. Rideout) ద్వారా యూరపులో ఈ ఆట మిక్కిలి ప్రచారం పొందింది. ఈ నాడు తూర్పు యూరపు, రష్యాలలో కూడా మిక్కిలి ప్రసస్తి పొందిన ఆట బాస్కెట్ బాల్.

దక్షిణ అమెరికాలో బ్రెజిల్, అర్జెంటీనా, ఉరుగ్వే టీములు మంచి బలవంతులైనవి.

అమెరికాలో ఈ ఆటనే ఒక వృత్తిగా పెట్టుకున్న ఏగ్రో జాతికి చెందిన హార్లెమ్ గ్లోబ్ ట్రాబర్స్ (Harlem Globetrotters) అంతర్జాతీయంగా ఈ ఆటను బాగా ప్రచారం చేశారు. ప్రతి సంవత్సరం 20 లక్షల మంది వైబడిన ప్రేక్షకుల ముందు ఈ ఆటను వీరు ఎంతో ఉత్సాహంగా ఆడతారు.

ఈ ఆట బహుళ ప్రచారానికి అతి వేగంగా బంతి జరుగుతుండడమే కారణం. క్రొత్త విబంధనల ప్రకారం బంతి ఆగకుండా నిరంతరం కదులుతునే ఉంటుంది. కా రీరక బలంతోపాటు నైపుణ్యం ఈ ఆటకు ముఖ్యంగా అవసరం. కాలి వేగం, మంచి చూపు, హస్తలాఘవం చాలా ముఖ్యం.

వజ్రాలలో ఉండే దోషాలవల్లే వివిధ వర్ణాలు

వజ్రాలలో వివిధ రూపాలు, వర్ణాలు కూడా వాటిలో ఉండే దోషాలవల్లే ఏర్పడతాయి వీటిలో ఉండే వక్రజని సంబంధమైన దోషాలనుబట్టి వీటి వర్గీకరణ జరుగుతుంది.

“వ్యాధులకే ఔషధ మున్నది గాని ఆయుర్దాయమునకు ఔషధ మున్నదా!”

సుఖనిద్రకు మార్గం

జి. ఆర్. సేతురామన్

నిద్ర సకల ప్రాణులకు ప్రకృతి ప్రసాదించిన అపూర్వ కామక. అందులోనూ మానవులకు ఇది మిక్కిలి అమూల్యమైనది. కాహ్య

పరిస్థితులను తాత్కాలికంగా విస్మరించి ఒక్క తెలియకుండా పొందే మానసిక, శారీరక నిశ్రాంతి నిద్ర. వగటిపూట మానవులు వ్యక్తిగతంగా వారి వారి పనులను బట్టి, అలవాటును బట్టి ఈ నిద్ర మోతాదు మనిషి మనిషికి మారుతుంది.

విద్రావస్థలో మనం అప్పుడప్పుడు కాళ్ళు చేతులు కదుపుతాం. ఈ ప్రక్కకు ఆ ప్రక్కకు దొర్లుతాం. ఇది నిద్రపోయే వారందరికీ సహజం. తప్ప త్రాగినవాళ్ళ మాత్రం కదలకుండా పడుకుంటారు.

సహజంగా మానవులందరికీ రాత్రి పూట గంటలపేపు గాఢనిద్ర అవసరం. కాని కొంతమంది ఏ నాడైతే గంటలపేపే నిద్రపోయినా గంటల కాలం నిద్రపోయిన వారి కంటే ఎక్కువ ఉత్సాహంగానూ, హాయిగానూ కనిపిస్తారు. ముఖ్యంగా ఇటీవల పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో ధనవంతుల కుటుంబాలలో నిద్ర పట్టకపోవడం (ఇన్ సోమియా) ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. వైద్యులు ఇచ్చే నవరకాల నిద్ర మాత్రలు, కెమిస్టులు అమ్మే నిద్రమందుల వల్లే ఇది తెలుస్తుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు మించిన మోతాదులో ఈ నిద్ర మాత్రలు తీసుకుని ప్రాణాపాయాన్ని తెచ్చి

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎక్కువ వార్తాపత్రికల పఠనం

అమెరికాలో 1,780 పైగా ఆంగ్ల దిన పత్రికలు ఉన్నాయి. వీటి పర్యుష్టలేషను రోజుకి 8,14,80,745 కాపీలు. ప్రపంచంలో స్వీడన్ (నాయన్ యారవు) ప్రజలు ఎక్కువగా వార్తా పత్రికలు వదువుతారు. స్వీడన్ లో ప్రతి 1000 మందికి 554 పత్రికలు అమ్మకం జరుగుతుంది.

“కలిమిగలవారి వెలిమిచే కలిమి మెలొందునట్లు తగవంతుని దివ్య చరణ సేవావ్రతులై న మమముల పంశముచేతనే భక్తి జనించి పెంపొందును.”

పెట్టుకున్నవాడే కూడా చూస్తున్నాం. నిద్ర తేకపోవడం వల్ల మానసికంగా కారీరకంగా విక్రాంతి లోపిస్తుంది. దాని పరితంగా వగటి పూచి చేసుకోవలసిన వసులకు అంతరాయం కలుగుతుంది. చికాకు ఏర్పడుతుంది. నిద్ర తేకపోవడం విజంగా అనర్థదాయకం. కారీ తక, మానసిక ఆరోగ్యం దృష్ట్యా అది మంచిది కాదు.

కత్తికి మించిన పని చేయడం, ఉద్రేకం, అందోళన, తీవ్ర ద్వేషం, ఎక్కువగా ఘర్షణం త్రాగడం వల్ల ఏర్పడిన మానసిక విగువు (tension) నిద్ర లేమికి ముఖ్య కారణాలు. అజీర్ణ బాధ, మితిమీరిన విందులు ఆరగిం తడం, మలబద్ధత, కాఫీ, టీలు ఎక్కువగా త్రాగడం, రాత్రి ఏమీ తినుకుండా వాటి కడు పుకో వడకోడం, ఏగరెట్లు ఎక్కువగా కాల్చడం వల్ల కూడా ఇది కలుగుతుంది.

బలవంతంగా నిద్ర పట్టించుకోవడానికి నిద్ర మాత్రలు సేవించడం ఇన్ సోమ్నియాకు వైద్యం కాదు. ఒకసారి నిద్ర మాత్రలు తీసు

కుంటే మళ్ళీ మళ్ళీ వాటిని తీసుకోవాల్సి అనిపిస్తుంది. అది ఒక అలవాటుగా పరిణ మిస్తుంది. ఆ తరువాత ఎన్ని మాత్రలు తీసు కున్నా అవి పని చేయవు. నిద్ర మాత్రలు పుచ్చుకోవడంవల్ల అనేక ఇతర బాధలు, అన ర్థాలు ఏర్పడతాయి. ఆల్కహోలు మొదలై న మద్యాలు త్రాగే ముందుగా, తాగిన తరువాత గాని వీటిని తీసుకోవడం చాలా అపాయ కరం. నరాల ఉద్రేకాన్ని తగ్గించే నెదెటివులు, ట్రాన్ క్వలైజర్స్ (sedatives, tran- quillisers) ఉపయోగించడంకూడా మంచిది కాదు.

ప్రతి రోజూ రాత్రి నియమంగా వేళకు వడకోవడం పెందరాడే లేవడం అలవాటు చేసుకోవాలి. ఎప్పుడో ఆర్థ రాత్రి తరువాత చాలాపేపు వడుకోడం కంటే ఆర్థ రాత్రికి ముందు వడకోడం ఆరోగ్యకరం. సాధారణంగా విద్యార్థులు పరీక్షల ముందు రాత్రి చాలాపేపు చదివి మరునాడు పరీక్షకు వెడ

పెద్ద పెద్ద నగరాలలో రోజుకి 500 టన్నుల చెత్త

ప్రస్తుతం ఇండియాలో 142 పెద్ద నగరాలలో రోజుకి 80,000 లక్షల రిబల్ల కుళ్ళు వీరు చేరుతుంది. 10 లక్షలు దానికిపైక జనాభా ఉండే నగరాలలో రోజుకు 500 టన్నుల చెత్తకుప్ప వేరుకుపోతుంది. దీని వల్ల చెరువుల వీరు, నదుల వీరు, భూగర్భ జలాలు కూడా కాలుష్యం చెందుతున్నాయి.

“అన్ని యాదుముఖకు తోటము కారణము.
నంతున్ది కలకలె కల్లము లేదు.”

తాడు. విద్ర లేకపోవడంవల్ల తల తిరుగుతుంది. సరీష ఏమీ వ్రాయలేక పోతాడు. అలోగ్యతరమైన విద్రకు కాల వియమానుసారంగా పని చేయడం. వ్యాయామం చాలా ముఖ్యం. ఉద్రేకం కలిగించే టీ, కాఫీలు, ఎక్కువ పసాల పెట్టిన కూరలు, మద్య పానాలు వాడకూడదు.

సాధారణంగా కాలియం అధికంగా ఉన్న ఆహారం తినడం మంచిది. ప్రతి దినం విద్ర పోషకానికి ముందు మూత్ర వివర్ధనం చేసుకోడం కాళ్ళు చేతులు కుభ్రంగా కడుగుకోడం మంచిది. భృంగమలకం, బ్రాహ్మ మొదలైన ఆయుర్వేద తైలాలు, మానెలు తలకు మర్చన చేసుకోవచ్చు పడుకోడానికి ముందు మెలివెచ్చని నీటితో స్నానం చేయడంవల్ల విద్ర బాగా పడుతుంది. సరియైన ఆహారం, మితంగా రాత్రి పెందరాళి తినడం, అరుదయట ఆయాసం కలుగకుండా వ్యాయామం, మంచి గాలి ప్రసరించే కుభ్రమైన పడక గది, అతి మెత్తని అతి గట్టిగాని పడక, ఎత్తు ఎక్కువగా లేని తలగడా మంచి విద్రకు దోహదకారులు.

పడుకునే ముందు వెచ్చని పాలు తీసుకోడం కూడా ఉత్తమం. మానసికంగా విరుసుతనం, ఆందోళన, తొందర, భయం, ఆరాటం, విచారం, ఒత్తిడి కలుగకుండా జాగ్రత్త పడాలి. అన్నిటికంటే ముఖ్యం ప్రతీరోజూ పడుకునే ముందు ఎకాగ్రతతో ఇష్ట దైవాన్ని ప్రార్థించాలి. బ్రాహ్మమైన సంగీతం వినడంవల్ల కూడా విద్ర త్వరగా పడుతుంది.

చాలా కాలం మంచి ఇన్ సోమ్నియాతో బాధపడేవారు మందుల కంటే ఎక్కువగా కాజాకూరలు, వళ్ళు తిని కుదుర్చుకోవచ్చు. యోగానాలవల్ల విద్ర బాగా వస్తుంది. పాళ్ళు త్యలు కూడా చాలామంది ఇప్పుడు దీన్ని అమనరిస్తున్నారు. కేంద్రనాడీ విధానం మీద ఎక్కువగా పనిచేసే మందులు వాడడం మంచిది కాదు. మంచి నైపుణ్యం అనుభవం గల వారివద్ద ఆసనాలు నేర్చుకోడం ఉత్తమం. శవాసనం, సుప్త ఊర్ధ్వ హస్తాసనం, సుప్త ప్రాసనం, భుజంగాసనం, మత్స్యాసనం మొదలైనవి అభ్యాసం చేసుకుంటే విద్ర బాగా పడుతుంది.

ఆరు నెలల దాకా నిలువ ఉండే క్రొత్తరకం క్యాబేజీ

రష్యాలోని బైలోరష్యన్ కాప్టజ్జలు రుషియాకా అనే క్రొత్తరకం క్యాబేజీని అరివృద్ధి పరచారు. సాధారణంగా ఇళ్ళలో దీన్ని అరు మాసాలదాకా నిలువ చేయవచ్చు.

“నీరువి ఘనకార్యములం దెప్పుడూ వియోగింపరాదు.”

నీ అంతట నీవే వదులుకూలి!

పూర్వం ఒక రాజు ఉండేవాడు. ఇతడికి పరమ మిత్రుడు ఒక యోగి. రాజు యోగిని చూచినప్పుడల్లా, “నన్ను ఈ ప్రాపంచిక బంధాల నుంచి విడిపించు, నన్ను

స్వేచ్ఛగా బ్రతకనీ” అని అంటూ ఉండే వాడు. యోగి తగిన ఉపాయాలు ఎన్నో బోధిస్తూ ఉండేవాడు. కాని రాజు మళ్ళీ మళ్ళీ “నన్ను విడిపించవా” అని దీనంగా అడిగేవాడు.

ఒక రోజున యోగి రాజుగారి మేడలో ఒక పెద్ద స్థంభాన్ని కొగలించుకుని గట్టిగా పట్టుకుని—

“రాజా! నన్ను విడిపించు, నీకు పుణ్యం ఉంటుంది” అన్నాడు.

“చేతులు నీవే వదలకూడదూ!” అని అడిగాడు రాజు.

“కాదు కాదు, నన్ను నీవే విడిపించు” అన్నాడు యోగి.

“ఇదేమిటి వేడుక? నీ అంతట నీవు అ స్థంభాన్ని గట్టిగా కొగలించుకుని పట్టు కున్నావు. నీవే చేతులు వదిలి వేయవచ్చు. ఊరికే నన్ను రక్షించమంటావు. చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉండే! నీ అంతట నీవే ఎందుకు వదులుకో కూడదు?” అన్న రాజు మాటలు విని యోగి స్థంభాన్ని వదలి—

“రాజా! నీ సమస్య కూడా ఇదే! నీ అంతట నీవే రాజ్యం, సింహాసనం, సంపారం అంటూ పీకులాడుకుంటున్నావు. నీ అంతట నీవే వదులుకోకూడదూ!” అని అన్నాడు.

వెంటనే రాజు గ్రహించాడు.

(స్వామి తురీయనంద) ●

ఈస్టర్ ద్వీపం ఒక పెద్ద బహిరంగ పురావస్తు శాల

పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో ఈస్టర్ ద్వీపం నేడు ఒక పెద్ద బహిరంగ పురావస్తుశాలగా ఏర్పడింది. రాతి కిల్పాలు, రాతి చెక్కెడలు, ప్రాచీన భవనాల వునాదులు మొదలైన 10,000 పురాతన విర్యాణ కిల్పాలు భద్రపరచిన చెల్లెర్ (chile) జేకపు సాగర పురావస్తు శాల ఇది.

“వేదములు ‘ఇది కాదు, ఇది కాదు’ అని విషేధించగా శేషించిన వదార్థమే పరబ్రహ్మ స్వరూపం.” — నారాయణ

కొండచిలువ గుడ్డు

స్వర్ణకాశిలో మిక్కిలి పెద్దవి కొండచిలువలు (pythons). భారతదేశం దక్షిణ ప్రాంతాలలో సాధారణంగా అనేకచోట్ల ఇది కనిపిస్తుంది. తమిళనాడులో కొన్ని ప్రదేశా

లలో అక్కడక్కడ వివసిస్తాయి. శ్రీలంకా, మలేషియా, బర్మా, థాయిలాండ్, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా దేశాలలో కూడా ఎక్కువగా ఉంటాయి.

ఈ కొండచిలువనే తమిళంలో 'మలై పాంఠు' అంటారు. ముఖ్యంగా ఇది దట్టమైన అడవులలోనూ, రాతి ప్రదేశాలలోనూ, నదీ తీరాల్లోనూ సంవరిస్తూ రాత్రిపూట పైకి వస్తాయి. లేత వసుపురంగులోనూ, ఇటుక రంగులోనూ, పెద్ద పెద్ద వల్లవి మచ్చలతో ఏమెంటూ రంగులోనూ ఉంటాయి. గ్రుడ్లను పెట్టిన తరువాత తల్లిపాము ఆ గ్రుడ్డును చుట్టుకుని పొదుగుతుంది. గ్రుడ్డు పొదిగి

పిల్లలు అయే దాకా ఆ పాము గ్రుడ్లను చుట్టుకునే ఉంటుంది. వీటి గ్రుడ్డు చాతుగ్రుడ్డు కంటే కొంచెం పెద్దవిగా ఉంటాయి.

కొండచిలువ తోకతో చెట్ల కొమ్మలను చుట్టి గట్టిపట్టుతో వేలాడుతూ ఆహారం కోసం కాదుకుంటుంది. చిన్న చిన్న షీరదాలు, పక్షిలు, ప్రాకుడు జంతువులు మొదలైనవి వీటి ముఖ్య ఆహారం. మార్చి 29, 1881 వ పీరిగిరి జిల్లాలో ముదుమలై జంతు సంరక్షక వనంలో ఒక లేడిని మ్రింగుతున్న కొండచిలువ కనిపింది. అదే సంరక్షక వనంలో ఒక చిన్న దున్నపోతు పిల్లను మ్రింగుతూ ఉన్న కొండచిలువను కూడా చూశారు.

కొండచిలువ దొరికిన జంతువును తోకతో గట్టిగా చుట్టి వంచి మ్రింగుతుంది. దీని నోటిలో ఉండే వాడి పళ్లు నోటిలో జంతువును బయటకు పోషియవు. ఇది ఆహారాన్ని పూర్తిగా మ్రింగిన తరువాత ఇక కదలకుండా దాదాపు నెలరోజులపాటు చుట్ట చుట్టకొని ఉంటుంది. ముదుమలై జంతు సంరక్షక వనంలో కనిపించిన పెద్ద పాము పొడవు 17 అడుగులు. కొన్ని కొన్ని చోట్ల 20 అడుగుల పాములు కూడా కనిపించినట్లు చెబుతారు.

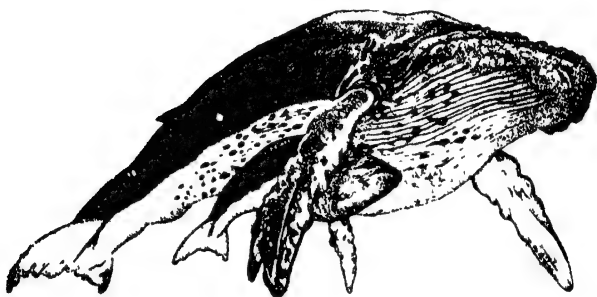
“విద్యేధము నందిన వారు జ్ఞానమున కధికారులు. స్వర్ణాది భోగ్యములు కల్యాణికారులు భగవంతుని కల్యాణములందు రక్షింపఁబడు భక్తికి అధికారులు.” — నారాయణాయనామము

తిమింగిలం

ఎన్. శ్రీనివాస రంగన్

గత 800 లక్షల సంవత్సరాలలో భూమిమీద
వివసిందే అనేక ఊరదాలు సముద్రంలో
వివసిందడం ప్రారంభించాయి. సముద్ర
జలాలలో ఆహారం సులభంగా లభిస్తుందనో,

విస్తాయి. తెడవంటి పిప్పర్లు, కడురువంటి
శరీరం, లంగరు కొమ్మువంటి అవయవాల
వల్ల తిమింగిలం అతి హైలభ్యంగా నీటిలో
ఈడ గలుగుతుంది. శరీరంలో ఉష్ణ నియం

భూమిమీద ఇతర జంతువులవల్ల కలిగే అపా
యాధికి భయపడో లేక అప్పుడు అక్క
కుందే నాశనరణ పరిస్థితులకు తట్టుకో లేకో
ఇవి భూమివి వదలి ఉండవచ్చు. ఈ పరిసర
మార్పులవల్ల నీటి కావన, రక్త ప్రసార, సంవ
లన, ఉష్ణ నియంత్రణ, పరస్పర అవగాహన
మొదలైనవి విధానాలన్నీ భూమి మీద విన
సిందే ఊరదాలకంటే వివరీకంగా ఉంటాయి.

సముద్రంలోకి వచ్చి చేరిన ఈ జంతువు
లన్నిటిలో ఒక్క తిమింగిలంలోనే పరిసరాను
భూమైన మార్పులు పరిపూర్ణంగా కవి

ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కొక్క
రకం అడవి జంతువు
అంతరించి పోతుంది

సగటున సంవత్సరానికి ఒక్కొక్క రకం
అడవి జంతువు అంతరించి పోతుంది.
సుమారు 1,000 రకాల అడవి జంతువులు
మరియు ఇతర పక్షులు, ఊరదాలు అపాయ
స్థితిలో ఉన్నాయి. ఒక్క ఛాతర దేశంలోనే
5 రకాల ఊరదాలు, పక్షులు అంతరించి
పోయాయి.

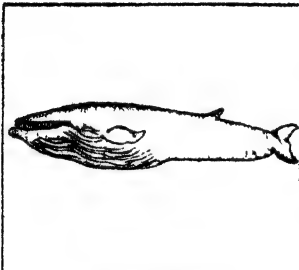
“గతానుభవాల సంబంధంతోనే జీవిస్తాం నానీ

ఎంత అనివార్యమైనా రాబోయే మహిమతో జీవించం.” — హెచ్. జి. వెల్స్

త్రణకు తిమింగిలాలకు దళనకీ చర్మం పొరల క్రింద క్రొవ్వు మాత్రం చేరిన పొర ఉంటుంది.

తిమింగిలాలు ఊపిరితిత్తులతో ఊపిరి పీల్చుకుంటాయి. ఇవి వీటిలోవల ఊపిరి పీల్చును. ఊపిరి పీల్చడానికి ఇవి వీటి పై తలానికి వస్తూ ఉంటాయి వీటి ఊపిరితిత్తులు చాలా పెద్దవి. వీటిలో ఎక్కువ లోతులకు ముతకే ముందు ఇవి చాలా గాలిని పీల్చు కుంటాయి.

BLUEWHALE

మా తిమింగిలం

వీటికి ముక్కురంధ్రాలు తలపై ఉన్నాయి. కాబట్టి గాలి పీల్చటానికి చిన్న మూతి బాగాన్ని మాత్రం వీటి పైతలం మీదికి పెడు తుంటాయి. జలాంతర్గాములకుండే స్నోర్కెల్ (snorkel) లాగే వీటి బ్లోహోల్ (blowhole) వని చేస్తుంది. తిమింగి లాలలో బ్లోహోల్స్ను బట్టి జలాంతర్గాముల కోనింగ్ బవర్ మీది స్నోర్కెల్ నిర్మింప బడింది. తల మీది బ్లోహోల్లు, ఉష్ణ మరియు శీతల ద్వువ సముద్రాలలో నివసించే తిమింగి లాలలో కూడా కనిపిస్తుంది. దీనికి కారణం

తిమింగిలం ప్రతీసారి క్వాసింబినప్పుడు మానె వంటి పదార్థం విడుదలంబుంది.

తిమింగిలాలలో ప్రత్యేక క్వాస విధానం వల్ల ఇవి సముద్రపు ఉష్ణవీటిని ఊపిరి తీతులలోకి పీల్చుకుండా ఉండగలవు. ఇతర జంతువులకంటే ఇవి ఎక్కువసేపు లోతుగా సముద్రంలో ఉండగలవు. ఈ సమయా లలో అధికంగా వశజని వాటి రక్తంలోకి ప్రవహించి అవి తిరిగి పైకి వచ్చేటప్పుడు అపాయం ఏర్పడే అవకాశం ఉంది.

కాని తిమింగిలాలలో ఉండే స్పెర్మా పేటి (Spermaceti) అనే పదార్థం రక్తం కంటే 8 రెట్లు అధికంగా వశజనిని గ్రహిస్తుంది. ఇంతే కాకుండా కావలసినంత స్పెర్మాపేటి వాటి ముక్కు రంధ్రాలలోకి చేరుతుంది. దీనివల్ల ఎటువంటి అపాయం కూడా లేకుండా అరమైలు లోతువరకు తిమింగిలం బాగా సముద్రం లోతులలోకి పోగలుగుతుంది. ఉష్ణవీరు కింటిలో చేరకుండా తిమింగిలాల కళ్ళలో ప్రత్యేక గ్రంథులు జీర్డుగాఉండే కప్పిటిని కాకుస్తాయి. తిమింగి

జ్ఞాపకీయ సాంస్కృతిక సాంప్రదాయం

భారతదేశపు సాంస్కృతిక సాంప్రదాయానికి 'స్వాతంత్ర్యం', 'నిర్భయత్వం' రెండు ముఖ్యమైన కీలకాలు ఉపనిషత్తులలో, గీతలో, బుద్ధుని ఉపదేశాలలో వీటి ప్రస్థావన ఉంది

—స్వామి రంగ నాథానంద

“ఒక్కక్షణం అత్యాచారోకనం ఒక్కొక్కప్పుడు

జీవితంలో చుహూద్యుతంగా సరిణమిస్తుంది.” —అలిఖర్ ఖండల్ హోస్

లాల చూపు సామాన్యమైనా, శ్రవణేంద్రియం మాత్రం చాలా క్లిష్టంగా ఉంటుంది. వీటికిగల ప్రత్యేక పరిసరానుకూలత వల్ల మంచి వీటి ఆవనరం వీటికి ఉండదు. ఉన్న వీరు అధికంగా త్రాగనవనరం ఉండదు.

కొన్ని రకాల చేపలకు, నముద్రపు వజ్జి అకు ఉండే ఉప్పును పేరు చేయగల ప్రత్యేక గ్రంథులు వీటికి లేవు. అయితే సాధ్యమైనంత తక్కువ ఉప్పువీటిని త్రాగుతూ ఆవనరమైన వీటిని చేపలద్వారా గ్రహిస్తూ ఉండడంవల్ల తిమింగిలాలు ఈ సమస్యను పరిష్కరించుకోగలుగుతున్నాయి.

వీటి తోకరెక్క (Tailfin) ను బట్టి వీటిని సులభంగా తెలుసుకోవచ్చు. తిమింగిలం తోకరెక్క (horizontal) బిల్లపరుపుగాను, చేపలలో (Vertical) లంబముగాను ఉంటుంది. వీటి దశవరి చర్యం క్రింద పేరు కలిగి ఉన్న క్రొవ్వను బిల్లిర్ అంటారు. ఈ బిల్లిర్వల్ల వీటికి రెండు లోలాలు కలుగుతున్నాయి. అతి కేతలమైన ధృవ ప్రదేశాలలో వీటి కేరీరంలో ఉష్ణాన్ని తగ్గిపోవీయదు. ఉష్ణ ప్రదేశాలలో వీటికి ఆవనరమైన ఆహారం లభించకపోయినప్పుడు ఈ క్రొవ్వే విలువ చేయబడ ఆహారంగా వినియోగపడుతుంది.

ప్రపంచంలో మిక్కిలి భారవంతమైనది బ్లూ తిమింగిలం లేక నల్లరేబాటమ్ తిమింగిలం. దీని ఆహారం ప్లాంక్టన్. ఇంతవరకూ దొరికిన అతి పెద్ద బ్లూ తిమింగిలం 118.5 అడుగుల పొడవు, 170 బియ్యం బరువు ఉంది.

నముద్రంలో వివసించే షీరదాలన్నిటితో తిమింగిలాన్నే మానవుడు అనేకసార్లు, దీని రెక్కలు, మానె, మాంసము ఎక్కువగా ఉపయోగపడతాయి. తిమింగిలాలు గ్రుడ్లు పెట్టవు. పిల్ల తిమింగిలాలను ఈమతాయి.

చాలావరకు తిమింగిలాలు పంపత్వరంలో కి నెలలపాటు ధృవమండలాల వీటియండి

తోడా జాతులకు గ్రీకు లక్షణాలు

తమిళనాడు పీరిగిరి కొండల్లో, ఉదత్త మండలంలో తోడాలు ప్రాచీన అదిమ జాతులకు చెందినవారు. అనేక కళాకర్తలకు పూర్వమే పీరిగిరికి వలస వచ్చారు. వీరు అదిమవాసులైన కొండ జాతులు.

తోడాలకు గ్రీకుజాతుల అవయవ లక్షణాలు, రోమనుల ముక్కు ఉంటాయి. వీరు తమ జాట్లను కత్తిరించుకోరు. షోర చేయించుకోరు కుట్టిని బట్ట కేరీరానికి దుట్టుకుంటారు. వీరు వివసించే పాకలు ఎక్కిమోలు వివసించే పాకలలాగా అర్ధవర్తులాకారంలో ఉంటాయి మట్టితో గోళాకారంలో నిర్మించుకుని చాపలతో కప్పతారు. ఈ లకు చిన్న చిన్న గుమ్మాలు క్రితం ఉంటాయి. ప్రాకుతూ లోపలకు

“అమాయకులని నిర్ధారించబడేవరకు పాడువులందరూ ఆవరాధులే.”

వివసిస్తాయి. పిల్ల తిమింగిలాలను కవి పెంచడానికి ఉష్ణమండల సముద్రాలకు పోతుంటాయి. పిల్ల తిమింగిలాలు బ్లబ్బర్ పెరిగి రక్షక కవచం ఏర్పడే దాకా ఈ పీటిలోనే పెరుగుతాయి.

తిమింగిలం పీటిలో ఈదడాన్ని టెయిల్ ప్రొపల్షన్ (Tail Propulsion) అంటారు. పాదరణంగా తిమింగిలాలకు 15 నాట్స్ (Knots) వేగం ఉంటుంది. బ్లూ తిమింగిలం వేగం 20 నాట్సు దాకా ఉంటుంది. తిమింగిలా లన్నిటిలో సీసా ముక్కు (Bottle nose) తిమింగిలం సముద్రంలో ఎక్కువ లోతుకు పోగలదు. సుమారు 800 పాదములు (4800 అడుగులు) లోతు దాకా వెళ్ళి, రెండు గంటలు దాకా పీటిలో ఉండి, గాలి పీల్చుకోడానికి మాత్రం పైకి వస్తూ ఉంటుంది.

సుమారు 90 బన్నుల బరువుండి 10-12 వాట్ల వేగంతో ఈదగల బ్లూ తిమింగిలానికి ఈదడానికి మాత్రం 7,80,000 క్యాలరీల ఆహారం అవసరమవుతుందంటారు. శరీర

జీవించడానికి మరో 2,80,000 క్యాలరీల ఆహారం అవసరమవుతుంది. బ్లూ తిమింగిలం అంటార్కిటిక్ లో వేసవిలో

తమ ఆహారం తింటుంది. కాబట్టి కాలానికి సరిపోయేటట్లుగా శక్తిని సుకోడానికి దీనికి రెండింతలు లేక మూడు క్యాలరీల ఆహారం అవసరం. బ్లూ తిమింగిలం మొత్తం మీద ఒక పెద్ద రీల తిప్పి రోజుకి 30 లక్షల క్యాలరీల

“మధ్య”

ను చెలరేగిస్తుంది గాని కొనసాగించదు.”

— డి.కె.సియర్

దీని ముఖ్య ఆహారమైన యుఫాసియా సుపెర్బా (Euphausia Superba) లేక క్రిల్ ఒక పొందుకు 480 క్యాలరీల శక్తిని కలిగి ఉంటుంది. ఈ రెక్క ప్రకారం బ్లూ తిమింగిలానికి ఒక రోజుకి 30 బన్నుల క్రిల్ అవసరం ఉంటుంది. బ్లూ తిమింగిలాలు మాత్రం ప్రతి వేసవికి 2,700 లక్షల బన్నుల క్రిల్ ను తింటాయని అంచనా వేయబడింది. ఒక 90 అడుగుల తిమింగిలం శక్తి 520 హెచ్. పి. మోటారు ఉత్పాదన శక్తికి సమానమని విమర్శింప అంచనా :

(సశేషం)

150 సం.ల నాటి రూపాయి

కొలిసారిగా ప్రామాణికమైన రూపాయి 50 సంవత్సరాలనాటి రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాకంటే 3 రెట్లు పాతది. దీనిని 1895లో జారీ చేసారు. దీనికి ముందు దక్షిణ ఇండియాలో 72 రకాల బంగారు, 80 రకాల వెండినాణేలు, ఉత్తర ఇండియాలో 80 రకాల వాడుకలో ఉండేవి.

ఆరోగ్యానికి మూలికలు

అరితమంజరి

టి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం

సాధారణంగా తోటల్లో, వీధిల్లో, గొడ్డల్లో వరాకాలంలో బాగా పెరిగే కలుపుమొక్క అరితమంజరి. ఇది 30 మొదలు 80 సెంటీ మీటర్లు ఎత్తుగా పెరుగుతుంది చాలాకాలం బాగా పచ్చగా ఉంటుంది. కాని ముందు వేసవిలో నీరు లేనప్పుడు మాత్రం ఎండిపోతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు కలుపుతో పాటు దీన్ని లాగేస్తారు.

చాలా ప్రదేశాలలో దీన్ని కూడా తోట కూర లాగే ఆకుకూరగా ఉపయోగిస్తారు. పోవులో వేసి కొంచెం మసాలా నూనెతో సాధారణంగా వాడతారు. చాలా రుచిగా ఉంటుంది. వృక్షశాస్త్రంలో దీన్ని ఆకాలిఫా

ఇండికా లిన్ (Acalypha Indica Linn) అని, ఇంగ్లీషులో ఇండియన్ ఆకాలిఫా (Indian Acalypha) అని అంటారు. ఇతర భాషలలో సంస్కృతం: అరితమంజరి, తెలుగు: కుప్పిచెట్టు (కొన్ని జిల్లాలలో మూర్కొండాకు) కన్నడం: కుప్పెగిడ, మలయాళం, తమిళం: కుప్పమేవి, హిందీ: కుప్పి, మరాఠీ: ఖోకరి, గుజరాతీ: వంజికంబో, బెంగాలీ: ముక్తాజారి అని అంటారు.

ఈ మొక్క ఆకుల నిర్మాణం మెడెయిక్ విధానంలో వింతగా ఉంటాయి. కాండం చుట్టూ క్రిందినుంచి పైకివచ్చే కొద్ది ఆకుల తొడిమలు చిన్నవిగా ఉంటాయి. క్రింది ఆకుల తొడిమలు పెద్దవిగాను, పైకి రాను రాను ఆకుల తొడిమలు చిన్నవిగాను ఉంటాయి. మొక్కపైనుంచి చూచినప్పుడు ఆకులు ఏక కేంద్రీయ వృత్తాలు ఒకదానిపై ఒకటి పేర్చినట్లు ఉంటాయి. ఈ అమరికలో ప్రతి ఆకుకు కాలసిన ఉష్ణరక్తి లభిస్తుంది. ఆకులు అతివలసగా, మృదువుగా కోడిగ్రుడ్డు (మిగతా 88 వ పేజీలో)

“విషయం విజయ పాథవం.”

క. మెరిసిఉండాలంటే

డా. కెన్. డి. హర్టీ

సామాన్యంగా మానవులు కామంటే ఇతరులు అందరూ ఇష్టపడాలనే అనుకుంటారు. దీనికి సరళమైన మార్గం ఇతరులంటే మనం

రించినప్పుడు వారిలో ఎంతో ఉత్సాహం, క్రొత్త చైతన్యం ఏర్పడుతుంది.

2. అవసరమైనప్పుడు అనుకాపాన్ని ప్రకటించాలి:

అనుకాపం అంటే “ఇతరులతో పాటు పరికాపం చెందడమే.” మన ప్రాణమిత్రులు కష్టాలకు తీవ్ర పరికాపాన్ని పొందడం సహజం. వారిలో కనికరంగా, దయతో మాట్లాడితే మనపరిచితులు ఇరుగు పొరుగు కూడా ఎంతో మేలును పొందుతారు. మాటలతోనే చెప్పక్కర్లేదు. భుజంమీద తట్టి నప్పుడు,

ఎంతో ఆస్వాదననుభవమునే కావం ప్రకటించుకోవాలి. మెప్పుదరి, పరికాపం, కరుణ, అపేక్ష అనే గుణాలు అందరూ ఇష్టపడేవే. ఒకరి విత్య జీవితంలో సంభవించే ప్రతి సామాన్య విషయంలోనూ మనం సహృద్యవాన్ని ప్రకటించడానికి అలవాటు చేసుకోవాలి.

1. ఇతరులపట్ల అదరణ చూపాలి:

మానవాళిలో చాలామంది విరాళితో శ్రుంగి పోతారు. అలాంటివారిని అదరణతో పరిక

రాబోయే సంగీతం!

జపానులో ట్యుకుబా పైన్స్ ప్రదర్శనలో చాలా ముఖ్యమైనది సంగీతం పాడే మత మనిషి. ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీర్లు 17 కంప్యూటర్లు, టెలివిజన్ కెమేరా, తలవెంట్రుకల కంటే సున్నితమైన సైబర్ - అప్లిక్ ఎలక్ట్రిక్ కేబిల్స్, 50 జాయింట్లు సహాయంతో ఒక రాబోయే గాయకుణ్ణి సృష్టించారు. దీన్ని విర్వహించే ఇంజనీరు ఆదేశమే చాలు ఈ రాబోయే వివిధ రకాల సుక్రావ్యమైన సంగీతం వినిపింపజేస్తుంది.

“గొడ్డం పరికిన మోడ్రన్” దిగిరించును గాని మాటలచే విరిగిన మనసు తుడుచు పడదు.”

కరచాలనం చేసినప్పుడు వాళ్ళ కష్టసుఖాలను మనం కూడా కొంతవరకు పంచుకుంటున్నామనేది వారికి వ్యక్తం అవుతుంది.

3. ఇతరుల అభిరుచులను పరిశీలించాలి:

ఇతరులు ఏమేమి తినటానికి ఎక్కువగా మక్కువపడతారు, వాళ్ళకు ఏ ఏ రంగులంటే చాలా ప్రీతి, ఏ వస్తువులు, ఆటరజాలు అంటే మోజు, ఏ పిస్తీమా అంటే ఇష్టం, ఎటువంటి నవలలు, గ్రంథాలు అంటే చెవి కోసుకుంటారు అనే విషయాలు తెలుసుకోడం ఎంతో ముఖ్యం. వాళ్ళను విందుకు ఆహ్వానించినప్పుడు కాని, కానుకలు ఇచ్చేటప్పుడు కాని వాళ్ళ వాస్తవంగా మెచ్చుకునేవి, విజంగా ఇష్టపడేవి పెట్టినప్పుడు, ఇచ్చినప్పుడు వాళ్ళ అభిరుచులను మనం గ్రహించినట్లు వాళ్ళకి విదితమవుతుంది.

4. ఇతరుల అభిప్రాయాలను గ్రహించాలి:

వివాదాత్మకమైన చాలా విషయాలలో

వారి వారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు ఉండడం నహజం. పాదరణంగా అత్యవసరం, అతి ముఖ్యం అయిన విషయాలలో తప్ప ఇతరుల అభిప్రాయాలను ఎదిరింపడానికి ప్రయత్నించకూడదు.

5. అభినందించడం ఎప్పుడూ మరచిపోకూడదు:

దీనివల్ల ఇతరులు చేసిన ఉపకారానికి వారి ఎడల మన క్రద్ద, భక్తి వ్యక్తం అవుతుంది. అభినందించడంవల్ల అదనపు బిరుదులుండవు. ఎదుట వారికి. ఎంతో ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది.

6. వ్యవహార ధర్మంతో కాలానుబద్ధంగా వర్తించాలి:

ఏదేమి పరిస్థితులలో తప్ప ఎప్పుడైనా

రష్యాలో మహిళలు

సోవియట్ యూనియన్లో వ్యాపారం, కాటరింగ్ సంస్థలలో 88 శాతం, ఆరోగ్య సంరక్షణ, రేహిస్ట్రీ, సాంఘిక భద్రత సంస్థలలో 82 శాతం, ఉపాధ్యాయవృత్తిలో 76 శాతం, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో 74 శాతం ఉద్యోగస్తులు మహిళలు.

పరిశ్రమలలో పనిచేసే వారిలో మగానికి నగం మహిళలే. అచ్చితమైన పనిముట్లు తయారీ, రేడియో పరిశ్రమలలో మహిళల శాతం 85-87. ఇతర పనిముట్లు తయారీ మరియు ఎలక్ట్రానిక్ పరిశ్రమలలో 45-47 శాతం మహిళలే పని చేస్తున్నారు.

“ఎన్నడూ ఇబ్బందిపడుకు ఇబ్బంది పడవద్దు, ఇబ్బందులు వీటే ఇబ్బంది కలిగించేవాళ్ళు.”

కాలాన్ని అతిక్రమించినప్పుడు మన కోపం విర్రగీడుతున్న ఎడటివారిని లక్ష్యం చేయడం లేదనేది వ్యక్తమవుతుంది. అదే విధంగా, చెప్పిన దానిని చేయకపోవడం, మన కిచ్చిన ఆదేశాలను అనువర్తించకపోవడం, వరాయి వస్తువులను పోగొట్టడం, ఆరువుతెచ్చిన

వాటిని ఇవ్వకపోవడం మొదలైన వాటివల్ల వాళ్ళను చులకనభావంతో చూస్తున్నామనే అభిప్రాయం వారిలో ఏర్పడుతుంది. ఇది స్వాభిమానం తప్ప వేరు కాదు.

7. ఇతరులు దేనివల్ల అనందిస్తారో తెలుసుకోడం ముఖ్యం:

ప్రతివారి జీవితంలో హాస్యం సరసతమ కలిగిస్తుంది. తియ్యని వరమాన్నంలో ఇంగువ కలవం, చారులో ఏలక్కాయలు పేయం, దేనికి ఏదీ అనువుగా ఉంటుందో తెలుసుకోవాలి. ఒక వ్యక్తికి హాస్యంగానూ, వినోదంగానూ ఉండే విషయం మరో వ్యక్తికి వికటించవచ్చు. కాబట్టి ఇతరులకు దేనివల

లనందం కలుగుతుంది; దేనివల్ల సంతోషిస్తారు అనేది తెలుసుకోడం ఎంతైనా ముఖ్యం. మన హాస్యం ఎదుటివారి మాటలకు, చేతలకు అనుగుణ్యంగా ఉండాలి.

8 చిన్న చిన్న విషయాలలో మంచి చెడ్డలు ఆలోచించాలి:

ఎంతటి అల్ప వహాయమైనా ఎంతో కనికరాన్ని కలిగిస్తుంది. ఇతరులకు ఏ కొంచెం సహాయపడ్డా వారి వారి అవసరాలకు అడుక్కుంటున్నామని గ్రహిస్తారు. దీనివల్ల మనం వీలైనంత దయాదాక్షిణ్యాలను ప్రకటించగలుగుతాం.

9. ఇతరులు ఏం చేస్తున్నారో గమనించాలి:

మీ ప్రయాణం బాగా సాగిందా? మీకు

చైనా దేశపు సుప్రసిద్ధ కవి

చైనా దేశపు సుప్రసిద్ధ కవి లీతాయ్పో (Litaipo) వైను కప్పులు త్రాగుతూ ఆకువుగా కవిత్వాన్ని వ్రాశాడు చైనాదేశపు పత్రవర్తి మింగ్ హువాంగ్ (70-782) లీకి కార్యదర్శిగా ఉంటూ వైన్ త్రాగిన మత్తులో ఉండగా చెప్పే ముత్యాలవంటి పద్యాలను రికార్డు చేశారు. ఈ నాడు ఇవి ప్రాచీన చైనా సాంప్రదాయాన్ని చాటుతున్నాయి ఒక రోజు రాత్రి వెన్నెలలో పడవ మీద విలాసయాత్ర చేస్తూ వీటిలో ప్రతిపరించే వంద్ర బింబాన్ని ముద్దు పెట్టుకోబోయి యున్నా ప్రమాదవశంగా వీటిలో పడి ముణిగి మరణించాడు.

“ఒకే మతం—వత్సమనే మతం

ఒకే కులం—మానవత్వం అనే కులం.” —సామి కిచానంద

అన్నీ అందాయా; బాగా వడ్డించారా మీరు మీ వనివి ముగించుకున్నారా అనే చిన్నచిన్న

ప్రశ్నల వల్ల, పరామర్శ వల్ల ఇతరులు ఏం చేస్తున్నారో గ్రహించినట్లు వారికి తగినంత విలువ, గౌరవం, మర్యాద ఇస్తున్నట్లు తెలుసుకుంటారు.

10. ఓర్పుతో వినడాన్ని నేర్చుకోవాలి:

మంచిగా మాట్లాడటం ఒక సమాజ కళ. ఓర్పుగా వినడం అందరూ అవసరించగల సామాన్యకళ. దీనివల్ల ఇతరులతో కలుపుగోరుతనంగా ఉండడం ప్రకటితమవుతుంది. వాస్తవంగా కొందరు యమబోరు కొడతారు. అయితే సాధారణంగా ఇతరులు మనల్ని బోరు కొడుతున్నారంటే మనం వారు చెప్పేది సరిగా వినడం లేదనే ఆర్థం.

మనం సరసంగా ఉంటే అందరూ సరసంగానే ఉంటారు. లోకం అంతా సరసంగానే ఉంటుంది.

కలపి మెలపి కలుపుగోరుగా ఉండటం ఒక తంత్రం కాదు, మాయాజాలం కాదు.

మనం ఇతరులను ప్రేమించాలి. అహం భావాన్ని పోగొట్టుకోవాలి. మన పౌంఢ్యం, ఆనందం, సంతోషం, లోకం మీదే ఆధార పడి ఉంటుంది.

(29 వ పేజీ తరువాయి)

అకారంలో ఉంటాయి. అకు చుట్టూ పంటలుంటాయి. పువ్వులు గుత్తులుగా వస్తాయి. వీటిలో ఆడజాతికి చెందిన పువ్వులు, పురుష జాతికి చెందిన పువ్వులు విడివిడిగా ఉంటాయి. ఆడజాతికి చెందినవాలు విడి విడిగాను, పురుషజాతికి చెందినవి గుత్తులు గుత్తులుగాను ఉంటాయి.

అతితమంజురికి విశిష్టమైన మూలికా విశేషం. మంచి బొషధ విలువ ఉంది. ఈవిరి తిత్తులకు, జీర్ణకోశానికి నంబందించిన అనేక రోగాలకు దివ్యబొషధంగా పనిచేస్తుంది. దీర్ఘకాలంనుంచీ ఉన్న దగ్గు, ఒగర్పు, ఆయాసాలకు రోజుకు రెండు సర్వాయాలు అకులరసం ఒక్కొక్కచెంచాడు వాడతారు. దగ్గుకి మంచి ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. అకులరసం నిరసాయకరమైన విరేచన కారి. కడుపులోని క్రిమిలను నిర్మూలిస్తుంది. సక్రమంగా ఈ మందులు వాడితే కీళ్ళనొప్పులు, వాతం హరిస్తుంది. శరీరానికి తగిలిన గాయాలకు, పుళ్ళకు అకులను నూరి ముద్దపట్టి పై గుణం కలుగుతుంది. పరగడుపున పెరుగులో కలిపిన దీనిరసం కామెర్లకు బొషధం.

ఇండియన్ అకాలిఫా ఈనాడు హోమియోపతి వైద్య విధానంలో చాలా ప్రసిద్ధమైన బొషధం. మదర్ టింక్చర్ గాను, పొటెన్షిల్ రోమ కూడా దీనిని వాడతారు.

“జానము. కర్మ, భక్తి వరమొత్తుని పొందుటకు సాధనములు.”

లుకు

జగత్ ఎన్. బైబిల్

చేయతగినవి, చేయతగనివి:

ఎటువంటి ప్రతివరం ఆకిందకుండా ఉన్న యుక్తమైన కార్యాలను మాత్రమే చేపట్ట. తగిన సౌమ్మ ముట్టబెలుకాం అని మాట ఇచ్చినా. ఎంత సౌమ్మ ఇచ్చినా అయోగ్యమైన పనుల జోలికి ఎన్నడూ పోవద్దు.

మరణానికి ముందే వదలుకో:

మరణించిన తరువాత వదల దడచుకున్న వాటిని మరణించక ముందే వదులుకుని ఇక లోకంలో మరణించామనే భావంతో జీవించు.

మనస్సుకు జీతకరమైనవి:

మనస్సుకు జీతమ కలిగించేవి, నుల నంతోపాటు కలిగించ లేవు.

ప్రాణ శక్తులకు, మరణ శక్తులకు మధ్య పెనుగులాట:

ప్రపంచంలో ఒక ప్రక్క ప్రాణ శక్తులకు, మరో ప్రక్క మరణ శక్తులకు మధ్య విత్తం యుద్ధం జరుగుతూ ఉంటుంది. ప్రాణ శక్తులది పై చేయిగా ఉన్నంత కాలం జీవించ గలం.

సాందర్యాన్ని సృష్టించు:

అంద వికారమయమైన ఈ ప్రపంచంలో సాందర్యాన్ని సృష్టించు.

ప్రపంచాన్ని నీలోనే చూచుకో:

ప్రపంచంలో మనం మనమ చూసుకునే బదులు మనలోనే ప్రపంచాన్ని గ్రహించాలి. (నోషం)

వేసవి సెలవులైనాయి

ఎక్కిపనులు పూర్తిగా అయోధ్యా ఉండవలసింది.

“దైవగతులెప్పుడెట్లు నడచునో యెసరి తెరుక.”

కలంస్నేహితులు

[మీ పేరు, వయస్సు, చిరునామా, హామీలు ఈ క్లిక క్రింద ప్రచురించబడాలంటే తగిన వివరాలతో వహించండి. 5/-లు మనియార్డరు ద్వారా వసంపాది. —సంపాదకుడు.]

1. మహమ్మద్ ఆఫర్. C/o మీ క్యాన్సర్ హాస్పిటల్, మలికపేట, హైదరాబాద్-500 024.

కలం స్నేహం, వ్యాపారుల వ్రాయడం.

2. బిరుదుల ధర్మయ్య. 20 సం.లు, 10వ తరగతి విద్యార్థి. S/o బి. ఎల్. లింగయ్య, ఇం. నెం. 1-18/B ఆంధ్రా కాలనీ, వీడి, ఊర్కూరు గ్రామం, లక్ష్మీపేట పోస్టు మరియు కాలాకా, (ఆదిలాబాదు జిల్లా) 504 215.

పేదరు చదవడం, రేడియో వినడం, పుస్తకాలు చదవడం.

3. ఎమ్. నరేష్, 13 సం.లు, 9వ తరగతి విద్యార్థి, S/o భుజంగరావు, జి. ఇ. కాలనీ, S.O. గుమ్మ లక్ష్మీపురం-502 523, (విజయనగరం జిల్లా).

పుస్తకాలు చదవడం, స్నేహించేయడం, జోకులు వేయడం.

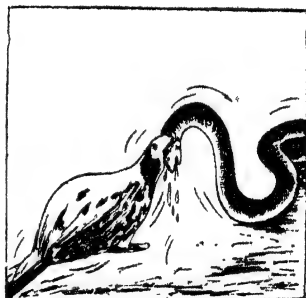
4. భగవాన్ దాస్ భట్టాచారి. S/o బి. పురుషోత్తం, క్లాక్ మర్చంట్ ప్లేషన్ రోడ్డు, కారేపల్లి-507 122, (అమృతం జిల్లా).

కలం స్నేహం, పుస్తకాలు చదవడం, కామెంట్రీ వినడం.

5. చంగలవ్వల సత్య నారాయణ మూర్తి: పదవ తరగతి విద్యార్థి. S/o రామలింగేశ్వరరావు గోదావరి వీధి, ద్వారపూడి-503 341, (తూ గో జిల్లా).

నార్తలు వినడం, పుస్తకాలు చదవడం, స్నేహం చేయడం.

ముంగిస త్రాచుపామును
ప్రింగుతుంది

ధారకదేశంలో అనేక చోట్ల పాదాశంగా బొరియలో వివసించే ముంగిస (మంగూస్) పాములను వంపి తింటుంది. ఇది ఏ అపాయం లేకుండా త్రాచుపాము తలము విషగ్రంథులను కూడా ప్రింగుతుంది.

“పురాకృత సుకృత వందద్విలాసములు కల భంగురములు.”

వీలునామా

ఎన్. స్వామినాథన్

వీలునామా (మరణ శాసనం) ఒక దస్తావేజు. ఇందు మూలంగా ఒక ఆసామి తన మరణానంతరం తన చర, స్థిర అస్తుల పంపకాల విషయం మరియు పరిష్కార విధానాన్ని గురించి తన కోరికను తెలియజేసాడు.

ఇండియన్ సక్సెషన్ అక్టు ప్రకారం టెస్టేటర్ (వీలునామా వ్రాసి ఇచ్చే ఆసామి) తన మరణానంతరం తన అస్తి విర్వహంప బడవలసిన విధానాన్ని చట్టబద్ధంగా తెలియజేసే పత్రమే విల్లు లేక వీలునామా అని

నిర్వచించబడింది. కాబట్టి విల్లు అనగా వీలునామా, టెస్టేటర్ మరణానంతరమే అమలులోకి వస్తుంది. ఆసామి జీవిత కాలంలో ఎటువంటి చట్టబద్ధత లేకుండా ఎప్పుడైనా మార్పుకోగొగ పత్రం వీలునామా. టెస్టేటరు దీంట్లో విషయాలు ఇతరులకు ఎవ్వరికీ తెలియజేయ కూడదు.

మైనరు (18 సం. లు దాటని) కాని, స్థిర బుద్ధి గల ప్రతి వ్యక్తి వీలునామా లేక విల్లు ద్వారా తన అస్తి పరిష్కార విషయం నిర్ణయించవచ్చు. కాబట్టి చెవిటి, మూగ, గ్రుడ్డి

బ్రిటన్ లో 300 మంది మాత్రమే చదవగల నవల

580 లక్షల జనాభాగల బ్రిటన్ లో 300 మంది మాత్రమే చదవగల 'ది బ్లడ్లీ క్రాన్ ఆఫ్ తెల్ ట్యా' అనే నవలను 82 సం. ల వయస్సు గల రిచర్డ్ స్కూలు మాస్టరు మెర్విన్ బెన్నెట్ వ్రాసాడు. ఈ నవల అట్లాంటిక్ మహా సముద్రంలోకి చొచ్చుకుని పోయే సౌత్ వెస్ట్ ఇంగ్లండ్ కొంటీ ఆఫ్ కార్నర్ వాల్ లో అంతరించి పోయిన కార్నిష్ భాషలో వ్రాయబడింది.

“వస్తు ప్రపంచంలోనూ వివసిస్తాడు, విలువల ప్రపంచంలోనూ వివసిస్తాడు. మానవుడు ఉభయవరం.” —డబ్ల్యు. ఆర్. ఇంగ్

వారు తమ అనంతరం తమ ఆస్తి పరిష్కార విషయం తెలిపినవారైతే విల్లు వ్రాసుకో దానికి అనర్హులు కారు.

అంతేగాక పాధారణంగా బుద్ధి సరిగా పని చేయని పిచ్చివాడు బుద్ధి సరిగా ఉన్న నమయంలో విల్లు వ్రాయవచ్చు. కానీ బాగా త్రాగడం చేతగానీ, ఏదైనా రోగ కారణం చేతగానీ, మరి ఏ కారణం చేతగానీ తమ ఏం చేస్తున్నదీ తనకే తెలియని పరిస్థితిలో విల్లు వ్రాయడానికి వీలులేదు. బుద్ధి సరిగా ఉండనడానికి తన ఆస్తి వివరం విలువ తెలిపి ఉండాలి. తాను విల్లులో వదలివెట్టిన వారికి తన ఆస్తి విషయమై వారికి గల హక్కులను తెలిపి ఉండాలి.

మర్యాదపెట్టి, బలవంతం చేసి (చంపుతాను, అనకీర్తిపాలు చేస్తాను అని భయపెట్టి) వ్రాయించుకున్న విల్లు పనికిరాదు. అదే విధంగా చెప్పేటరు మనస్సును మార్చి వ్రాయించుకున్న వారికి, విల్లులో షరతులు వ్రాయించుకున్న వారికి ఆస్తికి హక్కు ఉండదు. చెప్పేటరు ఎప్పుడైనా విల్లును రద్దు చేసుకోవచ్చు కాబట్టి ఒక చెప్పేటరు తన జీవిత కాలంలో ఎన్ని విల్లులైనా వ్రాయవచ్చు. ఆ విధంగా వ్రాసుకున్న విల్లులలో ఎన్ని మార్పులైనా కూడా చేసుకోవచ్చు. ఇంతేగాక ఇంతకు ముందు వ్రాసిన విల్లులో వదలివేసిన అదనపు విషయాలను కూడా చేర్చుకోవచ్చు. ఆప్పుడు కొడిసిల్(Codicil) అనే క్రొత్త దరిఖాస్తును జతపరచి ప్రధాన మైన విల్లుకు చేర్చవలసిన క్రొత్త విషయాలు వ్రాయవచ్చు

విల్లు మరియు కొడిసిల్ కు ముఖ్యంగా అవసరమైనది ఇద్దరి సాక్షుల సంతకాలు, ప్రతి సాక్షి ప్రత్యక్షంగా వ్రాసిన విల్లు అయితే విల్లులో, కొడిసిల్ అయితే కొడి

ప్రపంచంలో మూడు రకాల మానవులున్నారు

ప్రపంచంలో మూడు రకాల మానవులు ఉన్నారు. రాతిమీద చెక్కిన అక్షరాల వంటి వారు మొదటి రకం. వీళ్ళు అతి కోపిష్టులు. దీర్ఘ కాలం పాటు క్రోధభావాన్ని ఉంచు కుంటారు. రెండవ రకం ఇసుకమీద వ్రాసిన అక్షరాలవంటివారు వీరూ కోపిష్టులే. అయితే క్రోధ భావాలు మెల్లగా చెరిగిపోతాయి. మూడవ రకం నీటి ప్రవాహమీద వ్రాసిన అక్షరాల వంటివారు. దేన్నీ పట్టించుకోరు. వీరి మనస్సులు స్వచ్ఛమైనవి, అచంచలమైనవి.

— గౌతమ బుద్ధుడు

“సహజ హిందర్యవతులకు అన్నియు అలంకారములే.”

ఎరలో పెట్టేటరు వ్రాస్తూండగా చూచి ఉండాలి. చరియూ పెట్టేటరు తన నమకంలో సాక్షిలు సంతకాలు చేయడం చూడాలి.

ఈ విల్లు లేక వీలునామాకు ప్లాంపు కాగితాలు గావి. ప్రత్యేక డాక్యుమెంట్లు గావి అవసరం లేదు. విల్లు మామూలు తెల్ల కాగితం మీద పెట్టేటరు స్వతంగా ఇద్దరు సాక్షిల ముందు వ్రాసి సంతకం చేయాలి. పెట్టేటరు గమక సంతకం చేయలేకపోతే వేరీ ముద్ర వేయాలి. లేకపోతే పెట్టేటరు అనుమతి మీద పెట్టేటరు తరపున ఎవరైనా సంతకం చేయవచ్చు. ఈ విల్లుపైన పెట్టేటరు సంతకం చేస్తూండగా గానీ, వేరీ ముద్ర వేస్తూ ఉండగా గానీ, లేకపోతే పెట్టేటరు తరపున ఎవరైనా సంతకం చేస్తూ ఉండగా గానీ చూచిన ఇద్దరు సాక్షిల సంతకాలు ఉండాలి.

ఎవరైనా వరే. మైనరైనా సాక్షిగా ఉండవచ్చు. సాక్షికి విల్లులో వివరాలు తెలిపి ఉండాలని లేదు. విల్లులోని వివరాలు కవి వివరకుండా, సంతకం సాక్షిలు చేవ్రాలు మాత్రమే కవినించేటట్టు విల్లును మడిచి పెట్టవచ్చు కూడా.

ఇండియన్ రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం ప్రకారం విల్లు రిజిస్టరు చేయించవలసిన అవసరం లేదు. అయినా పెట్టేటరు మరణానంతరం కోర్టు ఉత్తర్వు ప్రకారం విల్లు చేయబడిన వారికి ఇచ్చేటట్టు పెట్టేటరు విల్లును కనదులో పెట్టి మూసి అస్యూరెన్స్ డివిజన్ వద్ద డిపాజిట్టు చేయవచ్చు.

హిందువు, ముస్లిం కాకుండా ఇతరులు

అనగా ప్రతి క్రిస్టియన్, జ్యూ. పార్సీ లేక అర్మీవియన్ వివాహమైనప్పుడు క్రొత్త విల్లు వ్రాసుకోవాలి. వీరిలో వివాహం వల్ల మొదటి విల్లు రద్దు అయిపోతుంది. దీనివల్ల క్రొత్తగా వివాహమైన వార్య హక్కులకు వ్యవం ఉండదు.

సాధారణంగా ఒక విల్లు పెట్టేటరు చేత

మెనపటోమియా వాస్తవ్యులు మట్టి పరికలమీద వ్రాసారు

అనేక వేల సంవత్సరాలకు పూర్వం ప్రాచీన మెనపొటేమియా (ఇప్పటి ఇరాక్)లో వినిపించే ప్రజలు బంకమట్టి పరికలమీద వ్రాసేవారు. ఇవి బంకమట్టి పుస్తకాలుగా తయారుచేసేవారు. మో య దా ని కి వీలు లేకుండా బ్రహ్మాండంగా ఉండే వీటిని పెడురు పెట్టెలలో భద్రపరిచేవారు. కొంత కాలానికి పెడురు పెట్టెలకు బదులుగా కొయ్య పెట్టెలు, వీరువారు వాడారు.

(‘మిషా’ పోజన్యంతో)

“మనిషి ఎక్కువ సవి చేసినప్పుడు విక్రాంతి అనందాన్ని ఇస్తుంది. విక్రాంతి మోకాడు ఎక్కువైతే చేతివిండా సవి కావాలనిపిస్తుంది.”

— రాబర్ట్ క్రాసింగ్

వ్రాయబడి ఇద్దరు సాక్షుల సంతకాలు ఉండాలి. అయినా చేతికి అనువుగా కాగితం, కలం దొరకదు కాబట్టి, అన్ని అనుమతీలు జరగడానికి వీలు ఉండదు కాబట్టి ప్రత్యేకంగా యద్దరిగ్య గాని, లేక ప్రత్యక్షంగా యద్దరిగ్యలో ఉన్న వైవిఖని పట్లగాని, పై విధంగా ఉండే వైచూనికుని పట్లగాని, ఓడ మీద పనిచేసే మారివర్ పట్లగాని ఇది వర్తింపదు.

ఇటువంటి విషయాలలో సాధారణంగా జరిగే అనుమతీలు అన్నీ జరగక్కర్లేదు. కాబట్టి వీటిని ప్రైవిలెజ్డ్ (privileged) విల్లులు అంటారు. ఇండియన్ పత్వెషన్ చట్టం ప్రకారం వీటి ప్రత్యేక విబంధనలను అనుసరించాలి. ఆ మాటకొస్తే వీరి విల్లు వాళ్ళొకరికంటే కూడా ఉండవచ్చు. సాధారణంగా వీరునామా ప్రకారం వియమింపబడిన అధికారి ఎగ్జిక్యూటరు అస్తులను విల్లు ప్రకారం పంచుతాడు. ఆ విధంగా ఎగ్జిక్యూటరును విల్లులో సూచించక పోయినప్పుడు వారసులు ఎవరైనా ఎగ్జిక్యూటరుగా ఉండవచ్చు. విల్లు ప్రకారం ఈ వారసుడు అప్పటి అనర్లుడు కాదు.

చెప్పేటరు మరణానంతరం విల్లు ప్రకారం లాభం పొందని వారుగాని, వారసత్వం పొందని వారుగాని విల్లును మార్చవచ్చు లేక చించివేయవచ్చు. కాబట్టి ఇట్టి ఉపద్రవాలు జరగకుండా చెప్పేటరు ఒక బ్యాంకును ఎగ్జిక్యూటరుగా పెట్టి విల్లు కాపీని ఆ బ్యాంకులో డిపాజిట్టు చేయవచ్చు. ఈ విధంగా చేయడంవల్ల విల్లును మార్చడానికి

గానీ, అన్యాయాంకం చేయడానికి గానీ వీలు ఉండదు. రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం ప్రకారం చెప్పేటరు తన జీవిత కాలంలో ఎప్పుడైనా విల్లును రిజిస్టరు కూడా చేయవచ్చు.

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఉన్నతమైన శిఖరాలు

ఎవరెస్ట్ (హోమోలంగ్ మా)

	8848 మీటర్ల (ఎత్తు)
కె2	8811 "
కాంచనగంగ	8585
లోద్వే	8511
మకాలూ	8481
ధవళగిరి	8172
మానస్లు	8168
చోఓయ	8158 "
నంగపర్బత్	8128 "
అన్నపూర్ణ	8078

ఈ పర్వత శిఖరాలన్నీ హిమాలయ పర్వత శ్రేణిలో, నేపాలు, పాకిస్తాన్, భారత్ లేక జమ్ము, కాశ్మీరులలో ఉన్నాయి.

“వాక్కును పశపరచుకొనుట వ్యాకరణ ప్రయోజనం.”

వీరిని గురించి తెలుసుకోండి

రాజీవ్ గాంధీ: భారత దేశపు ప్రధాన మంత్రి. వీరు దెహరాడూన్ డూన్ స్కూల్ లోను, ఇంగ్లండు కేంబ్రిడ్జ్ ట్రినిటీ కాలేజీ

లోను విద్యను అభ్యసించారు. రాజకీయాలలో చేరే ముందు ఇండియన్ ఎయిర్ లైన్స్ లో ఫైట్ గా కొంత కాలం పని చేశారు. అమెచూరు రేడియో, ఫోటోగ్రాఫీ, మాటింగ్, విమానంలో ఎగరడం వీరి హాబీలు.

మాక్స్ ముల్లర్: జర్మన్ దేశానికి చెందిన సుప్రసిద్ధ ఇండాలజిస్టు. తన 24 వ ఏట ఇంగ్లండులో యుగ్వేదాన్ని ప్రచురించి

చారు. భారతదేశ ప్రజల ప్రియ తూర్పు పశ్చిమా లకు తెలియజేసిన మహా మేధావి. వీరు భారత దేశాన్ని ఎన్నడూ సందర్శించక పోయినా వివేకానంద వంటి అనేక భారతీయులు ఆక్స్ ఫర్డ్ లో వీరి వచిత్ర గృహాన్ని సందర్శించారు.

శ్రీమతి కమలాదేవి చటోపాధ్యాయ:

కళకు, చేతి సరిశ్రమలకు సరిపించిన అపార సేవకు ఈమె అనేక బహుమతులను అందుకున్నారు. సంగీత నాటక ఆకాడమీకి చెయిర్ మన్ గా ఉండి కళాభివృద్ధికి ఎంతో పాటుపడ్డారు. ఇండియన్ నేషనల్ థియేటర్ సెంటర్ ను స్థాపించారు. 1988 లో జాతీయ నాయకత్వానికి రామన్ మెగసేసే బహుమతిని అందుకున్నారు. ఇండియన్ హిందీ క్రాఫ్టు, ఇండియన్ కార్పెట్స్, అవేకెనింగ్ ఆఫ్ ఇండియన్ వుమన్ చూర్, ఎంట్రానాడరీఫ్ ఆఫ్ ఇండియా మొదలగు 12 గ్రంథాలను ప్రచురించారు.

శ్రీమతి దుర్గా భోటే: ప్రసిద్ధి పొందిన పిసీమా నటి మరియు పిసీమా ప్రొడ్యూసరు. పిసీమాలలో మొదట హీరోయిన్ గా ప్రారంభించింది. భారత దేశంలోని పిసీమా అభివృద్ధికి కలిగించిన సేవకు ఈమెకు దాదా సాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డును అందజేశారు.

“సత్యాన్ని ప్రపథమంగా అన్వేషించుకుంటే

జీవం, సుందరం వాటంతట అనేది ఏర్పడతాయి.” — మహాత్మా గాంధీ

రకరకాలమేనేజిమెంట్

హెచ్. కె.

‘మేనేజిమెంట్’ అనేది వ్యక్తిగతంగా అనువర్తిస్తుంది. ఇది వ్యక్తి వ్యక్తా వాన్నిబట్టి అనుభవాన్నిబట్టి ఏర్పడుతుంది.

మేనేజిమెంట్ అంటే ఏమిటి? రకరకాల మేనేజిమెంట్లు ఏవి? ప్రత్యేకంగా ఆ కార్యక్రమంలో ఉన్నవారు ఏమనుకుంటారు? ఇది తమకు పొవగదు అనుకునేవారి సంగతి ఏమిటి? వివరంగా తెలుసుకుందాం. మేనేజిమెంటు ఒక ప్రత్యేక కళ, వ్యక్తి నైపుణ్యం, చాకచక్యం. అతి తక్కువ కార్మికవర్గం, వస్తు సమూహం, సొమ్ము, వివరాలు, కాలం మొదలైన పాదన సంపత్తులతో అనుకున్న

లక్ష్యాలను పొందిందగల నైపుణ్యమే మేనేజిమెంటు. ఈ పాదన సంపత్తులన్నీ సుష్కలంగా ఉంటే మేనేజిమెంటు అసమర్థమౌతదు. మేనేజర్లకు అవలు దోచే ఉండదు. తక్కువ వదుపాయాలతో, పాదనాలతో లక్ష్యాన్ని పొందిందగం మేనేజిమెంటు ముఖ్యధర్మం. వివిధ కార్యకలాపాలతో అడుగుడునా అవలంబించే నిరంతర కార్య పరిష్కార విధానం మేనేజిమెంటు, మేనేజరు చేపేవని.

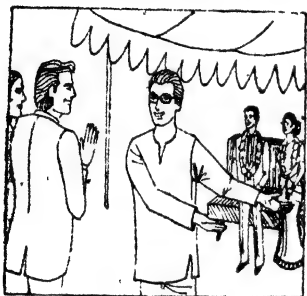
పొందిన లక్ష్యాలకు దోహదకారి అయిన అంతరత చైతన్య శక్తి మేనేజిమెంటు అని పిలుచుకుంటుంది. ఇతరుల శక్తి పామర్య

జపాను ఎక్కువగా
రాబోతులను
ఉపయోగిస్తుంది

ఇప్పుడు జపాను రాబోతులను మిక్కిలి ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తుంది. ప్రపంచంలో 85 శాతం రాబోదలు జపానులో ఉన్నాయి. ఇక్కడ 50,000 పైగా పాదరణ పింగిల్ టాస్క్ రాబోదలు వనిచేస్తున్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం 200 రాబోదలు తయారుచేసే కంపెనీలు 17,000 రాబోదలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి.

లను, సాధన సంవత్సరము వివియోగించు కుంటూ పనిని పాదించుకునే రహస్యమే మేనేజిమెంటు. ఈమధ్య మేనేజిమెంటు అంటే అర్థం కొంచెం మారింది. ఇప్పుడు మేనేజర్లు పని చేయించుకోవడాదు, పనిచేసే వారితో కూడా చేరి పనిచేస్తారు.

మేనేజర్లు తమంతట కాము ప్రత్యక్షంగా అన్నిసమయాల చేయనప్పటికీ మొత్తం కార్యరంగంలో ప్రతి ఘట్టంలోనూ కలుగజేసుకుంటారు. ఇతరులచేత కాలానుగుణంగా జారి కక్కిరి వివియోగిస్తూ తద్వారా అతి తక్కువ వ్యయంతో, మిత వ్యయంతో లక్ష్యాలను పొందిస్తారు. అసాధ్యమైన సమయం పాఠకం చేసుకోవాలంటే కార్మికులను పురమాయించాలి. వారికి తగిన తరీదు కలిగించాలి. వారిని పురికొల్పాలి. వారిని సజా వైన మార్గంలో పెట్టాలి. ఆ కలిగించాలి. ప్రేరేపించాలి. ఇదే మేనేజిమెంట్ నాటకం. మేనేజిమెంట్ అంటే ఒక్క పరిశ్రమ లకు, వ్యాపారాలకే కాదు, వంట ఇంటిలో ప్రారంభమయ్యే వంట దగ్గరనుంచి అను

వత్రిలో అవరేషన్ థియేటర్లో అవరేషన్ దాకా మేనేజిమెంట్లో వ్యవహారాలు చవాంతం ఉంటాయి. మేనేజిమెంటు అవసర ముండని అవకాశమే కనిపించదు.

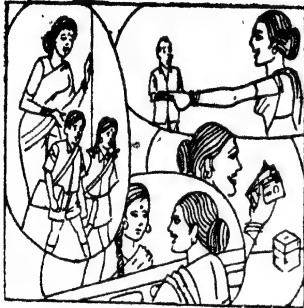
మాటవరసకి ఒక వివాహ విషయం పరిశీలిద్దాం. వివాహంలో అనుసరించవలసిన తతంగాలు ఎన్నెన్నో ఉంటాయి. అన్ని ప్లాన్ చేసుకుని వాటిని తు. చ. తప్పకుండా ఆచరణలో పెట్టాలి. చేసేపనులు సరస్వరం పొందిక కుదిరి ఉండాలి. పదుపు తండ్రి 'మేనేజిమెంట్' వదలి విర్యపాస్తాడు అనుకుందాం. వివాహం విశ్వప్రసంగా కొనసాగాలంటే అతడు మేనేజిమెంట్లో మెళకువలన్నిటినీ అవలంబిస్తూ వివియోగించుకోవాలి. పెళ్ళికొడుకు వారికి అన్ని సదుపాయాలు చేయాలి. వారికి కోపానికి కావీయకూడదు. సంతుప్తిని కలిగించాలి. ఆ సమయానికి ఇదే అతడి ముఖ్య లక్ష్యం. కాబట్టి తెలుగులో 'ఇల్లు కట్టిమాడు, పెళ్ళిచేసి చూడు' అన్నారు. ఇందులోనే తెలిసిపోతుంది మేనేజిమెంటు నైపుణ్యం. ఇల్లు కట్టడం సామాన్యమూ

90 ఏళ్ల పైబడిన వయోవృద్ధులు 15,000 మంది

పోలియెట్ ట్రాన్స్ కాలేషియన్ రిసర్చ్ కలో అజెర్ బెయిజాన్ గ్రామంలో వినపిస్తున్న గయూలాండాస్ ఆల్లాల్ యోవా వయస్సు 151 సంవత్సరాలు. అజెర్ బెయిజాన్ లో 90 సంవత్సరాలకు మించిన వయో వృద్ధులు 15,000 మంది ఉన్నారు.

“కష్ట సుఖాలు, లాభ నష్టాలు, జనన మరణాలు ఒకదాన్ని ఒకటి వెంటిదిస్తూ వచ్చేవే. రైర్యంతో ఎదురుకో. కష్టాలకు శ్రుంగిబోవద్దు, సుఖాలకు పొంగిబోవద్దు.”

(బిల్డింగ్ ప్లాను గీయించారి, కార్పొరేషన్ అనుమతి పొందారి, ఏమెంట్ దొరకారి, లేదా లభించారి. అప్పు (లోను) వాయిదా వెల్లించారి.)

సామర్థ్యవంతమైన ఒక ఇంటి ఆదలను మేనేజరుగారికి మంచి ఉదాహరణ. సాధారణంగా ఇంట్లో జననహాయం, ఆదాయం, పనులం మొదలైనవిన్న చాలా సంకుచితం. ఆకలి, ఆకలి, ఆకలి అకలి అన్న అంటుంటాయి. లభ్యమయ్యే సాధన సంపత్తులను వినియోగించుకుంటూ ఇంటిగుట్టు బయటపెట్టుకుంటూ వ్యవహారాలు చక్కబెట్టుకుంటూ కుటుంబాన్ని తీర్చి దిద్దుతుంది ఇల్లాలు. నహాయం కావలసి వచ్చినప్పుడు దానికోసం విల్లిల్లి; ఇరుగు పొరుగుని, బంధువుల్ని పురికొల్పుతుంది. భర్త ఆదాయాన్ని గమనిస్తూ కుటుంబాన్ని సంఘాతించుకుంటుంది. ఏరోజా కారోజా, ఏపూట కాపూట ముగించాల్సిన పనులను ప్లాను చేసుకుంటుంది. అద్దె ఇంట్లో ఉంటే సొంత ఇంటికోసం,

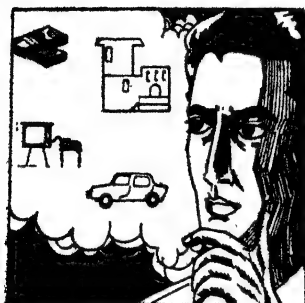
ఎదిగివున్న కూతురి పెళ్ళికి దీర కాలిక ప్రణాళికలు ఏర్పరుస్తుంది. తనమీద పడ్డ సంసారాన్ని తీర్చిదిద్దే భారం దిగ్విజయంగా కొనసాగించుకోదానికి అవిడకున్న అవకాశాన్ని, అరిక బోనుకను, లభించిన జన సహాయాన్ని సరిపెట్టుకుంటూ విధిస్తుంది. అనుకోకుండా అవరాతివేళ బంధువులు దిగుతారు. వారికి తగినట్టుగా సవరణలుచేసి వారిని తృప్తిపరచే గృహిణి నైపుణ్యాన్ని మనం ఊహించగలమా? వాస్తవంగా సామర్థ్యవంతమైన గృహాలక్ష్మి సామర్థ్యవంతమైన మేనేజరు.

ఒక రోగికి హాస్పిటల్ లో ఓనెన్ హార్డు సర్జరీ. ఆ సమయంలో పెద్ద డాక్టరుగారి విర్వాహక చాతుర్యం అమోఘం, అస్పృశం. ఒక ప్రాణాన్ని రక్షించడానికి అమరదైనైద్యునిందానికి సమయానుకూలంగా నలిహారను ఇస్తూఉండారి. రోగి పరిస్థితిని జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూ ఉండారి. అపరేషన్ సక్రమంగా నడపాలి కాబట్టి సమయానుకూలంగా చాతచక్యంతో నిర్వహించడం. పురమాయిస్తూ ఉండడం మేనేజిమెంటు ముఖ్య లక్షణం.

ఒక బిల్డింగ్ కంట్రాక్టర్ విషయం చూడండి. ఒకే సమయంలో ఎన్నో పనులు జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. ఇటుక, సిమెంటు, కమ్ములు, కలన మొదలైన సమస్తాలను పరిశీలించుకునే మెటిరియల్స్ మేనేజిమెంటు. కాపీ పనివాళ్ళు. మేస్త్రీలు, కూలీలు, ఆడ కూలీలు, స్కిల్ లేదా మొదలైనవారిని పురమాయించే పూర్వమన మేనేజిమెంటు.

“పేరు ప్రతిష్ఠలు లేని మంచివాని నమ్మియు భూమిని పవ్వుగా న్యకళ్యామలం చేసే భూగర్భ జలాల వంటివి.”

అనుకున్న ప్రకారం వకారంలో విద్యాబంధం పూర్తి కావడానికి బైమ్ మేనేజిమెంటు. వక్రరంగులు, ప్లంట్లు ఎల్లప్పుడూ మొదలై నవారిని సమన్వయపరిచే కాన్ఫిక్

మేనేజిమెంటు. ఇవే ఒకరకాల మేనేజిమెంటు అంటే.

సాంప్రదాయకంగా ఉండే స్వంతదారుని మేనేజిమెంటుతనం పోయింది ఆ యా వ్యక్తులతో నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించుకున్న సాంకేతిక విపులుల మేనేజిమెంటు ఇప్పుడు ఏర్పడింది.

మేనేజిమెంటులో విడివిడిగా అనేక రంగాలున్నాయి. ఉత్పత్తి, అమ్మకం, కార్మిక వర్గం ఏర్పాటు, ఆర్థిక వ్యవహారం, ముక్ రిలేషన్స్ మొదలైనవన్నీ పెద్ద పెద్ద సంస్థలలో, సంఘాలలో ఆయా ప్రత్యేక రంగాలలో పాఠశాల్యాన్ని అధికవరచి అభివృద్ధి పరచడం మేనేజరు చేయవలసిన పని.

స్లాను చేయడం, నిర్వహించడం, వియం త్రించడం. మదింపు చేయడం. ఉత్పాద్యాన్ని తరిగింట్లడం. విర్తయించడం, ప్రారం

బంధం మొదలైన కార్యకలాపాలు మేనేజరు యొక్క ప్రాతిపదిక అక్షరాలు. మేనేజిమెంటు రంగం ఎన్నో వా అక్షరాలను పాను క్షయంగా సాధించడానికి మేనేజరు కొన్ని ముఖ్య మార్గాలను అవలంబించాలి. సాధించ వలసిన విషయాలను గమనిస్తూ వీటికి ఆర్థిక సోమత్, సాధన పదుపాయాలు ఎంతవరకు లభిస్తాయి, అవసరమైనప్పుడు అప్పుటి కప్పుడు అదవంగా వీటిని ఎంతవరకూ ఆయా పనులకు సరిపెట్టుకోగలం అనే విషయాలు ముందు వెనుకలు వివేకంగా ఆలోచించాలి. దీర్ఘకాలిక, అల్పకాలిక ప్రణాళికలను సక్రమంగా ముందుగానే ప్లాను చేసుకోవాలి. కాలయాపన లేకుండా ఎంత క్షీమంగా ఆయితే అంత త్వరగా ఆ యా ప్లానులను చేపట్టాలి. ప్రతీ పనికి బైమ్ పెడ్యూలు మరచిపోకూడదు. విడివిడిగా ఆయా పనులకు ఆ యా వ్యక్తులను పురమాయస్తూ ఉండాలి సక్రమంగా పని ఎంతవరకు సాగింది, ఇంకా ఎంతవని మిగిలి ఉంది అనే విషయాలు గమనిస్తూ ఉండాలి. దీనివల్ల ఆ యా పనులను సక్రమంగా నిర్వహించుకుంటూ సాధన సంపత్తులను వియంత్రించుకుంటూ ఉండ వచ్చు. అతి నైపుణ్యంతో చాకచక్యంగా మేనేజరు ఉద్యోగస్తుల మధ్య పరస్పర సమాచార సంవర్క విధానాన్ని అభివృద్ధి పరచుకుంటే ఇంకా ఏం చేయాలి, ఎంత వరకు పని సాగింది అనే విషయాలు అవగత మవుతుంటాయి. ఒక సరిక్రమంలో

“సర్వోత్కృష్టమైన రాజ్యంలో కూడా ప్రభుత్వం

అత్యవసరమైన ఉపద్రవం. విజృంభిస్తున్నది నశించలేం.”

— కామన్ వెయిన్

సారించినవి, పొదిస్తున్నవి, పొందినవిగలిగి
నాయకుడివి లక్షా ఉంటాయి.

ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా, ఏదైనా లోటు
ఏర్పడితే సవివాళుడు కాదు నాయకుడు
అనిపించుకునే రీతియే ముప్పు. మేనేజి
మెంటులో మానవత్వం ముఖ్యం. పైకి
అందరూ ఒకే మోస్తరుగా కనిపిస్తారు.
మానసిక ఉద్రేకాలనుబట్టి, వారి వారి నైజా
లను బట్టి ఎవరికివారే వేరువేరుగా కనిపి
స్తారు. చాలాసార్లు ఒకే వ్యక్తి వివిధ పరి
స్థితులలో రకరకాలుగా ప్రవర్తిస్తారు.

కారీరకంగా పరిశీలన, ప్రేమ, ఆత్మ
గౌరవం, అహంభావం మానవుని సహజ
లక్షణాలు. చిన్న చిన్న వివాదాలకు
కొందరు తృప్తిపడతారు. పనిలో ఎక్కువ
అభిలాషను చూపిస్తారు. ఊరికే దుఃఖించి
చేయవేస్తే చాలు కొందరిలో ఉత్సాహం
కలుగుతుంది వ్యక్తులందరూ ఒకే సమంగా
ఉండరు కాబట్టి వారి వారి మనస్తత్వాలకు
అనుగుణంగా ప్రవర్తించవలసిన బాధ్యత
మేనేజరుది. కార్మికులందరితోనూ కలుపు

గోరు తనంగా ఉండి ఒక సామాన్యకా
వరణాన్ని నిర్వరణకావాలి. ఆత్మార్థ నిష్ఠతో
ఉత్పాదకాభివృద్ధిని కలిగించడం సామర్థ్య
వంతమైన మేనేజరుకి నైపుణ్యంతో వీలవు
తుంది.

ఇక పామర్యవంతమైన మేనేజిమెంటుకి
నాయకత్వం, సంస్కారం, పురమాయాంతు
ముఖ్యమైనవి. అభిలషించిన లక్ష్యాలను
పొందించడానికి ఈ లక్షణాలన్నీ మేనేజరుకి
ఉండాలి.

మహాభారతంలో మంచి సమర్థక గల
మేనేజరు శ్రీకృష్ణుడగువాడు. ఉత్సాహంతో
చైతన్యంతో విర్రయీలు తీసుకున్నాడు. పరి
ష్కారం చేశాడు. వాస్తవంగా స్వంతంగా
చేసిన పని ఏమీ లేదు ఒక సూత్రధారుడుగా
నటించాడు. చేయదలచుకున్నవన్నీ సక్ర
మంగా సవలంగా ఇతరుల చేత
చాడు.

అధునిక మేనేజరుకి దివ్యోపదేశం,
గీతోపదేశం. శ్రీకృష్ణుడగువాడు కార్య
పాదకుడైన నాయకుడు, రాయాచారి, సంధి
కుదిర్సినాడు. విసుగులేకుండా విన్నాడు.
రథం నిడిపించాడు. అతి దాకినవ్యంగా
భారత యుద్ధాన్ని కొనసాగించాడు. విజ
యాన్ని సాధించే శాడు.

మేనేజిమెంటు అనుకునేదింత ముఖ్యం
కాదు. కంటకమయమైన రోజువులను వంటిది,
ఏదో విధంగా మనం అంతా మేనేజర్లమే.
ఇతరులను మేనేజ్ చేయకపోతే కనీసం
మనల్ని మనం మేనేజ్ చేసుకోవాలి.

“దైవం మీద ఎంత గౌరవించున్నా
నిన్ను నీవు విశ్వసించ లేకపోతే ముక్తి కూర్చుంటుంది.”

— ఛాన్సెలర్, విశ్వవిద్యాలయం

తీరికనమయాలలో అద్భుతసాధనలు

ఎస్. వి. మోమె

వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయి ఆకాశాన్ని అంటుకున్నాయి. రూపాయి విలువ పడిపోయింది. కష్టపడి సంపాదించు కున్న సొమ్ము ఖర్చుపెట్టాలంటే మరోసారి కాదు ఇంకోసారి కూడా ఆలోచిస్తాం. కాని లభిస్తున్న అమూల్యమైన కాలం ఏ రోజు

ఎన్నో గంటలు ఊరికే కాలయాపన చేసి మున్నాం. ఒక్కసారి జారిపోయిందంటే పోయినట్టే. తిరిగిరాదు ఈ కాలం!

“పోయింది! విన్నటి రోజున సూర్యోదయం సూర్యాస్తమయం మధ్య ఎప్పుడో అరవై అమూల్య ‘నిమిష’ వక్రాలతో పొదిగిన రెండు స్వర్ణమయ మణికలు - సారి తోపికం ఇవ్వబడదు. పోయినది పోయినట్టే!” అని వాపోయింది శ్రీమతి పిగార్నే. క్యామూర్ స్మైల్స్ (Samuel Smiles) “పోయిన సౌభాగ్యం పరిశ్రమాభివృద్ధితో తిరిగి పొందవచ్చు, పోయిన జ్ఞానం తిరిగి అధ్యయనం చేసి పొందవచ్చు; పోయిన ఆరోగ్యం ఔషధం సేవించి తిరిగి తెచ్చుకో

అబ్రహం లింకన్

కారోజు హరించిపోతూఉంటే ఏమైనా ఖాతర చేస్తున్నామా? పొద్దున్న లేచినప్పటి నుంచి రాత్రి పడుకునే దాకా ఎంత కాలాన్ని వృథా చేసుకొంటున్నామో విజలంగా నమ్మలేకుండా ఉన్నాం. మన విత్య కార్యకలాపాలకూ, జీవనోపాధికి విలాసానికి, విశ్రాంతికి వివిధ యోగించే కాలం అటుంచి ప్రతిరోజూ మనం ఉండదు.

వివాహాలలో అద్దెకు జనం

పెళ్ళికి పందిళ్ళు, పామియానాలు, దీపాలు, తివాసీలు, వంట సామానులు మొదలైనవి అద్దెకు దొరికినట్టే రాజస్థాన్ లో వరునివైపు ఊరేగింపుకు పట్టుబట్టిన ధరించి బాగా అలంకరించుకున్న జనం కూడా అద్దెకు లభిస్తారు. దీనివల్ల వరునివైపు వారికి ఎక్కువగా ఖర్చుపెట్టి చుట్టుపక్కల ఊళ్ళ నుండి బంధువులను కూడదీసుకువచ్చే అవసరం ఉండదు.

“ధర్మము, సత్యము, కీర్తియు. విర్యులదయ విష్ణుభక్తి విరుపమ మనన త్కర్మమహింసా వ్రతమును, సర్వరి గర్భవారే పుణ్య లవనీనాథా.” — భాగవతం

వచ్చు. కాని గతించిన కాలం తిరిగి రాదు" అన్నాడు.

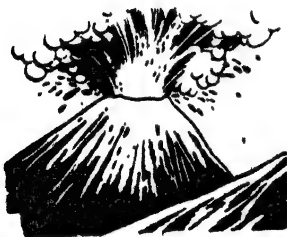
మనతో సమానమైన మరొకడు బాగా అభివృద్ధిపొందుతుంటే అశ్వర్యవదీ పోతాం. కాని మనకు జ్ఞాపకమే ఉండదు. మరచి పోతాం. కేకాడుతూ, కబుర్లు చెప్పుకుంటూ మనం కాలహరణం చేస్తూంటే, అతడు అర్థ రాత్రిదాకా చదివేవాడు. తీరిక నమయాల్లో జ్ఞానాభివృద్ధిని కలిగించుకునేవాడు. పై పరీక్షలే కాకుండా ఇతర పరీక్షలు పాసవడం కోసం పాటుపడేవాడు. ఇలాగే మరికొందరు అనలు ఉద్యోగానికి తోడు, తీరిక నమయాలలో పాఠ్య దైము ఉద్యోగాలు చేసి ఆదాయాన్ని

పెంపొందించుకుంటారు.

ప్రతిచోటా ఎక్కడచూచినా కాలహరణం చేసుకునేవాళ్లే అమూల్యమైన కాలాన్ని లాభ కరంగా సద్వినియోగం చేసుకోడానికి ఎంతో శ్రమపడాలి. కృతనిశ్చయం ఉండాలి. ఎంతో మంది కాఫీకోసం, టీకోసం, భోజనంకోసం, బిన్ కోసం కాచుకుని ఉండే నమయాల్లోగాని, విత్య కార్యక్రమాల మధ్య దొరికే చిన్న చిన్న అవకాశాలలోగాని అనేక క్రొత్త క్రొత్త విషయాలను తెలుసుకోడమేగాకుండా క్రియా సాధకమైన పనులు కూడా చేసి ఘనతను పొందారు.

మేసన్ గోడ్ (Mason goad) లండన్

భూమి మీద సంభవించిన అతి పెద్ద ధ్వని

వెసూవియస్ అగ్నిపర్వతం వ గిరి ఇటలీలో పాంపీ పూర్తిగా బూడిదతో కప్పబడిపోయిన 1800 సంవత్సరాల ఆనంతరం ఆగష్టు 27, 1883 న కారకోటా అగ్నిపర్వతం వగిరి మిక్కిలి భయంకర ధ్వనిని కలిగించింది. ఇప్పుడు ఇండోనేషియా అని చెప్పబడే తూర్పు దీవులలో కారకోటా

ద్వీపం ఈ చప్పుడికి పూర్తిగా ఎగిరి పోయింది. ఈ భయంకర ధ్వని 8000 మైళ్ల దాకా వినిపించింది. రాళ్ళు, బూడిద, దుమ్ము ఆకాశంలోకి 17 మైళ్ళ ఎత్తుపైకి లేచాయి. ఈ అగ్నిపర్వతం బ్రద్దలవడం వల్ల నముద్రంలో లేచిన 60 అడుగుల ఎత్తు పెద్ద కేరళం వల్ల చుట్టూ ప్రక్కల ద్వీపాలపై నశించిపోయాయి 5,100 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న కేప్టౌన్ దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి ఆ కేరళం ఎత్తు అప్పటికి ఇంకా ఒక అడుగు ఎత్తు ఉంది. నాకావరణం అంతా దుమ్ముతో కప్పబడిపోయి ప్రపంచం అంతటా సంధ్యా వశుయంలా కనిపించింది. కారకోటాలో ఈ అగ్ని పర్వతం వల్ల ఏర్పడ్డ పరిణామ ఇంగ్లండులో లండన్ దాకా అనేక నెలల పాటు ఉన్నాయి.

“దీవు పోగొట్టుకోగల దానిని మాత్రమే అప్పుగా ఇవ్వు.”

వలో రోగులను చూడడానికి వెళ్లినప్పుడు "లూక్రేషియస్" (Lucretius) అనునదిందాడు. వాట్ (Watt) కంపాస్, ప్రొటాక్టర్, స్కేలు మొదలైనవి తయారుచేస్తూ, శ్యాపారం కొనసాగించుకుంటూ గణితం, రసాయనశాస్త్రం అభ్యసించాడు. మాంచెస్టర్ (ఇంగ్లండ్)లో చిన్న చిన్న వస్తువు చేపట్టి కుర్రాడు ఒకడు లాడిన్, ఫ్రెంచి భాషలను అద్భుతంగా నేర్చుకున్నాడు.

హెన్రీ కిర్క్ వైట్ (Henry Kirk White) చదువుకునే రోజుల్లో లాయరుగారి అపీసుకు వెళ్ళినప్పుడు ప్రతి రోజూ జారిలో గ్రీకు భాషను అవలీలగా నేర్చుకున్నాడు. గుఱుమీద స్వారీచేస్తూ, డా. బుర్నీ (Dr. Burney) ఇంటి, ఫ్రెంచి భాషలు నేర్చుకున్నాడు. జడ్జిపని చేస్తూ మేథ్యూ హేల్ (Matthew Hale) నర్మ్యాటుకు వెళ్లినప్పుడల్లా 'కంటెంప్లేషన్' (Contemplations) రచించాడు. లింకన్ నర్మే చేస్తూ తీరిక వమయంలో వ్యాయాసం అభ్యసించాడు. మైకేల్ పారే వస్తకాల బ్లెండింగ్ చేసుకుంటూ అప్పుడప్పుడు ఎక్స్ పెరిమెంటు చేస్తూ ఉండేవాడు. ఊర్ట్ ఇండియా హౌస్ లో గునుపాగా వనిచేస్తూ జాన్ స్టూవర్ట్ మిల్ ఉత్తమ గ్రంథాలను రచించాడు. తోటలో వ్యవసాయం చేసుకుంటూ బర్న్స్ (Burns) అందమైన పద్యాలు ఎన్నెన్నో వ్రాసాడు. లాంగ్ పెల్లో ప్రతీరోజూ కాపీ వేదకేక్కడాకా వదేసి విమిషాల పాటు 'ఇన్ పెర్నో' (Inferno) అనువాదం చేస్తూ కొన్ని ఏళ్ళకు ముగించాడు.

తీరిక వమయంలో శ్వాసవివృద్ధికి పాటు వడడమో, ఏదైనా మంచి హానీ అలవాటు చేసుకోడమో, క్రియాపారకమైన పని కొనసాగించడమో, లేకపోతే ఇల్లాయి పాటలు పాడుకుంటూ కబుర్లు చెప్పకోడమో, అధిక ప్రసంగం చేయడమో, పేకాడుకోడమో, అకతాయిగా తిరగడమో మనమే వికృతించుకోవారి. ఒక వ్యక్తియొక్క స్నేహితులను బట్టి, చదివే పుస్తకాలనుబట్టి తీరిక వమయంలో ఆ వ్యక్తి వ్యవహరించే తీరునుబట్టి ఆ వ్యక్తి యొక్క వ్యధావాన్ని తెలుసుకోగలుగుతున్నాం.

మన అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకుని మనం కూడా ఎందుకు అభివృద్ధి పొందకూడదు?

అమెరికాలో ఎగిరే ఉడుతలు

అమెరికాలో ఎగిరే ఉడుతలు ఉన్నాయి. ఇవి రాత్రిపూట ముండు పాదాలకు వెనుక పాదాలకు అంటి ఉండే ప్రత్యేక దర్శన పౌర సహాయంతో ఒక చెట్టునుంచి మరో చెట్టు మీదికి ఎగురుతాయి.

(16 వ పేజీ తరువాయి)

వాదింపటానికి వ్రేలుత్పించకు. ఇతరులు చెప్పేది, వాదించేది క్రద్ధగా-ఓపికగా విను. ఇతరులనుండి, వాళ్ళు వసివీలై నా వరే— మనం నేర్చుకోవలసినది ఎంతో ఉంటుంది.

ఏ యే పనులు ఎప్పుడెప్పుడు చేయాలో నిర్ణయించుకుని క్రద్ధగా ముగించుకో. లేకపోతే మీ పరిస్థితులు, మీ బొడుగువారి పరిస్థితులు మారిపోతాయి. రైలు మించిపోతుంది. ముఖ్యంగా సాధించవలసిన లక్ష్యాన్ని కేంద్రీకరించుకుని చేయవలసిన విధాయిక ధర్మాలు అన్నీ అవసరించుకుని ఉంటాయి. ముఖ్య లక్ష్యం మీద ఏకాగ్రత వహించు. ఇతర ధర్మాలన్నీ ముఖ్య ధర్మాన్ని విర్వర్తింపజేయకు. దోహదకారులు అని గ్రహించు.

ఆధ్యాత్మిక జీవనంలో ఎన్నెన్నో గుణపాతాలున్నాయి. కేవలం అభ్యసించడంవల్ల విజ్ఞానం వృద్ధిపొందదు. యద్ధార్థమైన అంతరిక జీవితం జీవించడానికి విజ్ఞానం ఎంత మాత్రం సహకరించదు. నేర్చుకుంటే చాలదు. నేర్చుకున్నా దానిని అనుసరించాలి. ఆలా అనుసరించకపోవడం కుష్కవేదాంతం!

సమ్రత, వివరణ, సమీక్ష, విరహం కారం, ఉత్సాహం మొదలైనవి ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి లక్షణాలు. అహంకారం, గర్వం, అసమీక్ష, మోహం, ఉద్వేగం, ఉద్రేకం మొదలైన గుణాలు ఆధ్యాత్మిక పతనానికి లక్షణాలు. స్వాధీమానం వదలుకోవాలి. ఆధ్యాత్మికాధీమానం క్షుద్రా వదలుకోవం సిందే. సవ్యసీరవడం ఆధ్యాత్మికత అనిపించు కోదు కలలు బోదులై నా కలపులు బోదులు

కావు. బాహ్యబింబాలను వదలుకున్నా మౌనమీక అభిరాషలకు లొంగిపోకావు. గీతలో చెప్పినట్లు అహంకార రహితుడవై, పరానశ్రీని త్యజించి, ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో పనులను చేసుకోవాలి. అనవసరంగా మధన పడి పోవద్దు. రానిది రాదు. పోనిది పోదు.

ఏ కష్టసుఖాలు ఇతరులకు చెప్పుకుంటే వారు నీకు ఎదో వెలగబెడతారు అనుకోవద్దు. నీవు చెప్పుకున్న వారిలో నగంమంది నీ నంగతే పట్టించుకోరు. మిగిలిన నగంమంది నీ కష్టాలను చూచి నంతోషించే వారే!

చంద్రుని వ్యాసం 2,163 మైళ్లు

సౌర కుటుంబంలో చంద్రుడు పెద్ద ఉపగ్రహం. దీని వ్యాసం 2,163 మైళ్లు, మ్యాయార్కు, కాలిఫోర్నియాలో మధ్యగణ దూరం కంటే కొంచెం తక్కువ. భూమి అర్థ వ్యాసంలో నాలుగవ వంతు. భూమికి 238,850 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న చంద్రుడు ఒక్కసారి తన చుట్టూ తాను తిరగడానికి 27 1/3 రోజులు పడుతుంది.

“చకనర్పి యగు వాక్కు అనునర్త యగు భార్యవలె అనందము కలిగించును.”

బహుమతి పొందిన వ్యాసం

ఆరోగ్యం జన్మహక్కు

ఎస్. రాజేశ్వరి, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు.

'ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం'. ఈ వికార ప్రపంచంలో ఎదురయే ఎలాంటి సంఘటనలను అయినా ఎదుర్కోడానికి మానవుడు సంపీడ్తుండే ఉండాలి. ఆరోగ్యాన్ని మించిన వంపద ఈ నృప్తిలో మరొకటి లేదు. ఆరోగ్యం లేవుడు ఇచ్చిన వరం. దానిని మానవుడు నద్వీవియోగం చేసుకోవడం లేదు. ప్రతివ్యక్తి తన ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకుంటే శారీరకంగా, మానసికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా జీవితంలో తృప్తి, ఆనందాన్ని అనుభవిస్తాడు.

ఆరోగ్యం ప్రకృతిలో ప్రతీ విషయం మీద ముఖ్యంగా మనం భుజించే ఆహారం మీద ఆలోచనలమీద ఆధారపడి ఉంది. ఆరోగ్యం వగలపాటు మన ఆలోచనలమీద, కోరికల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఉన్నదంతో, దొరికినదంతో జీవితంలో సర్దుబాటు చేసుకోవడం ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోడానికి పాదనం. స్వచ్ఛమైనగాలి, నీరు పేయవడం, క్రమబద్ధమైన జీవితాన్ని గడవడం ఆరోగ్యానికి పోషకాలు.

అదువిక మానవుడు ఎంత వ్రగతిని పొందినా మరణంనుండి కాపాడబడుట లేదు.

మనిషికి జన్మ ఎంత సహజమో మరణం కూడా అంత సహజం. ఆకాల మృత్యువు నుండి, జీవన ప్రవంతిలో ఆటబోయి నుండి తట్టుకోనుటకు ముందు ఆరోగ్యవంతుడై ఉండాలి. ఆరోగ్యానికి, ఆందానికి అవినాథం

అంటార్కిటిక్ ఖండంలో
మిక్కిలి ఎత్తైన పర్వతాలు
ఉన్నాయి

అంటార్కిటిక్ ఖండంలో 14,000 అడుగుల ఎత్తుకు మించిన కొండలు 2 మైళ్ళ దళవరి మంచుతో పేరుకుపోయిన ప్రాంతంలో ఉన్నాయి.

“అన్ని కష్టాలకు లోభం కారణం. నంతుష్టి కంటే స్వర్గం లేదు.”

సంబంధం ఉంది. మనవి ఆరోగ్యంగా ఉంటే ఆ వ్యక్తి అందంగా కనిపిస్తాడు. ఏ దేశంలో ప్రజలు ఆరోగ్యవంతులై ఉంటారో ఆ దేశం పరిసంపదలతో తులతూగుతూ ఉంటుంది. ఆరోగ్యం సంతోషానికి, మనోవికాసానికి మూలం.

ఆరుదిక్, వైజ్ఞానిక యుగంలో కొన్ని వ్యాధులు వంశ పారంపర్యంగా వస్తాయి. అలాటి వాటిని నివారించుకోవాలి. వివాహ సంబంధాలు మరీ దగ్గర రక్తసంబంధాలు, మేనరికాలు కాకుండా - చూసుకుంటే కొంత వరకు కాపాడుకోగలుగుతాం.

ఈనాడు లభించే మంచినీరు, గాలి సహితం కలుషితం అయిపోతూంది. ఈ కాలుష్యాలను సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుకోవాలి ఆరోగ్యంవల్ల కలిగే లాభాలు మానవుడు పొందాలి అంటే ఆరోగ్యాన్ని జన్మ హక్కుగా భావించక తప్పదు.

వి.ఎమ్.సుధాకర రెడ్డి, ప్రొద్దుటూరు.

'స్వాతంత్ర్యం నా జన్మహక్కు'. ఇది నాటి దేశ స్వాతంత్ర్య సమరంలో ప్రజల నినాదం. వాతావరణ కాలుష్యం కమ్ముకున్న ఈనాడు 'ఆరోగ్యం నా జన్మహక్కు' అని నినాదం చేయవలసివస్తుంది.

మానవుడు సహజంగా ఎప్పుడూ ఆరోగ్యంగా ఉండాలని కోరుకుంటాడు. వాతావరణ కాలుష్యంవల్ల అనారోగ్యం కలుగకుండా చూచుకోవడం గగనమౌతూంది. ఎన్ని సంపదలు ఉన్నా అనారోగ్యునికి విరుప యోగాలు. ధర్మార్థ కామమోక్ష సాధకమైన

శరీరాన్ని ఆరోగ్యంగా ఉండుకోడం మన కర్తవ్యం. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యమన్నాడు. ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే ముఖ్యంగా కొన్ని వియమాలను పాటించాలి. అన్ని విషయాలలోను మితాన్ని అనుసరించాలి మిత ఆహారం, మిత నిద్ర, మిత వ్యాయామం, మిత సంభాషణ.

బాగా వెలుతురు, గాలి ప్రసరించే ఇళ్ళలో వివసించాలి. పరిసరాలు ప్రకాంతంగా, పరిశుభ్రంగా ఉండాలి. ఉన్నంతలో పరిశుభ్రతను

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎక్కువైన రహదారి

మ్యాగివియా ఆడవుల గుండా ఏర్పాటైన 2 మైళ్ళ పొడవు దారి ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎక్కువ అర్చితో ఏర్పాటైంది. దీని విరూపణలో ఇంజనీర్లు కనిపించిన రాళ్ళనన్నిటిని ఉపయోగించారు. గట్టిపడిన తరువాత యాపై రోడ్డు ఎండలో ధగధగ మెరిసింది. 18 అక్షరాల విలువగల బంగారం అందులో ఉన్నట్లు తెలుసుకున్నారు.

“మంచితనం, ప్రేమ, విశ్వాసం, పరిశ్రమ ఉన్న తోట దేవుడు ప్రభవిస్తాడు.”

పిర్వరమకొనాది. ఆరోగ్యంగా ఉండటానికి అవసరము చేయటం ఒక పద్ధతి.

కరీరానికి తగినంత విశ్రాంతి ఇవ్వడం ఆరోగ్యానికి మూలం. ఏద్రమాది అతిగా వీచిమారు చూడరాదు. ఉదేశాన్ని కలిగించే పాదీయాలను త్రాగరాదు.

కాలుష్యాలను పెంచే పరిశ్రమలపాపనలో ప్రభుత్వం జాగ్రత్తపహించి వాటిని జనావాసములకు దూరంగా పాపించాలి. 'ఆరోగ్యమే ఐహారాగ్యం' అను లోకోక్తికి అనుగుణంగా 'ఆరోగ్యం నా జన్మహక్కు' అను కుని దానికి కావలసిన కృషిచేస్తే మానవులు ముఖసౌఖ్యాలను అనుభవించవచ్చు.

ఎ. జోయాకుమారి, ఉయ్యూరు.

ఆరోగ్యం ఆనందానికి మొదటిమెట్టు. మానవజీవిత పరిమాపది ఆనందాన్ని పొందడమే. 'ఆనందోబ్రహ్మ' అన్నాడు.

మనిషి నిత్యం తమ చేపేవనులలో తనకు కలిగే సుఖాన్ని, ఆనందాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేస్తాడు. కాని చాలసార్లు ఆ పనుల్లో విఫలమై నిరుత్సాహపడతాడు. కాబట్టి చేయవలసిన పనిలో ఆసక్తి, పట్టుదల, ఉపాయం, మొదలైనవాటిని సరిగా వినియోగించుకోవాలి.

ఏ పనిని చేయాలన్నా ముందు కారీరకంగా శక్తి అవసరం. మంచి కారీరక శక్తిని పొందాలంటే ఆరోగ్యం అవసరం. కరీరానికి ఏ రుగ్మతా లేకుండా పుష్టికరమైన ఆహారాన్ని తీసుకోవాలి. దక్కని వ్యాయామం చేయాలి. మానసిక నైర్మల్యం తాపాడుకోవాలి. ఉన్నత

మైన ఆలోచనలు, ఉత్సాహకరితమైన జీవితం ఆరోగ్యానికి దోహదాలు. అందువల్ల జరిగేవన్నీ మంచికనే అనుకోవడమే మనిషి పని జరిగినవాటికి చింతించక అనుభవాలను విజయాలకు మెట్లుగా తీసుకుని ముందుకు సాగాలి. చేసే పనులను ఉత్తమమైనవిగా, పరులకు ఉపయోగపడేవిగా, అందరి కుడాన్ని కోరేవిగా మలుచుకోవాలి. అప్పుడే జీవితంలో మనిషికి తృప్తి, ఆనందం కలుగుతుంది. అతే ఆరోగ్యమైన జీవితం.

ఆనందానికి మూలం ఆరోగ్యం. ఆరోగ్యానికి మూలం ఆనందం. ఆహార విషయాలలో నియమాలను పాటిస్తూ సమయాన్ని సద్వినియోగపరుస్తూ కారీరక, మానసిక రుగ్మతలను దరిచేర వీయకుండా జాగ్రత్త పహించాలి.

10 వేల లక్షల కోడిపెట్టలు

ప్రపంచంలో ఎలా లేదన్నా 10,000 లక్షల కోడిపెట్టలున్నట్లు అందనా. వీటి తరువాత స్థానం ఏదొక్కరిది.

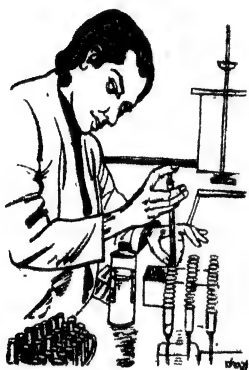
(మిషా పొజన్యంతో)

“పుట్టెడు విజ్ఞానం కంటే అభివ్రూణమైన ప్రేమ ఎంతో అధికమైనది.” - టెన్టీ

జౌషధ ప్రపంచం

మలేరియాకు క్రొత్తమందు:

మలేరియాకు ఫ్లోక్విన్ (Floquine) అనే క్రొత్తమందు కనుగొనబడింది. దీని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (world health

organisation) గుర్తించింది. క్విన్లైన్ కి బదులుగా దీనిని వాడవచ్చు. ప్రపంచంలో కొన్ని కొన్ని ప్రదేశాలలో క్విన్లైన్ అనబడ వనిచేయడంలేదు.

రోమ్ము క్యాన్సర్ కి 'రేడియేషన్' వైద్యం:

రోమ్ము క్యాన్సర్ ను తుదర్పణానికి క్రొత్తరకం రేడియేషన్ వైద్యం వచ్చింది. దేశాలలో చాలా ప్రచారంలో ఉంది. దీనివల్ల

రోమ్ముకు శస్త్ర చికిత్సగాని, రోమ్ముకు తీసి వేసే అవసరంగాని ఉండదు. ఈ వైద్యంలో రోగి మీదికి ప్రతి దినం కొద్ది విమిషాలపాటు కొబార్డు (రేడియేషన్) కిరణ ప్రసరణని చేయబడుతుంది. ఇది అరు మొదలు ఎనిమిది వారాలపాటు పొగాలి. రోమ్ములో గడ్డ

పాఠకుల అభిప్రాయాలు

(జూలై 1985)

“వదువు 'కంటాను' అనేవారికి ఉన్నదీపిటు వదువు 'కుంటాను' అనేవారికిలేదు పిటు.”

—ఎన్. రాజశేఖర్, ఇల్లందు.

“పుణ్యకార్యం చేద్దామంటే....

పాపం ఎదురుగ వస్తోంది!”

—నదారి కివలింకర మూలారెడ్డి, విజయవాడ.

“వరీక్షల్లో మార్కులు బాగా రాకపోకే,

ఈ కాలం తీవ్రము సరిగ్గా పాఠాలు

చెప్పరు అంటుంది అమ్మ.

విల్లల వదువు విషయంలో తల్లిదండ్రులు

శ్రద్ధ తీసుకోరు అంటారు తీవ్రము.”

—బి.ఎస్. మాధురి, ఓరిస్సా.

“జీవితం సుందరం అని విద్రలో కలగన్నాను. జీవితం అనుసరించ వలసిన ధర్మం అని ప్రబుద్ధుడవై తెలుసుకున్నా.”

గావి. క్యాన్సర్ సంబంధమైన ట్యూమర్ గావి కోబాల్డ్ కిరణాలవల్ల కరిగిపోతుంది.

శరీర వ్యవస్థలో ఐయో తగ్గింపును ప్రేరేపించే ఇంటిగ్రల్ సర్క్యూట్:

రష్యాలో లాట్ వియాన్ విపులులు మానవ శరీర వ్యవస్థలో సహజంగా ఉండే ఐయో తగ్గింపును ప్రేరేపించడానికి ఇంటి గ్రల్ సర్క్యూట్ విధానాన్ని తయారు చేశారు. సాధారణ విద్యుత్ వల్ల ఆరోగ్య కరమైన అస్థి విఠాగాల నుండి సున్నపు పదార్థాలు కొట్టుకు పోతుంటే రక్షింపబడతాయి ఎముకల టిస్యూలను ఈ విధంగా ప్రేరేపించడం వల్ల చికిత్సా కాలం తగ్గి శీఘ్రంగా పునరుద్ధింపబడతాయి.

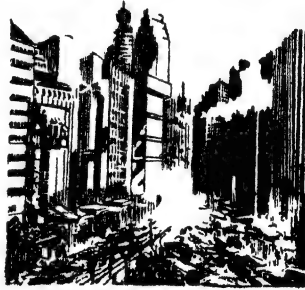
గుండెపోటుకు క్రొత్తరకం వైద్యం:

డా. కె ఎల్. చోప్రా బృందంచే తొలిసారిగా దేశంలో గుండెపోటుకి క్రొత్త రకం వైద్యం విజయవంతంగా ప్రయత్నింపబడింది. చేతి రక్త నాళాలగుండా 'స్ట్రెప్టో కైసిన్' (Streptokinase) అనే మందును సంవి మాటికి 30 కేజీలకు గుండెపోటుకు కారణమైన గుండె ఆర్టెరిలో గడ్డ (Clot) ను కరిగింపజేస్తారు. రోగికి గుండెపోటు ప్రారంభించిన 6 గంటలలోగా - అంటే గుండె ఆర్టెరిలో పూర్తిగా రక్తం గడ్డకట్టకముందే ఈ వైద్యం ప్రారంభిస్తే ఈ క్రొత్త చికిత్సవల్ల మంచి ఫలితాలను పొందవచ్చు.

జ్ఞాపకశక్తి పెంపొందడానికి క్రొత్త మందు:

వృద్ధాప్యంవల్ల సాధారణంగా ఊహించిన జ్ఞాపక శక్తిని పెంపొందించి, బుద్ధిని వికసింపజేయడానికి అమెరికా క్రిగ్టన్ యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన పరిశోధక బృందం పేండ్రియ రసాయనిక సమ్మేళనాన్ని కనుగొన్నారు. ఇది వ్యాపారస్థులు, విద్యార్థులు తమ తమ పనులను బాగా కొనసాగించుకునేందుకు బుద్ధి మాంద్యాన్ని తొలగించి ఉత్తేజపరుస్తుంది.

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పొడవైన రోడ్డు

అమెరికా కాలిఫోర్నియాలో లాస్ ఏంజెల్స్ లో ఉన్న ఫిగరో వీధి (Figueroa Street) ప్రపంచంలోనే మిక్కిలి పొడవైన రోడ్డు. ఉత్తరానగల పాసాడెనా (Pasadena) మొదలు దక్షిణాన గల సాన్ పెడ్రో (San Pedro) వరకు ఉన్న ఈ రోడ్డు పొడవు 38 మైళ్ళు. న్యూయార్క్ నగరంలో బ్రాడ్వే రోడ్డు పొడవు 18 మైళ్ళు వైచితు.

“మనుగడను అనుకునే రీతిగా మలచుకోదమే విజయం.”

—క్రిష్ణఫర్ మాలా

చంద్రుని దగ్గరి దృశ్యం

రేంజర్, సర్వేయర్, అర్బిటర్ వంటి అధునిక అంతరిక్ష నౌకల సహాయంతో తీసిన ఫోటోలు భూమికి ఉపగ్రహమైన చంద్రునికి మిక్కిలి చేరువగా ఉన్న దృశ్యాలు.

రేంజర్ 7 మేఘాల సముద్రం (Sea of clouds) దగ్గరి ప్రదేశం 4,000 దృశ్యాలను భూమిమీదికి ప్రసారం చేసింది. వీటిలో కొన్ని దృశ్యాలు చంద్రునిపై ఏర్పడ్డ పెద్ద పెద్ద పల్లాలు (craters). అకాశంలో ఉల్కలు తీవ్రమైన శక్తితో చంద్రునిపై పడి ధీకొన్నప్పుడు ఈ పల్లాలు ఏర్పడి ఉండవచ్చునని అంటారు.

సర్వేయర్ అంతరిక్ష నౌక తీసిన ఫోటోల వల్ల చంద్రుని ఉపరితలం తడి ఇసుక కణా

లను పోలి ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈ కణమయ పదార్థం అగ్ని సర్వకాల మంచి వచ్చిన లావా వల్ల ఏర్పడినట్లు ఊహించబడుతుంది.

అంతరిక్ష నౌక అర్బిటర్ తీసిన ఫోటోలు 2 మొదలు 10 మైళ్ళు వ్యాసం గల గోపురాలను ప్రదర్శిస్తున్నాయి. కరిగిన కిరాద్రవం ఉబ్బి ఉపరితలాన్ని గోపురంలా చేసి ఉండవచ్చు. చంద్రుని దృవ ప్రదేశపు దృశ్యాలు కూడా అర్బిటర్ ఫోటోగ్రాఫులు తెలియజేస్తున్నాయి. చంద్రునికి అవలివైపు దక్షిణ దృవ ప్రదేశం 150 మైళ్ళ పొడవు 5 మైళ్ళ వెడల్పు గల పెద్ద చెరువులా ఉంది. అనేక పల్లాలు చేరి ఇది ఏర్పడి ఉండవచ్చు.

(12 వ పేజీ కరువాయి)

కొబ్బరి నీళ్ల నుండి అల్కాహాల్ పానీయం:

కేరళ రాష్ట్రం కోకోనద్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వారు కొబ్బరినీళ్ళనుండి 'కోకో నద్ పెనీ' అనే అల్కాహాల్ పానీయం తయారుచేయడానికి ఒక మాత్రవ ప్రణాళికను ఏర్పరచారు. ఎండు కొబ్బరి తయారు చేయడానికి ఏర్పరిచిన రూ. 1.5 కోట్ల ప్రాజెక్ట్ లో చేరిన ఈ ప్రణాళిక ప్రకారం ఎండు కొబ్బరి తయారీలో వచ్చే నీటిని అల్కాహాల్ పానీయంగా తయారు చేపారు.

“అన్ని పాస్తులను ఇ ప్లే ఇచ్చేది కొంచమే.

అక్కార్యణను మించిన దానని లేదు.” — ఫిలిప్ గిబ్రాన్

మీకు తెలుసా?

ప్రాఫెసర్ మహలనోబిస్ భారత దేశాన్ని ప్రపంచ పటంలో చీల్చాడు:

కలకత్తాలో ఇండియన్ స్టాటిస్టికల్ సంస్థను స్థాపించిన ప్రొ. పి. పి. మహలనోబిస్ ప్రపంచ మేథమెటికల్ స్టాటిక్స్ పటంలో భారతదేశాన్ని ఎక్కించిన మేదావి.

భారతదేశంలో హెలెన్ చిరను ప్రవేశ పెట్టింది:

ఇప్పుడు బీహారులో గల మగధను పాలించిన చంద్రగుప్త మౌర్యుని గ్రీసుదేశపు తార్య హెలెన్ భారతదేశంలో చిరమ ప్రవేశ పెట్టింది.

మోటారు కాపిటల్:

అమెరికాలో డెట్రాయిట్ నగరాన్ని 'ప్రపంచపు మోటారు కాపిటల్' (Motor Capital of the world) అంటారు.

విరమించుకున్న అమెరికా అధ్యక్షుడు:

అమెరికా అధ్యక్ష పదవినుంచి విరమించుకున్న వారు రిచర్డ్ నిక్సన్ ఒకడు మాత్రమే.

యూరప్ 'బ్లాక్ డెత్':

ఈశ్వరవల్ల సంక్రిమించే ప్లేగ్ వ్యాధితో యూరప్ లో నగానికి నగం పైగా జనం 1948-49 సం.లో మరణవాత బడ్డారు.

గర్భదరిద్రుడుగా మరణించిన కొలంబస్:

అమెరికాను కనిపెట్టిన సుప్రసిద్ధ క్రిస్టవర్ కొలంబస్ 1504 వ సం.లో అమెరికాకు వార్తవసారి ప్రయాణం చేసిన రెండు సంవత్సరాలకు గర్భదరిద్రుడుగా మరణించారు.

జపానులో ముఖ్య మతాలు:

షిన్ టోమతం (Shintoism) బౌద్ధ మతం (Buddhism) జపానులో రెండు ముఖ్య మతాలు.

మిక్కిలి ప్రళప్తి పొందిన నవల:

ఎమిలీ బ్రాంటి రచించిన ఒకే ఒక నవల 'ఉదధింగ్ హైట్స్' (Wuthering Heights) మిక్కిలి ప్రళప్తి పొందింది.

అంగ్లభాషలో విస్తారంగా వాడబడే అక్షరం:

అంగ్లభాషలో 'B' విస్తారంగా వాడబడే అక్షరం.

"విజయానికి కాదు యోగ్యతకు ప్రయత్నం." — అల్ఫ్రెడ్ బిట్ ల్స్

(8 వ పేజీ తరువాయి)

కొంతకాలానికి సంగీతస్వామి అనే ఒక యోగీశ్వరుడు యాత్రలు చేసుకుంటూ తంజావూరు రావడం తటస్థించింది. కాశీ క్షేత్రం నుంచి వచ్చిన ఆ స్వామిలవారు తంజావూరులోనే చాతుర్యాన్యం గడుపు దున్నాడు. భక్తి శ్రద్ధలతో ఊళ్ళో యోగికి భక్తులు భిక్షలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. విశ్వ నాథ శాస్త్రిగారింట్లో కూడా భిక్ష ఏర్పాటైంది. విశ్వనాథశాస్త్రి తన కుమారుడైన శ్యామాకృష్ణుణ్ణి చూపి ఆశీర్వాదించమని ఆ యోగి వేడుకున్నాడు ఆ యోగి శ్యామా శాస్త్రిలో అద్భుత సంగీతకృత్తి ఉందని గ్రహించి. గొప్ప సంగీత శాస్త్రజ్ఞుడవుతాడని; సంగీతంలో గొప్ప వండితుడు కాగలడని తండ్రితో చెప్పాడు.

శ్యామాశాస్త్రి యోగివంగవృద్ధైన సంగీత స్వామివద్ద మిక్కిలి శ్రద్ధా భక్తులతో రాగ శాస్త్రాన్ని, తాళశాస్త్రాన్ని నేర్చుకుని సంగీత శాస్త్రంలోని రహస్యాలను తెలుసుకున్నాడు. సంగీతస్వామి తన దక్షిణదేశ యాత్రను పూరిచేసుకుని కాశీకి తిరిగి వెళ్ళడానికి ఏర్పాటుచేసుకున్నాడు. ఆ సమయంలో తన దగ్గర ఉన్న అనేక అపూర్వ సంగీత శాస్త్ర గ్రంథాలను శ్యామాశాస్త్రికి బహూకరించి, తంజావూరు ఆస్థాన విద్వాంసుడైన పచ్చి మిరియం అదిఅప్పయ్యగారి సరిహద్దు చేసుకుని వారి సంగీతాన్ని వింటూ ఉండమని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. గురువుగారి ఆజ్ఞను అనుసరించి శ్యామాశాస్త్రి అదిఅప్పయ్య

ప్పేహం చేసుకుని అతడి సంగీతాన్ని వింటూ తన సంగీత జ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేసు కున్నాడు. శ్యామాశాస్త్రిపట్ల అదిఅప్పయ్యకు అమితమైన ప్రేమ, భక్తి. వాత్సర్యాభిమానం తో 'కామాక్షి' అని పిలుస్తూ ఉండేవాడు.

తండ్రి మరణానంతరం కులదేవత ఆరాధన, కామాక్షీదేవి ఆర్చన శ్యామాశాస్త్రి వహించవలసి వచ్చింది. శ్యామాశాస్త్రి కామాక్షీదేవి ఉపాసకుడు, భక్తుడు. సాక్షత్ కామాక్షీదేవి సాక్షాత్కరించి శ్యామాశాస్త్రితో సంభాషించినట్లు చెబుతారు. ఇతడు అమ్మ

బావసరిచయపోటీ

(జూలై 1985)

"స్వార్థంతో చేసే ప్రార్థన విరర్థకం,
విస్వార్థంతో చేసే ప్రార్థన సార్థకం."

—వి. జగదీశ్, వరంగల్.

"పిరిగలవాని భక్తిలో చూడండి రక్తి,
విజమైన భక్తిగం బాదరలో చూడండి
ముక్తి."

—ఎన్. రాజశేఖర్, ఇల్లిందు,
(అమృత సీల్లా)

"అక్క కుద్ది లేవి భక్తి,
తెచ్చిపెట్టలేదు ముక్తి."

—ఎస్. మధుసూధనరావు, వసుంధర,
(శ్రీకాకుళం జిల్లా)

"ఈ లోకంలో వి మహాదానం నునం ప్రేమించబడుతున్నామనే
మనో విశ్వాసం నుంచి జనిస్తోంది."

—విక్టర్ బాబ్స్

కాది కుక్రవా

మైన పాటలు అప్రయత్నంగా పాడేవాడట. అనేక కృతులను రచించాడు. ఇతని కృతుల వర్ణాలు, జతులు ఎంతో ప్రసిద్ధమైనవి. ముఖ్యంగా ఇతడి కీర్తనలన్నీ దేవీస్తుతి వరంగా 'కృష్ణమకృష్ణుని పోదరీ' అనే నందోధనతో ఉంటాయి. క్షేత్రాటనగానీ, తీర్థయాత్రగానీ ఇతనికి అంతగా ఇష్టంలేదు. కాబట్టి వీరి జీవితం అంతా తంజావూరులో కామాక్షీదేవి విశ్వారాధనతో 'జననీ నరజన నరిపాలినీ పాహిమాం భవానీ' అంటూ పోగిపోయింది. కిష్కలు ఎక్కువ లేక పోవడంచేత ఈయన కీర్తనలకు అంత ప్రచారం లభించలేదు.

ఒకసారి మధురకు వెళ్ళినప్పుడు అప్పటి మీనాక్షీదేవీ ఆలయంలో దేవిని స్తుతిస్తూ తొమ్మిది అపూర్వమైన కీర్తనలు రచించాడు. ఈతొమ్మిది కీర్తనలే శ్రీ కృష్ణమాళి 'దేవి తవరత్నమాలిక'గా మిక్కిలి ప్రకటితమైనాయి. 'సరోజదళనేత్రీ', 'దేవి మీన వేత్రి', 'నన్నుద్రోవు లలిత', 'మీనలోచని ద్రోవ' మొదలైనవి చాలా ముఖ్యమైన కీర్తనలు. అనందలైరవి రాగంలో కీర్తన అను అధికంగా రచించాడు కాబట్టి ఇతడికి అనందలైరవి అభిమానపాత్రమైన రాగమని తెలుస్తోంది.

కామళాప్తి తెలుగు, సంస్కృతంలోనే కాక తమిళంలో కూడా కొన్ని కృతులను రచించాడు. ఇతడు రచించిన కొన్ని కృతు లలో రాగములపేర్లు కూడా ఉంటాయి.

తంజావూరు రాజాస్థానంలో అనేక విద్వాంసులను ఓడించాడు. అంత గౌరవ ప్రతిష్ఠలను, కీర్తిని సంపాదించిన తొమ్మిది కేళ వయ్యను తంజావూరులోను, అన్నకుట్టి అనే విద్వాంసుని నాగవట్టణంలోను ఓడించాడు. ఇతడు అతి సులభంగా సునయానంగా ఎంతో కీర్తనమైన గమకాలు, కాళాలు గల కీర్తనలను రచించాడు. తొమ్మిది కేళవయ్యను ఎదుర్కొనటానికి ముందు దేవిని పూజించి "దేవీ ద్రోవ నమయ మిదే" అనే కీర్తన రచించినట్లు కథ.

అనేక కారణాలవల్ల అంద్రదేశాన్ని వదిలి దక్షిణాదికి వలస పోయిన మహా మహానుజులు, విద్వాంసులు ఎందరెందరో వ్యవ హారతీత్యా తమిళం మాట్లాడుకునేవారై నా తమ పూర్వభిమానంతో లలితమైన తెలుగులో రాసాగిల్చి, వంగీత కీర్తన మేళవించి మిక్కిలి రమణీయంగా, సౌగంధ్యంగా, సున యానంగా మహోన్నతమైన భక్తిరస భావ లతో అనేక కీర్తనలను రచించి 'దేశ భావ భంకు తెలుగు లెప్పు' అని ప్రత్యక్షంగా ప్రక ణించాడు.

— కాదూరి

పంచమంలో గర్భదర్శిద్రులు

మర్కటాంధలో (మిర్రెస్సెస్) దీవు లలో కొండవామలై న టాపాదే జాతులు ప్రపంచంలోనే గర్భదర్శిద్రులు. వీరికి పెంపుడు జంతువులు లేవు. వ్యవసాయం లేదు. బట్టలు మొదలైన సాధన సంపత్తులు కూడా వీరికి లేవని 1971 నం. ౮౦ తెలుసు కొనబడింది

"సామాజిక అభివృద్ధికి సమాజం కాని

సమాజాభివృద్ధికి సామాజికులు కాదు." - సోల్కర్ సెన్సర్

పోటీలు

(సెప్టెంబరు 1985)

'విన్డమ్' పోటీలో ఎవరైనా పాల్గొన వచ్చు. ఏ ఎంట్రీ కా ఎంట్రీ విడిగా పావు కావు సైజుకు తగ్గని కాగితం మీద వ్రాయాలి ప్రతి ఎంట్రీ మీద అడ్రస్సు ఉండాలి. ఒకే కాగితం మీద ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఎంట్రీలు వ్రాసే పరిశీలించబడవు. సరియైన, లేదా మేలైన ఎంట్రీలు చాలా ఉంటే లాంటి పద్ధతిలో ఎన్నికైన ముగ్గురు విజేతలకు రూ. 10 లు; రూ. 7 లు. రూ. 5 లు ఇవ్వబడే పుస్తకాలు బహుమతులుగా పంపబడును. విజేతల ఎన్నికలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం. ఎంట్రీలకు 'పోటీ కూడమ్' (ఒక ఎ కాదు) అంటించి పంపాలి. ఒక ఒకేసారి ఎన్ని ఎంట్రీలయినా పంపవచ్చును. ఎంట్రీలు అందవలసిన తారీఖు: సెప్టెంబరు 20, 1985. వంపవలసిన చిరునామా: పోటీల నిర్వాహకుడు, తెలుగు "విన్డమ్", 9, దేశిక రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు. 800 804. —సంపాదకుడు.

విలువలు' అనే అంశంమీద 300 మాటలకు మించకుండా వ్యాసం వ్రాపి పంపండి.

క్విజ్

1. 'డక్షిన్ గంగోత్రి' అని ఈ క్రింది వాటిలో దేన్ని పిలుస్తారు: (ఎ) అంటార్క్టికాలో భారతీయ స్థావరం, (బి) క్రొత్త రాకెట్ (సి) కృత్రిమ ఉపగ్రహం, (డి) కొత్త యుద్ధనౌక.
2. భారత దేశంలో అత్యున్నతమైన తిరుమిది:
3. మిస్ క్రిందివాటిలో దేనికి ప్రసిద్ధి వహించింది: (ఎ) అంటే బయోటిక్కులు, (బి) ఎరువులు, (సి) ఉక్కు, (డి) దేనికి కాదు.
4. బూలో (Tallow) అంటే ఏమిటి?
5. భారతదేశ ఎటామిక్ ఎనర్జీ కమిషన్ చెయిర్మన్ ఎవరు?
6. 'ప్రజలయొక్క ప్రజలచేత, ప్రజల కొరకు వియమింపబడిన ప్రజాప్రభుత్వము' అని చెప్పిన దెవరు?
7. భారతదేశంలో తొలి ఎటామిక్ పవర్ ప్లాంట్ ఎక్కడ స్థాపించబడింది?

వ్యాసం

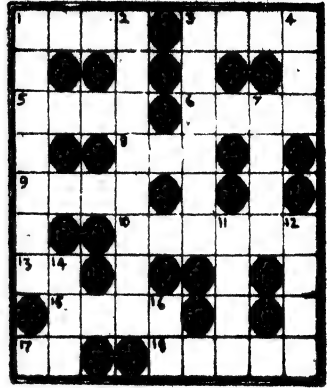
'నేటి పపీనాలు - నైతిక సాంస్కృతిక

8. భారత అధ్యక్షుడు అవ్యవస్థగా ఉన్నప్పుడు అధ్యక్ష పదవిని ఎవరు విరస్థిస్తాడు?

కాలము.

పజిల్

అధారాలు - అడ్డం: 1. 'అంక రామ మయం వీ జగమంకా రామమయం'. 'నమ బ్రోవ మవి చెప్పవే సీతమ్మకల్లి'....మొదలైన భక్తరంజక కీర్తనలు రచించిన యోగి పుంగవుడు, భక్తిరొమణి, 2. వ్యవస్థలో ప్రబోధితులైన తమ్మల దమ్మక్క అనే భక్తురాలు సీతా రామ లక్ష్మణ విగ్రహాలను ప్రతిష్ఠ చేసిన పవిత్ర యాత్రాస్థలం, 3. ఒక విధమగు ప్రయాణ పాధనము, 4. భరతుని వంశస్థులగు కౌరవ పాండవాదుల చరిత్రను తెలుపు పెద్ద గ్రంథం, 5. వీటి పాదుదలకు ఏర్పరచే కృత్రిమ సౌకర్యం, 6. అప్పడా లతోపాటు భోజనములో సంజాకౌమవ్యంజన విశేషము, 7. నమానమైన వస్తువుల విచ్చి దానికి బదులు పుచ్చుకునే ఇతర వస్తువులు అనే మాట మార్పుచెందినవి, 8. పాదారణంగా పెంపుడు కుక్కలు తోక ఆడించు కుంటూ—యజమాని కాళ్ళానేళ్ళా పడతాయి, 9. పదరుబోతు, మాటలమారి, 10. కలుగవ, సంభవినక, తక్కు మొదలైన అర్థమిచ్చే ఒక అన్యాయము 'నే నె— ఎవ్వరు పేగు ప్రాణపద మేటికి దాచెదవే తలొదరి'. 11. 'నతత మనవ్య బోగ్యమైన సంపద', వృత్తాంతము అనే అర్థాగల జరుగుచున్న

నిలువు: 1. పార్థమి నాటి చంద్రునితో నమానమైన ముఖము గలవాడా అనే సంబోధన, 2. పువ్వు + మన్మథుని + పాధనము అను అర్థమిచ్చు మాటలో చివరి రెండు అక్షరాలు తాడుమార్చే వవి, 3. వినడం, కీర్తింపడం, స్మరింపడం, పాదపేస, అర్చన, వందనార్చనావ్యం, పఠ్యం, అత్మ వివేచనం, అనే 9 రకాలు ఒక మాటలో చెబితే, 4. ప్నేహం, దుష్టం, పెద్ద, చిన్న, కన్నీ, ఇల్లా మొదలైన వాటికి భావార్థమునందు వచ్చే ప్రత్యయము, 5. మెత్తవిలోహవిశేషం, 6. అగౌరవం, అవమానం అనే అర్థంతో ఆకాశంలో ప్రయాణ పాధనం తాడుమార్చేంది (సూచన:—మున—) 7. అలోచన, తలబోయుట, ద్యానము, ఏకాగ్రత సాధించడానికి మార్గం, 8. దీనివలన సాధించ గలిగేది ఏమీలేదు, 9. అంద్రదేశంలో దెల్లా ఖామిలో ఎక్కువగా పండే పంట విశేషం తారు మారేంది

“పాదు పంగమంబు పకలార్థ పాధనంబు.”

లివికిపలిక

విన్డమ్
పోటీల కూపను
సెప్టెంబరు 1985

మాటలనుహను

1. ఈ పద్యంలో తరువాత వచ్చే సంఖ్య
ఏది: 11, 22, 33, 44, 55, 66, 77—;

2. బ్రాకెట్లలో సంఖ్య విలువ ఎంత:
5, 25, ( ), 625.

3. 20 మంది 40 బావులను 80 రోజు
లో త్రవ్వగలిగినచో 10 మంది 20 బావు
లను ఎన్ని రోజులలో త్రవ్వగలరు:

4. 'సందర్భానుసారంగా కాలం గడు
వుట' అనే అర్థాన్నిచ్చే తెలుగు వాటియాన్ని
'ఎండ' 'గొడుగు' అనే పదాలను ఉపయో
గించి చెప్పండి.

5. పేరు ప్రఖ్యాతులు లేని వాతగుటచే
సోదరుని పేరుతో వ్యవహరించేవాడు
ఎవరు:

6. బాణము ఇంచు బొదికి పుత్ర మౌట.

7. తెలుగు నాటకరంగంలో నత్యభావ,
శకుంతల, చిత్రాంగి, దేవదేవి, చింతామణి,
మోహిని, యశోద, అనసూయ, చంద్రమతి,
దమయంతి.... మొదలైన ప్రీతిపాత్రలను అద్వి
తీయంగా నటించి ప్రీతిపాత్ర విర్వహణలో
అగ్రస్థానం వహించిన పాటిలేని పేటి వరుడు
ఎవరు:

8. 'సీతమ్మ మాయమ్మ — శ్రీరాముడు
మా తండ్రి' అనే పల్లవితో ప్రారంభమయే
పాట రచించిన వాగ్గేయ కారకుడు ఎవరు:

ఈ క్రింది మాటలకు వరియైన అర్థాన్ని
అర్థాలను గుర్తించండి.

1. అనముడు: పేరులేనివాడు (ఎ),
బ్రాహ్మణుడు (బి), సన్యాసి (సి), సంతానం
లేనివాడు (డి).

2. అందడందలు కంఠమందు
తరించే హరిములు (ఎ), కలుపుగోలుకనం
(బి), నహాయం (సి), భక్ష్య విశేషము (డి).

3. అనామయము: రోగము లేనిది
(ఎ), పేరులేనిది (బి), వీరోగము (సి),
వంశయము (డి).

4. ఒడుపు: పూచిక (ఎ), తాళము (బి),
ఉపాయము (సి), ఒడ్డాణము (డి).

5. తిరునీరు: చల్లవి నీరు (ఎ), మరద
నీరు (బి), నీటూది (సి), నన్నీరు (డి).

6. భాగ్యము: ఆదృష్టము (ఎ),
యోగ్యము (బి), సుకృతము (సి), న్యాయ
ముతో కూడినది (డి).

7. వంత: సంతాపం (ఎ), బాధ (బి),
ఏరు (సి), రాగము (డి).

8. వదాన్యుడు: మిక్కిలి ఇచ్చువాడు

“విద్య విశిష్ట దైవతము విద్యకు పాటి ధనంబలేదని

విద్య స్వపార పూజితము విద్యవేరుగని వాడు మర్త్యుడే.”

వివేకము
పోటీల కూససు
సెప్టెంబరు 1985

(ఎ), మనోజ్ఞుడుగా మాటలాడు (డి), నమ
వ్వరింప దగినవాడు (సి), దీనివదగినవాడు
(డి)

ముఖచిత్రవ్యాఖ్య

అరు మాటలకు మించకుండా ఈ సంచిక
ముఖచిత్రానికి తగిన శీర్షిక వ్రాసి పంపండి.

పాఠకుల అభిప్రాయాలు

దై నందిన జీవితంలో మీకు ఎదురయ్యే ఏ
పంపుటనను గురించి అయినా ఒకటి రెండు
వాక్యాల్లో ధమక్కారమైన వ్యాఖ్య వ్రాసి
పంపండి. ఉత్తమ వ్యాఖ్యకు రు. 5 లు
అవీడు చేసే పుస్తకం దివ్యానుతి!

మీరైతే...?

‘పరిశ్రమలు తంపూటట్ల మయ
మైతే’ మీరైతే ఏం చేస్తారు? క్లుప్తంగా ధమ
క్కారంగా ఉండే జవాబు వ్రాయండి.

భావపరివర్తన పోటీ

3 మాటలకు మించకుండా సై న కవి
ని మున్ను రెండు చిత్రాలను పరిశీలించి
ధమక్కారమైన, లేదా అలోచన రేకెత్తించే
శీర్షికను పూచించండి.

విజేతలు

పసి విద్వంస యోగ్యతావిద్వంస తరి
దండ్రుల ప్రతిమాట, ప్రతిచేత చాలా ముఖ్య
మైనవి. సంఘంలో వారిని తావి పొరుడిగా
తీర్చిదిద్దుతాయి. -రేబెకా విల్ థర్ సన్

“ఏ పరునకు విత్తముగల దానరుడు తురిను దరికుదాడుడతండ్రి
‘దీనిది ధన్యుడు నేర్పరి, నాన గుణగణము కొందపంబున విలుదున్.”

పోటీలు (ప్రతిభలు)

(జూలై 1985)

వ్యాసం: విజేతలు: మొదటి బహుమతి: నా. వీరయ్య యాదవ్. ఓరుగల్లు: రెండవ బహుమతి: జి. అలమేదు. కాజీపేట, (కడప జిల్లా); మూడవ బహుమతి: డి. చలపతి రావు, రంగారావు పేట. (నరసం జిల్లా).

క్విజ్—జవాబులు: 1. కాండ్ల రేవు గుజరాత్ లో కలదు, 2. ఓర్సి కాటాజిత్తు (పశ్చిమ బెంగాల్), 3. అల్యూమినియం. 4. భారత దేశం, 5. అబద్ధము, 6. ఇంటర్నేషనల్ ఫండ్ ఫర్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ (వ్యవసాయభివృద్ధికి అంతర్జాతీయ విధి), 7. హాకీ, 8. చింపాంజీ, 9. ఇంగ్లండ్, అస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్, ఇండియా, పాకిస్తాన్, వెస్ట్ ఇండీస్, 10. వ్యాపారం వికరణ చేయును. వర్షాకాలం ఉత్పత్తి చేయును.

విజేతలు: మొదటి బహుమతి: ఎమ్. వెంకటేశ్వర్లు, డి. కొత్తకోట, (చిత్తూరు జిల్లా); రెండవ బహుమతి: పి. గీతాంజలి, పొన్నూరు (గుంటూరుజిల్లా); మూడవ బహుమతి: పి. క్రిష్ణావతి కుమార్, విజయవాడ.

వజీర్ - జవాబులు - అడ్డం: 1. సన్నయ్య తిక్కన, ఎన్టీఆర్ 5. భారతము, 6. కొనకొని, 7. మత్స్యాల హారము, 8. భాగము, 9. అముగానము, 11. కువలయ చక్రవర్తము.

నిలువు: 1. నవ భారతం ఎత్తకోట,

2. తినుము అహారము, 3. ఎర్రన, 4. నరుని తమము బోవునా, 5. కొట్టము, 6. భామ, 9. అలం, 10. నరక.

విజేతలు: మొదటి బహుమతి: డి. వి. రమణశర్మ ఉండ్రావరం, (ప.గో. జిల్లా); రెండవ బహుమతి: డి. ఎన్. వి. దత్తు, గుడివాడ, (కృష్ణాజిల్లా); మూడవ బహుమతి: ఎ. పద్మ సావిత్రి, ఈమది (గుంటూరు జిల్లా).

తెలివికి పరీక్ష: జవాబులు: 1. (1) బ్రహ్మ కడిగిన, 2. (ఎ) అటవెండి, (బి) ఉత్పలమాల, (సి) చంపకమాల, (డి) మత్తేరము, 3. బుద్ధి, 4. 194 (ఒకటి, రెండు (1) కలిపి), 5. 10 ఉమ్మరి బ్రాహ్మ ఒక చేత్తో విడుపు చేస్తారు కాబట్టి, 6. అగ్నిబిల్లు, 7. (ఎ) తూర్పురబెట్టు - మాటలు మీరు, (బి) చెవి కొరకు, రహస్యము తెచ్చుట, (సి) పెట్టిపుట్టు భాగ్య వంతుడుగా పుట్టుట, (డి) మడి కట్టుకొనుట. శ్లోకం: మార్గంలో నడచుట, 8. తరువు తోటకి ఉంచినపుడు.

విజేతలు: మూడవ బహుమతి: ఎన్. మమతా క్రిష్టియానా, ఏలూరు (ప.గో. జిల్లా); పి. భాస్కర్, పెరుమాలి (విజయ నగరం జిల్లా).

మాటల మహిమ - జవాబులు: 1.

“నర్మ స్వానందమస్తి కామ విహితం మూర్ఖత్వం నా స్వానందమ్.”

రజావు (ఎ), క్రాడు (బి), 2. ధర్మ, విచారం (ఎ), కపటము (బి), 3. ఆల (ఎ), ఉంగరము (బి), 4. దరిద్రము (ఎ), కూన్యం (బి), 5. నెయ్యి (ఎ), మేఘము (బి), 6. శీలము (ఎ), కులము (బి), 7. పక్షి (బి), పింహము (ఎ), శరభము (బి), 8. విరోషము (బి), నిర్మలము (బి).

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: డి.వి. రమణశర్మ, ఉండ్రాజవరం, (న.గో. జిల్లా), రెండవ బహుమతి: పొన్నలూరి జానకిరామ్, ఒంగోలు, (ప్రకాశం జిల్లా, మూడవ బహుమతి: బసావి కైలేష్ కుమార్, వరంగల్.

ముఖచిత్ర వ్యాఖ్య - మొదటి బహుమతి: ఏ గీతాంజలి, పొన్నూరు, (గుంటూరు జిల్లా), రెండవ బహుమతి: కె. విజయ కుమార్, హైదరాబాద్; మూడవ బహుమతి: కె. సత్యనారాయణ, బచ్చిరాజుపాలెం పోస్టు, విశాఖపట్టణం.

పాఠకుల అభిప్రాయాలు: మొదటి బహుమతి: ఎన్. రాజశేఖర్, ఇల్లిందు, (అమృతం జిల్లా); రెండవ బహుమతి: పదాల గివళంకర మూలారెడ్డి, విజయవాడ; మూడవ బహుమతి: బి.ఎన్. మాధురి, శేకేపూర్ పోస్టు (ఒరిస్సా).

మిర్రెత్తే....? - మొదటి బహుమతి: ఎన్. రాజశేఖర్, ఇల్లిందు, (అమృతం జిల్లా); రెండవ బహుమతి: కె. కనక దుర్గ, ఆత్మ కూరు, (కర్నూలుజిల్లా); మూడవ బహుమతి: పిట్టల చలపతిరావు, మన్న, (కృష్ణాజిల్లా).

భావపరిచయ పోటీ - మొదటి బహుమతి: వి. జగదీష్, వరంగల్; రెండవ బహుమతి: ఎన్. రాజశేఖర్, ఇల్లిందు, (అమృతం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: ఎన్. మధు సూదనరావు, నమందర (కామారంజిల్లా) ●

(7 వ పేజీ తరువాయి)

అగ్గిపుల్లల మందులో పదిరకాల రాసాయనిక పదార్థాలు చేరి ఉన్నాయి. ఒకటో రకం అగ్గిపుల్లలకు ఉండవలసిన లక్షణాలు. అగ్గిపుల్లలు సులభంగా గీసిన వెండినే అంటుకోవాలి. ఒకే పరిమాణంలో మంచి మందాలి, మంచి విలకడగా మందాలి. సులభంగా అరిపోవాలి. కాని ఊపిరి విడిచే అరిపోయే బట్టుగా ఉండకూడదు!

మన భారత దేశంలో తయారయే అగ్గిపుల్లలు విదేశాలలో తయారయే అగ్గిపుల్లల విశిష్టతకు ఎంతమాత్రం తీసిపోలేదు. కాని అగ్గిపుల్లల తయారీ ఉపయోగించే చెక్క మాత్రం అంత నాణ్యమైనది కాదు. 1923 వ సం.లో స్వీడిష్ ముచ్ కంపెనీవారు భారత దేశపు అడవులలో పర్యటించి అగ్గిపుల్లల తయారీకి అనువైన చెక్క ఇవ్వబడదని నిర్ణయించారు. కాబట్టి ప్రారంభంలో మన దేశంలో అగ్గిపుల్లల తయారీకి చెక్కను (match wood) ఫిన్లాండ్, బోలాండ్, రష్యాలు నుండి దిగుమతి చేసుకొనేవారు. తరువాత మన దేశంలో ఏ చెక్కబడికే అ చెక్క - లభ్యమయ్యే ప్రతి చెక్కను ఉపయోగించి అగ్గిపుల్లల తయారీకి పూనుకున్నారు. ఈ వారు మన దేశంలో తయారీకి అనువుగావి నుమారు 40-50 రకాల చెక్కను ఉపయోగించి అగ్గిపుల్లలను తయారుచేస్తున్నారు. ●

“అభిమానవంతు దెందయిన శత్రు కృతి తిరస్కార మెట్లు నహింప నేరవు”

విశ్వాదర్శి

తలుగు మానవత్రికకు
అన్ని స్రావాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతులైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజెన్సీ వివరాలకు
వెంటనే వ్రాయండి.

౨, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు,
మద్రాసు - 600004.

EDITED AND PUBLISHED BY K V GOVINDA RAO
AT No 9, DESIKA ROAD, MYLAPORE, MADRAS-600 004 (INDIA)
PRINTED BY D. SRIDHARA RAO, AT KRANTI PRESS.
MADRAS-600 001 (INDIA)

విశ్వా

అంతర్జాతీయ సాహిత్య

